

პოლიტიკა

კრინსიკიპლი
პოზიკია -
რუსეთის
სამხედრო ბაზაზე
უნდა დატოვონ
საქართველო

გუშინ საგარეო საქმეთა
სამინისტროში სალომე
ზურაბიშვილისა და თავდაცვის
მინისტრის გელა ბეჟუაშვილის
ერთობლივი პრესკონფერენცია
გამართა, სადაც ბრიუსელში
ერთობლივი ვიზიტის შედეგები
შეჯამდა. საგარეო საქმეთა
მინისტრმა სალომე
ზურაბიშვილმა აშშ-ში ვიზიტის
შედეგებზეც ისაუბრა.

A3

კორონია

დღეს მთავრობა
ნდობას მოიპოვებს

ძალიანებში "შესაგრებების
გადანაცვლების" გარდა (რაც
მხოლოდ საქმეში ჩაუხდევია
მტკიცებით არ ცვლის ჯაბს),
პარლამენტართა
განსაკუთრებულ ინტერესს
კახა ბენდუქიძის ფიგურა
იწყევდა.

A4

უცხოეთი

იტალიელი მძავლახის
ოქისა დასრულდა

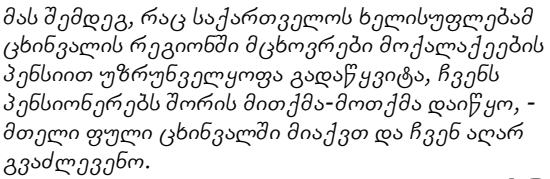

სამი იტალიელი მიევალი, რომლებიც ერასში
თითქმის ორთვიანი პატიმრობის შემდეგ,
სამშაბათს კოალიციის წარმატებული
სპეცოპერაციის შედეგად გაათავისუფლეს, გუშინ
სამშობლოში დაბრუნდნენ.

A5

საზოგადოება

ოს მოქალაქეთა შორის
პენსიის მსარეალთა
რქსხვი სულ უფრო
იზრდება

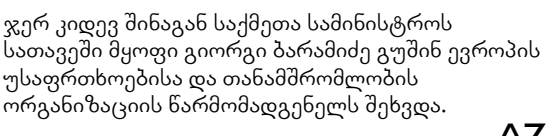

მას შემდეგ, რაც საქართველოს ხელისუფლებამ
ცხინვალის რეგიონში მცხოვრები მოქალაქეების
პენსიით უზრუნველყოფა გადაწყვიტა, ჩვენს
პენსიონერებს შორის მითქმა-მოთქმა დაიწყო, -
მთელი ფული ცხინვალში მიაქეთ და ჩვენ აღარ
გვძლევნო.

A6

სამართალი

შინაგან საქმეთა
სამინისტრო ეათო-სთან
აქტიურ თანამშრომლობას
იწყებს

ჯერ კიდევ შინაგან საქმეთა სამინისტროს
სათავეში მყოფი გიორგი ბარამიძე გუშინ ევროპის
უსაფრთხოებისა და თანამშრომლობის
ორგანიზაციის წარმომადგენელს შეხვდა.

A7

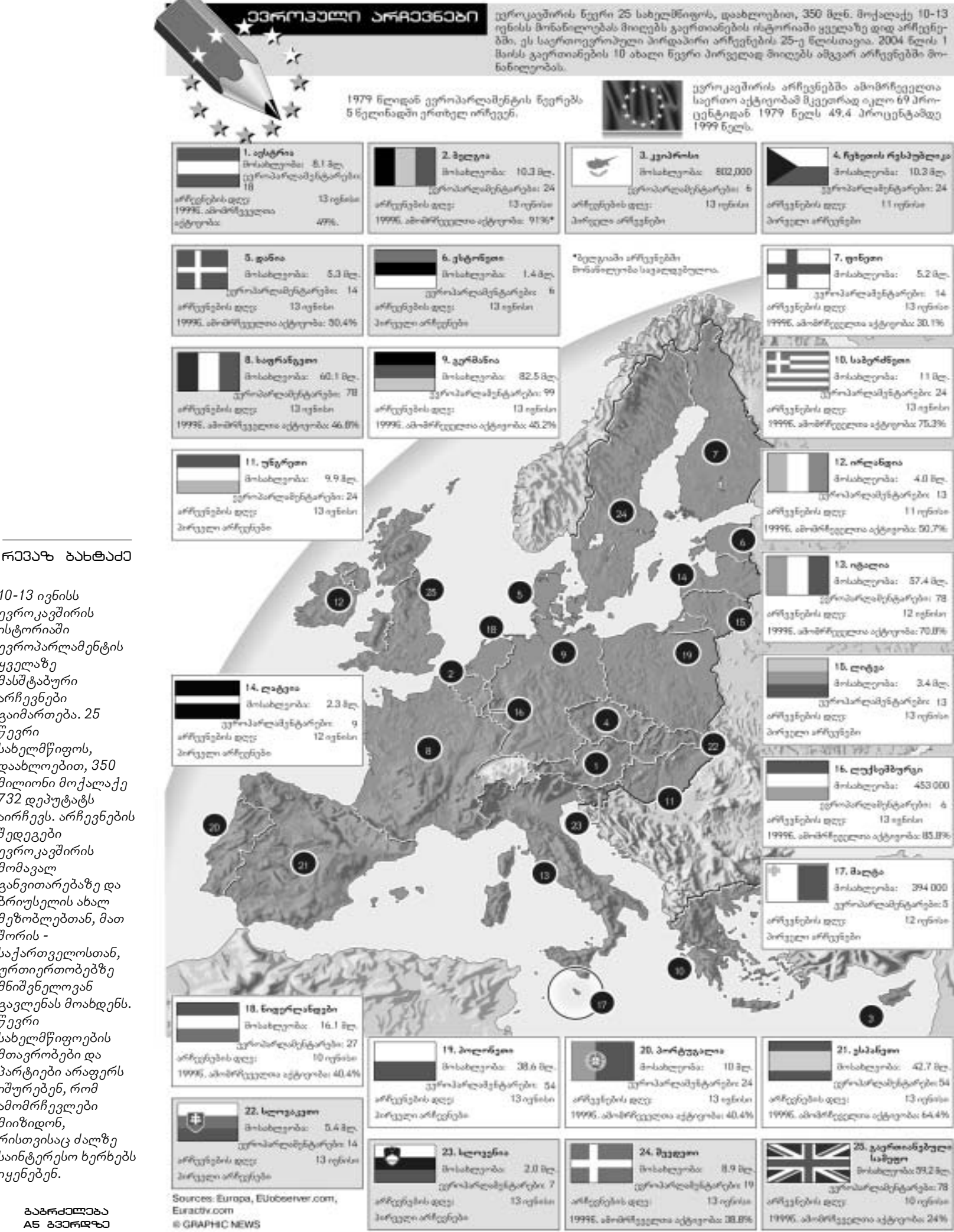
აინფორმაცი

	10/06	11/06
თბილისი	25 ☀	23 ☀
ქუთაისი	19 ☁	19 ☀
ბათუმი	17 ☁	14 ☁
სოხუმი	18 ☁	15 ☁
ფოთი	17 ☁	15 ☁
თელავი	24 ☀	22 ☀
ზუგდიდი	19 ☁	18 ☁
ბორი	20 ☁	19 ☀
ახმეტა	24 ☀	22 ☀
ქუთაისი	18 ☁	19 ☀

უცხოური ვალუტის კოეფიციენტი

კური ლარით	მომართაბი
აშშ დოლარი	1.9200
ევრო	2.3490
გირვანქა სტერლ.	3.5259
რუბლი	0.0661

დიდი არჩევნები ევროპაში

დალა თქვით, დალა, მხედრებო!

ნიმე ცინსაძე

ზეზვაი, ძმაო, ზეზვაი
მთელი თუშეთის დარია,
არა ყოფილა გაზრდილი
მომცროს დგომიყო ტანია,
ისა ყოფილა ვაჟკაცი
ღირსი წელს ერტყას ხმალია,
ლომია, უფალსა ფიცია,
სწრაფი ვით ელევა ქარია.
ვაჟა-ფშაველა "ზაბტრიონი"

თუშეთში ასეთი წესია, როდესაც
მამაკაცი გარდაიცვლება, წლისთავზე
დალაობას უმართავენ ხოლმე.
ოჯახს მისი ნივთები, ანუ მისი სანიჭარი
გამოაქვს. ადრე ეს ცხენ-იარაღი იყო,
დღეს კი - ტანსაცმელი, ფეხსაცმელი,
საპარსი ან სხვა პირადი ნივთი. იკრიბებიან მამაკაცები, დალას
ამბობენ, მიცვალებულს დასტირიან,
შემდეგ კი დოლს და მფილდით შეჯი-

პოპია ბაბიძის ფოტო

ვინ
იქნება
პირველი
დალის-
ცურიდან
ალვანის
თემამდე?

დიპლომატმა ქალბატონებმა ნდოზის მანდატი უპრობლემოდ მიიღეს

გიორგი ასანიშვილი

მინისტრთა კაბინეტისთვის ნდოპის ვოტუმის გამოცხადების პროცედურამ საგარეო საქმეთა მინისტრს, სალომე ზურაბიშვილსა და სახელმწიფო მინისტრს, თამარ ბერუშავილს გაუშინ პარლამენტში "ამოაყოფინა თავი". დიპლომატიურ ფორმტზე მოღვაწე ქალბატონები საგარეო ურთიერთობებისა და ევროპასთან ინტეგრაციის კომიტეტების წევრებს განკუთვლილ მუშაობისა და სამომავლო გეგმების შესახებ დეტალურად ესაუბრნენ.

სალომე ზურაბიშვილის განცხადებით, მისი უწყება სამი ძირითადი მიმართულებით მუშაობს. ეს მიმართულებებია: ევროულ სტრუქტურებში (ნატო და ევროკავშირი) საქართველოს განვითარება; ამერიკის შეერთებულ შტატებთან პარტნიორული ურთიერთობების განმტკიცება; რუსეთთან ურთიერთობების ნორმალიზება და მასთან კეთილმეზობლური კავშირების დამყარება. მინისტრის თქმით, ჩვენი ქვეყნის ხელისუფლებამ სამივე პარტნიორი მხარე უნდა დაარწმუნოს, რომ მათი ინტერესები საქართველოში დაცული იქნება (არ თქმა უნდა, პირველ რიგში, თავად საქართველოს ინტერესების გათვალისწინებით).

"ამ სამხარეს შორის ლაიერება ან რომელიმე მათგანის იგნორირება დაუშვებელია, რადგან ამ შემთხვევაში, ძველებურად, კვლავ გამოუვალ მდგომარეობაში აღმოვჩნდებით", - "სამი კურდღელი" ერთდროულად დევნას ასეთ შეფასებას აძლევს სალომე ზურაბიშვილი.

პრინციპული პოზიცია - რუსეთის სამხედრო ბაზებმა უნდა დატოვონ საქართველო

გუშინ საგარეო საქმეთა სამინისტროში სალომე ზურაბიშვილისა და თავდაცვის მინისტრის გელა ბეჟუაშვილის ერთობლივი პრესკონფერენცია გაიმართა, სადაც ბრიუსელში ერთობლივი ვიზიტის შედეგები შეჯამდა. საგარეო საქმეთა მინისტრმა სალომე ზურაბიშვილმა აშშ-ში ვიზიტის შედეგებზეც ისაუბრა.

სოფო ბაქია

“ამერიკაში საქართველო ითვლება ყველაზე წარმატებულ ქვეყნად დემოკრატიული წინსვლის გზაზე. მათ საქართველოს მისამართით კრიტიკული შენიშვნები არ გამოუთქვამთ. ყველა მხალ არის დახმარებისა და მხარდაჭერისთვის. კონგრესში რესპუბლიკელებმა და დემოკრატებმა ხაზგასმით აღნიშნეს, რომ მოუხდევად იმისა, თუ ვის აირჩევდნენ ნოემბრში პრეზიდენტად, ამერიკის შეერთებული შტატების დამოუკიდებლმა საქართველოს მიმართ არ შეიცვალა”, - აღნიშნა საქართველოს საგარეო საქმეთა მინისტრმა სალომე ზურაბიშვილმა აშშ-ში ვიზიტის შედეგებზე საუბრისას. აშშ-ში ზურაბიშვილს შესხვედნენ ჰქონდა სახელმწიფო მდივან კოლის პაულები, კონგრესის წევრებთან, სახელმწიფო დეპარტამენტის მაღალი თანამდებობის

ევროსაბჭო საქართველოში "სამ ძირითად დადებით ტენდენციას" გამოყოფს

თამარ ხორბალაძე

ევროსაბჭოს ანალოგიური მისია თბილისში 2004 წლის იანვარში გახლდათ ჩამოსული, რის შემდეგაც საქართველოსთან დაკავშირებით საქმაოდ მკაცრი შეფასებაც გაკეთდა.

მისიის ხელმძღვანელი ჟან ლუი ლორანი "24 საათთან" საუბარში, ჯერჯერობით, თავს იკავებს იანვრის შემდეგ საქართველოში განვითარებული პროცესების შეფასებისაგან და ამბობს, რომ სწორედ ამ პროცესებში გასარკვევად არის ჩამოსული. თუმცა, ბატონი ლორანი არც იმას უარყოფს, რომ ამ თვეების განმავლობაში ევროსაბჭოში მუდმივად იღებდნენ ინფორმაციას საქართველოში განვითარებულ მოვლენებთან, ახალ პოლიტიკურ ტენდენციებთან დაკავშირებით და სამ ძირითად ტენდენციას გამოყოფს:

"ამ პერიოდში პირველად, საქართველოში დაფიქსირდა ისეთი არჩევნები, რომელიც ჩვენ საერთაშორისო სტანდარტებთან მიახლოებულად ვაღიარებთ და, ამ თვალსაზრისით, ეს საქართველოს პრემიერა იყო.

მეორე, რაც ჩვენ შევამჩნიეთ, ეს

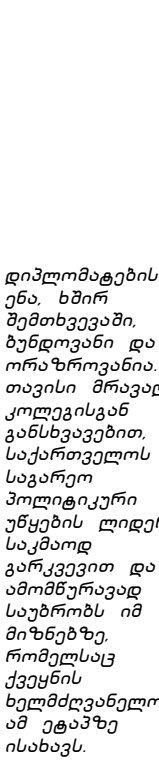
მინისტრები, საპარლამენტო უმრავლესობა და ფდვისპირა კურორტი

დღეს საპარლამენტო უმრავლესობა ჩაქუშ მიემგზავრება. ოფიციალური ვერსიით, დეპუტატებმა ორდლიან ვასკლით სხდომაზე საორგანიზაციო საკითხები უნდა განიხილონ და მომავალი საქმიანობის სტრატეგია შეიმუშაონ. ამავე დროს, ამ ვასკლით სხდომას კიდევ ერთი და საკმაოდ მნივნელოვანი ფუნქციაც აქვს - ერთმანეთის გააცნობა.

თამარ ასათიანი

როგორც მოსალოდნელი იყო, მედიისთვის უზრავლესობის ვასკლით სხდომა დახურული იქნება. ანუ ამ ორი დღის მანძილზე ინფორმაციას უკვე განხილულ და ჯერ კიდევ განსახილველ საკითხებზე ჟურნალისტები მხოლოდ პარლამენტთანა კომენტარებით მიიღვენენ.

დღეს კი პარლამენტს საქმაოდ მინიშვნელოვანი სხდომის გამოვლი მოუწევს - ეს მინისტრთა კაბინეტის ახალი შემადგენლობისთვის წდომის გამოცხადე-

ლევან სპალიაშვილი ფოტო

მისი განცხადებით, აღნიშნული კონცეფცია მან უკვე ვაცხო სერგეი ლავროვსა და კოლის პაუელს და საქართველოს ხელისუფლების პოზიცია ორივე მათგანისთვის მისაღები აღმოჩნდა.

"მიზნებისა და ამოცანების დეკლარირება, თავისთავად, ზევრს არაფერს ნიშნავს. მთავარია, კონკრე-

ლევან სპალიაშვილი ფოტო

ტული ნაბიჯების გადადგმასა და კონცეფციის თანამიმდევრულ განხორციელებას შეუდგენი." - სიტყვიდან საქმეზე გადასვლას ესწრაფვის დიპლომატიური უწყების ხელმძღვანელი.

სალომე ზურაბიშვილი მოხარულია, რომ საბივე პრიორიტეტული მიმართულებით საქართველოს ძალიან

კარგი სასტარტო პოზიციები აქვს. საგარეო საქმეთა მინისტრი ამერიკასთან საქართველოს დღევანდელ ურთიერთობებს "თავფლობის თვეს" ადარებს და მოხარული იქნება, თუ ის დიდხანს გაგრძელდება. ამის იმედს კი მინისტრს ნდომის ის მაღალი ხარისხი აძლევს, რომლითაც (მისი თქმით) საქართველოს დღევანდელი ხელისუფლე-

ფლების პოზიცია პრინციპული და ცალსახაა - რუსეთის სამხედრო ბაზებმა აუცილებლად უნდა დატოვონ ქვეყნის ტერიტორია. ეს გადაწყვეტილება უფრო გამყარდა აჭარის მოღონების შემდეგ, რომლებმაც ნათლად აჩვენეს, რომ რუსეთის ბაზებს არანაირი სტრატეგიული და სამხედრო დანიშნულება არა აქვთ. თუმცა, საქართველოს ხელისუფლებამ უკვე მიიღო გადაწყვეტილება, რომ რუსეთის ბაზების გაყვანის საკითხი არ იყოს მუდმივი პრაქტიკისა და ურთიერთობის დამაბნეის მიზეზი, ეს არაფერს იძლევა," - აღნიშნა მინისტრმა.

მისი თქმით, საქართველომ ორჯერ დაბატოვა რუსული მხარე სამხედრო ბაზებთან დაკავშირებით მოლაპარაკებების გასაპირადად, თუმცა რუსეთის საგარეო საქმეთა უწყება ქართული მხარის ორივე შეტყობინებას, ჯერჯერობით, უპასუხოდ ტოვებს.

ზურაბიშვილმა კომენტარი გააკეთა ბაზების სანაცვლოდ რუსეთთან ერთობლივ ანტიტერორისტული ცენტრის შექმნის ინიციატივაზე და განცხადა, რომ კონკრეტული მოლაპარაკებები თემბაზე ჯერ არ დაწყებულა.

ლევან სპალიაშვილი ფოტო

არის დაუჯეღლობის სინდრომის შემდეგ. ნამდვილად დაინკო სეროზული პრძოლი ორგანიზებული დანაშაულისა და კორუფციის წინააღმდეგ, რაც ძალიან მნიშვნელოვანია.

და, რ თქმა უნდა, ბოლო და ყველაზე მნიშვნელოვანი ცვლილება არის ის რადიკალური ცვლილებები, რომელიც აჭარაში განხორციელდა. აჭარაში ჩვენ პირველად გვექნება შანსი,

■ ■ ■

საქართველო-ნატოს ინდივიდუალური პარტნიორობის გეგმას 26-27 ივნისს სებაშულში დანიშნულ ალიანსის წევრი სახელმწიფოების სამიტზე მიიღებენ. ამის შესახებ თავდაცვის მინისტრმა გელა ბეჟუაშვილმა გუშინ საგარეო საქმეთა სამინისტროში გამართულ პრიფინგზე განაცხადა.

"ამჟამად ბრიუსელში, ნატოს შტაბ-ბინაში საქართველოს თავდაცვის სამინისტროს მუშა ჯგუფთან ამ მიმართულებით მუშაობას განაგრძობს. ხუთ დღეში უკვე მხად იქნება საქართველოსა და ჩრდილოატლანტიკური ალიანსის თანამშრომლობის წლიური გეგმა," - აღნიშნა ბეჟუაშვილმა.

მისი თქმით, ინდივიდუალური პარტნიორობის პროგრამას, რომელიც საქართველოს მხარე 7 ივნისს ბრიუსელში, "26+1" ფორმატის შეგუერნაზე წარადგინა, დადებითი შეფასება მიესცა. მინისტრის განცხადებით, დოკუმენტი, რომელმაც 26 ქვეყნის სრული მხარდაჭერა დამსაზღვრა, ნატო-ს სამიტზე წარსადგენად კიდევ უფრო დაიხვეწნება, რომ კონკრეტული მოლაპარაკებები თემბაზე ჯერ არ დაწყებულა.

ბა ამერიკის უმაღლეს პოლიტიკურ წრეებში სარგებლობს.

რუსეთზე საუბრისას კი სალომე ზურაბიშვილი, უპირველეს ყოვლისა, იმ გარემოებას უსვამს ხაზს, რომ მოსკოვთან ურთიერთობაში საერთო ატმოსფერო შეიცვალა და ორი ქვეყნის პრეზიდენტებს შორის ნდომის ფაქტორი გაჩნდა. ქართველი დიპლომატის თქმით, ასეთ ვითარებაში მთავარი და გადაწყვეტი იქნება, რა პოზიციას დაიკავებს კრემლი სამხრეთ ოსეთისა და აფხაზეთის კონფლიქტების მოგვარების საკითხში.

"საქართველოს ხელისუფლების მისაღები პოზიციის სანაცვლოდ, რუსეთმა ჩვენს რეგიონში შეიძლება ახალი და დღევანდელი რეალი მოიპოვოს," - ორივე მხარისთვის სასარგებლო "ვარიეტებს" სთავაზობს რუსებს სალომე ზურაბიშვილი.

გუშინდელი საკომიტეტო მოსმენის დროს სახელმწიფო მინისტრმა თამარ ბერუშავილმა, ძირითადად, ევროკავშირის ახალი სამეზობლო ინიციატივის შესახებ ისაუბრა. მისი განცხადებით, მიუხედავად იმისა, რომ ეს ინიციატივა ევროკავშირის წევრობის გარანტიას არ იძლევა, მაინც მნიშვნელოვან ინსტრუმენტად შეიძლება იქცეს ჩვენი ქვეყნის საგარეო პოლიტიკური ამოცანების რეალიზების საქმეში.

საგარეო საქმეთა მინისტრმა სახელმწიფო მინისტრმა გუშინ პარლამენტში შეფასება "ფრიდ" დაიძალაურების რეალიზების მიზნებისა და თამარ ბერუშავილის მინისტრთა კაბინეტის დატოვების საგარეო ურთიერთობათა და ევროპასთან ინტეგრაციის კომიტეტებმა ერთხმად დაუჭირეს მხარი.

ოსური თემა რუსეთის სახელმწიფო სათათბიროში

რუსულან ნიკარაძე
საპ. პრო. მოსკოვი

რუსეთის პარლამენტში განხილეს ენ. სამხრეთ ოსეთის პარლამენტის მიმართვა, თვითაღიარებული რესპუბლიკის ჩრდილოეთ ოსეთის შემადგენლობაში მიღების მოთხოვნით.

საინტერესოა, რომ რუსი პარლამენტარების ერთმა ნაწილმა ეს ოდიოზური დოკუმენტი განხილვის ღირსდაც არ ჩათვალა და განაცხადა, რომ ამ საკითხის ინიცირება დაბავს საქართველო-რუსეთის ურთიერთობებს. მაგრამ, სამწუხაროდ, ასეთი რუსეთის დუმში უმცირესობაში არიან. საინტერესოა მეორე დეტალიც: რუსეთის ფედერაციათა საბჭოს მორავ სდომაზე დასასწრებად ჩამოსული ჩრდილოეთ ოსეთის პრეზიდენტის, ძასოხიფის მოსკოვში ყოფნას დაძმებისა პარლამენტში ქართულ-ოსური კონფლიქტის პრობლემების განხილვა და საპროტესტო აქცია საქართველოს საელჩოსთან. მსგავსი "აქციებით" რუსეთის უმაღლეს საკანონმდებლო ორგანოს სურს, ჯერ ერთი, საკუთარ ამომრჩეველს მოაწონოს თავი მორიგი პატრიოტული რიტორიკით და მეორე, ჩრდილოეთ ოსეთის პრეზიდენტი ძასოხიფი, როგორც რუსეთის სახელმწიფო საბჭოს ერთ-ერთი დაფასებული წევრი, შუდამ კრებლის პოლიტიკის გამტარებელი იყოს.

პარლამენტის სამი კომიტეტის - საერთაშორისო, დსო-ს საქმეთა და უშიშროების - ხელმძღვანელობა მზახა, ხმათა აბსოლუტური უმრავლესობით მიღებული განცხადების შემდეგ, ქართულ მხარეს შეასენოს ის საერთაშორისო და სამართლებრივი ბერკეტები, რაც ოსური კონფლიქტის მოგვარებაში გამოასყენებლი. რუსეთის პარლამენტის ვიცე-სპიკერი და ფრაქცია "როდინას" ლიდერი დმიტრი როგოზინი ჩვენიას საუბარში აცხადებს, რომ "მისცერ ლავროვი ოსური საკითხის განხილვას ისევე განავიტრალებს, როგორც ეს აჭარის შემთხვევაში მიხდა." პროდასავლურად განწყობილი მინისტრი ლავროვი დუმის ქორეის შემოუთებას იწვევს. რუსეთის პარლამენტში ქართულ-ოსური კონფლიქტის განხილვის წინ საერთაშორისო საქმეთა კომიტეტის თავჯდომარემ კონტსანტინე კოსაიოვმა "24 საათისთვის" მიცემული ინტერვიუში განაცხადა: **"ჩვენი განცხადებები და ქმედებები მიმართულია კონფლიქტის სამხედრო გზით ესკალაციის წინააღმდეგ. ჩვენ არ შეგვიძლია რუსეთის ფედერაციის მოქალაქეების ზედის იგნორირება. თუკი განწყება აგრესიისა ან სახმედრო ღონისძიებების სამშობრება, რუსეთი მის ხელთ არსებულ პოლიტიკურ მე-**

მოლბას ნატო-სთან სამხედრო, პოლიტიკურ, ეკონომიკურ და ასევე, ადამიანის უფლებათა დაცვის სფეროებში. "საქართველომ, რომელსაც ალიანსში ინტეგრაციის არავითარი გამოცდლობა არა აქვს, უმოკლეს ვადაში საქმაოდ მაღალხარისხივანად შესრულებული პროგრამის წარდგენა შეძლ. ამ ჩვენი მცირე გამოცდლებით უკვე დაინტერესდა მეზობელი აზერბაიჯანი და საქართველო მზად არის, მას მსგავსი პროგრამის შედგენას დახმაროს," - განაცხადა გელა ბეჟუაშვილი.

როგორც მინისტრი აღნიშნავს, ბრიუსელში მისი ვიზიტისას ახალ ინიციატივას ჩაყარა საფუძველი - საქართველომ ავღანეთში, შესაძლოა, სამხედრო მომსახურება 20-25-კაციანი ჯგუფი მიიღონოს. როგორც გუშინ ითქვა, ამაგარი სურვილი თავად ნატო-ს ხელმძღვანელობამ გამოთქვა. თავდაცვის მინისტრის განცხადებით, ქართული მხარისთვის ეს წინადადება მისაღებია, თუმცა საბოლოო გადაწყვეტილება ახლო მომავალში, საქართველოს მთავრობაში დავგეგმილი კონსულტაციების შემდეგ იქნება მიღებული.

როგორც

მოკლად

ქოქოითი ომისთვის ემზადება

სამხრეთ ოსეთის თვითაღიარებული რესპუბლიკის პრეზიდენტი დვარად კოკოთი უარს აცხადებს საქართველოს პრეზიდენტთან მიხელო სააკაშვილთან პოლიტიკურ დიალოგზე. მისი თქმით, სამხრეთ ოსეთის რესპუბლიკამ, დიდი ხანია, მოითვა დამოუკიდებლობა. ამიტომ კოკოთი ისტაბლუსი განასაზღვრის საკითხზე საქართველოს ხელისუფლებასთან მოლაპარაკებას არ აპირებს.

"ჩვენ ვიპრდენ რუსეთის იურისდიქციაში შესვლისათვის და უარყევთ საქართველოს ხელისუფლებას, ცნოს სამხრეთ ოსეთის რესპუბლიკის სუვერენიტეტი. მხოლოდ ამის შემდეგ შეიძლება საუბარი პესპუბლიკურ დიალოგზე და დევნილთა დაბრუნებაზე," - აცხადებს კოკოთი.

ადგილობრივი ოსი მოსახლეობის ინფორმაციით, კოკოთიმა დაქირავებული კაზაკები და სხვა რჯულის "ოვიეკები" შეიყვანა ცხინვალში და იარაღის დარიგებაც დაიწყო.

ბოცო ქვაბთაძე

ჭიოჯა რუსეთისა სჭარა

სამხრეთ ოსეთის ახალი მონვევის პარლამენტმა, რომელმაც მუშაობა 3 დღის წინ დაიწყო, ერთ-ერთ ბოლო სხდომაზე რუსეთის სახელმწიფო სათათბიროს თხოვნით მიმართა, თვითგამოცხადებული რესპუბლიკის ფედერაციის შემადგენლობაში განეყრიანებასთან დაკავშირებით.

თვითგამოცხადებული რესპუბლიკის საგარეო საქმეთა მინისტრის მურად ჯოიევის განცხადებით, მას შემდეგ, რაც 1992 წლის იანვარი გამართულ რეფერენდუმზე სამხრეთ ოსეთის მოსახლეობის 90 პროცენტმა სამხრეთ ოსეთის რუსეთის შემადგენლობაში შესვლას მოსთხოვა მხარი, ისტუაცია არ შეცვლილა.

ჯოიევის თქმით, სამხრეთ ოსეთი კვლავაც თვითგამოცხადებულ რესპუბლიკად რჩება, ბოლო რუსეთი მის საქმეში ჩაურევლობას არჩევს. "ცხინვალის მხრიდან რუსეთისთვის ეს პირველი მიმართვა არ არის და თხოვნა კვლავ ძალაში რჩება, რაც, თავის მხრივ, სამხრეთ ოსეთის დამოუკიდებლობის ცნობასა და აქ მცხოვრები, რუსეთის მოქალაქეების დაცვას უკავშირდება," - და სძინა მან. მურად ჯოიევა განაცხადა, რომ 1990 წლიდან ცხინვალი არც პოლიტიკურ, არც იურიდიულად და არც ეკონომიკური თვალსაზრისით, თბილისთან დაკავშირებული არ არის. მოსკოვის რეაქცია სამხრეთ ოსეთის ბოლო მიმართვაზე ჯერჯერობით უცნობაა. თუმცა, მისი ინფორმაციით, სახელმწიფო სათათბიროს დებუტატებს ამ თხოვნის განხილვა შეუძლიათ. მთი უმეტეს, რომ სამხრეთ ოსეთის მოსახლეობის 80 პროცენტს რუსეთის მოქალაქეობა აქვს მიღებული.

პრაიმ-ნელსი

www.klm.com

თბილისი-ამსტერდამი... და მთელი მსოფლიო

3-ჯერ კვირაში „კა ელ ემ“-თან ერთად

ავიაკომპანია „კა ელ ემ“- აცხადებს სპეციალურ გასაცნობ ფასებს:

393 აშშ დოლარიდან

ბილეთის შეძენის ბოლო ვადა - 15 ივნისი

გაფრენის ბოლო ვადა - 31 აგვისტო

აა ელ ემი

პოლანდიის სამეფო ავიახაზები

მისამართი: ხიდის ქ. 1

ტელ.: 92 00 23, 92 00 73

ფაქსი: 92 28 68

KLM

Royal Dutch Airlines

საქართველო

საქართველო

საქართველო

საქართველო

საქართველო

საქართველო

საქართველო

საქართველო

საქართველო

საქართველო

საქართველო

საქართველო

საქართველო

საქართველო

საქართველო

საქართველო

საქართველო

საქართველო

საქართველო

საქართველო

საქართველო

საქართველო

საქართველო

საქართველო

საქართველო

საქართველო

საქართველო

საქართველო

საქართველო

საქართველო

საქართველო

საქართველო

საქართველო

საქართველო

საქართველო

საქართველო

საქართველო

საქართველო

საქართველო

საქართველო

საქართველო

საქართველო

საქართველო

საქართველო

საქართველო

საქართველო

საქართველო

საქართველო

საქართველო

საქართველო

საქართველო

საქართველო

საქართველო

საქართველო

საქართველო

საქართველო

საქართველო

საქართველო

საქართველო

საქართველო

საქართველო

საქართველო

საქართველო

საქართველო

საქართველო

საქართველო

საქართველო

საქართველო

საქართველო

საქართველო

საქართველო

საქართველო

საქართველო

საქართველო

საქართველო

საქართველო

საქართველო

საქართველო

საქართველო

საქართველო

საქართველო

საქართველო

საქართველო

საქართველო

საქართველო

საქართველო

საქართველო

საქართველო

საქართველო

საქართველო

საქართველო

საქართველო

საქართველო

საქართველო

საქართველო

საქართველო

საქართველო

გუშინ თბილისში, "შერატონ მეტეხი პალასის" საგამოფენო დარბაზში სტარტო აიღო საქართველოს პირველმა საერთაშორისო სამშენებლო გამოფენამ **"GeorgiaBuild 2004"**. გამოფენის ორგანიზატორები არიან ბრიტანული საგამოფენო კომპანია **ITE Group Plc** და მისი ექსკლუზიური პარტოირი საქართველოში, კომპანია **Iteca Kavkasia**. დამთვალეორებლებს სამი დღის განმავლობაში საშუალება ექნებათ, სამშენებლო, მოსაპირ კეთებული მასალების, კერამიკის, ვენტილაციის, გათბობის, სანტექნიკის და კარ-ფანჯრების წარმოების სფეროში უკანასკნელ მიღწევებს გაეცნონ. გამოფენა საქართველოს ინფრასტრუქტურისა და განვითარების სამინისტროს და საქართველოს ეკონომიკის სამინისტროს ოფიციალური მხარდაჭერით ტარდება.

დინაა ჩაჩაძა

გუშინ "შერატონ მეტეხი პალას-ში" საქართველოს პირველი საერთაშორისო სამშენებლო გამოფენის ოფიციალური გახსნის (ცერემონია-დ) გამართა. მასში მონაწილეობდნენ საქართველოს ინფრასტრუქტურის და განვითარების მინისტრი თამარ სულუშია, მისი მოადგილე თემურ ლეყუა და გამოფენის ორგანიზატორი კომპანია ITE Group Plc - ის გენერალური დირექტორი ედვარდ სტრონი.
გამოფენის ორგანიზატორი კომპანიის წარმომადგელის სუზანა ბურუზგის განცხადებით, გამოფენაზე მსოფლიოს 12 ქვეყნის 32 კომპანია მონაწილეობს, მათ შორის - ქართული კომპანია Geo-Tek. "გამოფენა საქართველიდან, აზერბაიჯანიდან, სომხეთიდან, რუსეთიდან, დსთ-ს ქვეყნებიდან, ირანიდან და ევროპიდან დაახლოებით 5 ათას სტუმარს ელის", - აღნიშნა მან.

რატომ მაინცდამაინც საქართველომ "საქართველოს სამშენებლო ინდუსტრიის ბაზარი პოლო ორი წლის განმავლობაში საგრძნობლად გაიზარდა. ქვეყანა მხარს უჭერს სავაჭრო ურთიერთობებს მსოფლიოს 120 ქვეყანასთან. უკანასკნელი რამდენიმე წლის განმავლობაში დედაქალაქში აშენდა 800 ადმინისტრაციული და საცხოვრებელი შენობა, ხორციელდება 870 მლნ. დოლარის ღირებულების მსხვილი პროექტების მშენებლობა. მსხვილი ინვესტიციების წყალობით საქართველოს ტურისტულ ინდუსტრიამ იზრდება სასტუმრო კომპლექსების, სადილის შენობების, სავაჭრო ცენტრების და პარკების რაოდენობა როგორც დედაქალაქში, ისე მის ფარგლებს გარეთ," - ასე ხსენაი ორგანიზატორი.

ორი სიტყვით

რუსთავი. ფინანსური პოლიციის ქვემო ქართლის ოპერატიულმა განყოფილებამ რუსთავში ულცენვზიოდ მოუშვავე სამი საავალუტო ჯიბური აღმოაჩინა. სამივე მათგანი დაფარინდებდა. შედიან-ნუსი
■ ■ ■

თბილისი. სატყეო დეპარტამენტის შესვეურები სატყეო მეურნეობისთვის სამეურნეო ფუნქციების დაზრუნებას ითხოვენ. დეპარტამენტის ხელმძღვანელს ზიძინა გიორგობიანის განცხადებით, მისი უწყება სატყეო პოლიტიკის დოკუმენტს ამზადებს, რომელიც საქართველოს ტერიტორიაზე არსებული ტყის მასივებით სარგებლობის წესსა და სატყეო სამეურნეო ორგანიზაციების შექმნის საფუძველს განსაზღვრავს. 2004 წელს ხე-ტყის ჭრის მუხლდევანთან დაკავშირებით გამოცხადებულ მორატორიუმს სატყეო დეპარტამენტი პოზიტიურად აფასებს, თუმცა აცხადებს, რომ ხე-ტყის ჩეხვა მაინც უკონტროლოდ და ქაოტურად მიმდინარეობს. **ინტერ-პრესი**

თბილისი. "საქართველოს რკინიგზის" გენერალური დირექტორი დავით ონფორიშვილი ქალაქ ტაშკენტში გამართულ რკინიგზების თანამშრომლობის ორგანიზაციის კომიტეტის სხდომაში მონაწილეობს. სხდომას დსთ-ის სახელმწიფოთა რკინიგზების ხელმძღვანელები, აგრეთვე ბულგარეთის, ლატვიის, ლიტვისა და ესტონეთის რკინიგზების წარმომადგენლები ესწრებიან. როგორც "ინტერ-პრესს" "საქართველოს რკინიგზაში" განუცხადეს, სხდომის ფარგლებში შემუშავდება მატარებლების მოძრაობის, სტვირთი და საკონტეინერო გადაზიდვების გრაფიკის ერთიანი სისტემა, რომელიც "ზია-ევროპის სარკინიგზო მაგისტრალზე უმოკლესი დერეფნის გამოყოფას განსაზღვრავს. დღეს დაწყებული სხდომა 11 ივნისამდე გაგრძელდება. ინტერ-პრესი
■ ■ ■

თბილისი. საქართველოს მთავრობა ახალი "საგადასახადო კოდექსის" პროექტის პრეზენტაციას შაბათისთვის გეგმავს. ამის შესახებ დღეს პარლამენტში ეკონომიკის მინისტრმა კახა ბენდუქიძემ განაცხადა. საგარეოდ, ამ დროისათვის უკვე დაიხვეწება კოდექსის ის ვარიანტი, რომელზეც მთავრობის ეკონომიკური გუნდი რამდენიმე დღეა, აქტიურად მუშაობს. "ორი დღის განმავლობაში კოდექსის პროექტში ამკარა პროგრესი შემიმჩნევა და იმედი მაქვს, რომ მისი სრულყოფილი ვარიანტი უფრო მისაღები იქნება," - განაცხადა ბენდუქიძემ. **ინტერ-პრესი**

"ნოკია" ლიდარის პროცისიაცს თანდათანობით კარგავს

თორნიკე ბარაბენიძე

როგორც მოსალოდნელი იყო, მიმდინარე წლის პირველ კვარტალში "ნოკიამ" სერიოზული მარცხი განიცადა. მობილური ტელეფონების უპირობო ლიდერის პოზიციები სერიოზულად შეირყა. თუკი ჯერ კიდევ მარშან ფინერო კომპანია ბაზრის 34,6 პროცენტს აკონტროლებდა, სულ რაღაც სამი თვის განმავლობაში ეს მაჩვენებელი 28,9 პროცენტამდე დაეცა. "ნოკიას" ხარჯზე მნიშვნელოვნად გაიმყარეს პოზიციები მისმა "მდეერებმა" - "მობიროლამ" და "სამსუნგმა."
აღსანიშნავია, რომ "ნოკიას" გაყვივები არ შემცირებულა - პირქით, მაგრამ ეს მხოლოდ იმის დამსახურება იყო, რომ მობილურებზე მოთხოვნილება მსოფლიო ბაზარზე მკვეთრად - 34 პროცენტით გაიზარდა და იანვარ-მარტის პერიოდში 153 მილიონი ცალი აპარტო გაიყიდა. მობილურებზე მოთხოვნილების ყველაზე დიდი ზრდა რუსეთში დაფიქსირდა.
ყველაზე დიდი ჩავარდნა "ნოკია"მ დახალეული ევროპაში განიცადა. აქ მისი საბაზრო წილი 10 პროცენტით დაეცა. სპეციალისტები ფინერო კომპანიის წყარუნდას რამდენიმე მიზეზს ხსენაან. ჯერ ერთი, "ნოკია" არ აკავშირებს ახლო ურთიერ-

საქართველო

საქართველო

საქართველო

საქართველო

საქართველო

საქართველო

საქართველო

საქართველო

საქართველო

საქართველო

საქართველო

საქართველო

საქართველო

საქართველო

საქართველო

საქართველო

საქართველო

საქართველო

საქართველო

საქართველო

საქართველო

საქართველო

საქართველო

საქართველო

საქართველო

საქართველო

საქართველო

საქართველო

საქართველო

საქართველო

საქართველო

საქართველო

საქართველო

საქართველო

საქართველო

საქართველო

საქართველო

საქართველო

საქართველო

საქართველო

საქართველო

საქართველო

საქართველო

საქართველო

საქართველო

საქართველო

საქართველო

საქართველო

საქართველო

საქართველო

საქართველო

საქართველო

საქართველო

საქართველო

საქართველო

საქართველო

საქართველო

საქართველო

საქართველო

საქართველო

საქართველო

საქართველო

საქართველო

საქართველო

საქართველო

საქართველო

საქართველო

საქართველო

საქართველო

საქართველო

საქართველო

საქართველო

საქართველო

საქართველო

საქართველო

საქართველო

საქართველო

საქართველო

საქართველო

საქართველო

საქართველო

საქართველო

საქართველო

საქართველო

საქართველო

საქართველო

საქართველო

საქართველო

საქართველო

საქართველო

საქართველო

საქართველო

საქართველო

საქართველო

საქართველო

საქართველო

საქართველო

საქართველო

საქართველო

საქართველო

საქართველო

საქართველო

საქართველო

საქართველო

საქართველო

საქართველო

საქართველო

საქართველო

საქართველო

საქართველო

საქართველო

საქართველო

საქართველო

საქართველო

საქართველო

საქართველო

საქართველო

საქართველო

საქართველო

საქართველო

საქართველო

საქართველო

იტალიელი მძავლების ოდისეა დასრულდა

ოთხშაბათს თვითმფრინავი, რომელშიც საღვატორე სტეფიო, უმბერტო კუპერტინო და მაურიციო ალიანო იმყოფებოდნენ, კუვეიტიდან რომის ჩამპინოს აეროპორტში დაეშვა. ყოფილ მძევლებს, ნათესავებისა და ახლობლების გარდა, ვიცე-პრემიერი ჯანფრანკო ფინი, საგარეო საქმეთა მინისტრი ფრანკო ფრატინი და რომის მერი ვალტერ ვეტრონი დახვდნენ. ჩამოსვლიდან რამდენიმე საათში, გათავისუფლებული იტალიელები 56-დღიანი პატიმრობის დეტალების შესახებ სამართალდამცველებს ჩვენებებს აძლევდნენ.

მძევალთა გათავისუფლება იტალიის პოლიტიკური ცხოვრების მნიშვნელოვან მოვლენად გადაიქცა, მით უმეტეს მაშინ, როცა ევროპარლამენტის არჩევნებამდე რამდენიმე საათია დარჩენილი. პრაქტიკულად, ყველა პარტიის ლიდერი ერთხმად გამოხატავდა კმაყოფილებას მძევალთა გათავისუფლების გამო. თუმცა, მემარცხენე ცენტრისტული ოპოზიციის წარმომადგენლებმა პრემიერ-მინისტრ სილვიო ბერლუსკონისა და მმართველი კოალიციის სხვა ლიდერებს მოუწოდეს, ეს შემთხვევა წინასაარჩევნო კამპანიის პერიოდში არ გამოეყენებინათ. ოფიციალურ ხელისუფლებას მოუწოდებენ, კოალიციის აღნიშნული ოპერაციის შესახებ საზოგადოებას სრული ინფორმაცია მიაწოდონ. ზოგიერთმა პოლიტიკოსმა იმაზეც გააკეთა მინიშნება, რომ, შესაძლოა, მძევალთა გათავისუფლება გამოსასყიდის გადახდის შედეგად მოხდეს.

ექვსეს ბაღებს ის ფაქტი, რომ სპეცოპერაციის დეტალები არ ხმაურდება. ბერლუსკონის სიტყვებით, მძევალთა ადგილსამყოფელი სპეცსამსახურის მიერ იყო მომზადებული. ამას კი ეწინააღმდეგება იტალიის ხელისუფლების ოფიციალური ვერსია, რომლის მიხედვითაც, ძირითადი როლი სწორედ იტალიელებმა შეასრულეს. იტალიური გაზეთი, მძევალთა გათავისუფლების შესახებ, ხელისუფლების წარმომადგენელთა განსხვავებული ვერსიების არსე-

სამი იტალიელი მძევალი, რომლებიც ერაყში თითქმის ორთვიანი პატიმრობის შემდეგ, სამშაბათს კოალიციის წარმატებული სპეცოპერაციის შედეგად გათავისუფლეს. გუშინ სამშობლოში დაბრუნდნენ.

გამოსასყიდვს არ გადაუხდია. ამასთან დაკავშირებით, ოთხშაბათს გაზეთი "ლარეპულიკა" ამერიკულ წყაროებზე დაყრდნობით იტყობინებოდა, რომ მთელი ოპერაცია ამერიკელი და პოლონელი სპეცსამსახურების მიერ იყო მომზადებული. ამას კი ეწინააღმდეგება იტალიის ხელისუფლების ოფიციალური ვერსია, რომლის მიხედვითაც, ძირითადი როლი სწორედ იტალიელებმა შეასრულეს. იტალიური გაზეთი, მძევალთა გათავისუფლების შესახებ, ხელისუფლების წარმომადგენელთა განსხვავებული ვერსიების არსე-

ბობაზე აკეთებს აქცენტს. ფაბრიციო კუატრონი, საღვატორე სტეფიო, უმბერტო კუპერტინო და მაურიციო ალიანო ერაყში ერთ-ერთ ამერიკულ ფირმაში მცველებად მუშაობდნენ. ისინი 12 აპრილს, ე.წ. მწვანე ბრიგადის მეზრძოლებმა გაიტაცეს. მძევალთა სანაცვლოდ, ერაყიდან იტალიის ჯარების გაყვანას ითხოვდნენ. 14 აპრილს, თავიანთი განზრახვის სერიოზულობის შესახებ ყოველგვარი ეჭვების გასაფანტავად, ერთი მძევალი - ფაბრიციო კუატრონი მოკლეს და მისი მკვლელობის ვიდეორჩანაწერი არაბული ტელე-

კომპანია "ალ-ჯაზირა"-ს საშუალებით გაავრცელეს. 26 აპრილს მეორე არაბულმა ტელეარხმა "ალ-არაბიამ" უჩვენა ცოცხლად დარჩენილი მძევლების კადრები, სადაც ისინი თავიანთ ახლობლებს ბერლუსკონის მთავრობის წინააღმდეგ გამოსვლების გამართვას სთხოვდნენ. 29 აპრილს მძევალთა ნათესავებმა რომში დემონსტრაციას მონაწილეობა მიიღეს.

იტალიაში სერიოზული პოლიტიკური კრიზისი მწიფდებოდა. სიტუაციის განმუხტვის მიზნით,

ხელისუფლებამ ყველა - დიპლომატიურ თუ სხვა სახის საშუალებას მიმართა. საქმეში იტალიური ნითელი ჯვრის წარმომადგენლები და ასევე, სხვა პუმიანტარული ორგანიზაციები ჩაერთვნენ. 3 მაისიდან, ბერლუსკონის თხოვნით, იტალიური მედია მძევალთა შესახებ თითქმის არანაირ ინფორმაციას აღარ გადასცემდა. 20 მაისს, ბაღდადის მახლობლად აღმოჩენილ იქნა დაღუპული კუატრონის გვამი. 2 ივნისს "ალ-ჯაზირა"-მ იტალიელი მძევლების გამოსვლის უკანასკნელი ვიდეოფირი უჩვენა, სადაც ისინი ტერორისტთა

REUTERS

დიდი არჩევნები ევროპაში

პირველი გავრცედა

ევროპარლამენტი ევროკავშირის ერთადერთი სტრუქტურაა, რომელსაც წევრი სახელმწიფოების მოსახლეობა პირდაპირი არჩევნების გზით ირჩევს. 1979 წლიდან არჩევნები ხუთ წელნადაშო ერთხელ ტარდება. მანამდე, ევროპარლამენტის წევრებს ეროვნული პარლამენტებიდან აგზავნიდნენ.

ევროპარლამენტის უფლებები თანდათან გაიზარდა. ახლა, წევრი სახელმწიფოების საკანონმდებლო მოღვაწეობის დიდი ნაწილი ეროვნული კანონმდებლობის ევროპულთან პარმონიზაციას ისახავს მიზნად. ევროპულ საკანონმდებლო ნორმებს კი სწორედ ევროპული პარლამენტი ამტკიცებს.

ლუდი. ქალები. სპორტსმენები და რადიკალები

1979 წელს ჩატარებული პირველი არჩევნების შემდეგ, ამომრჩეველთა საერთო აქტივობა ყოველ მომდევნო არჩევნებზე იკლებს. თუმცა, წევრ სახელმწიფოებს შორის მნიშვნელოვანი განსხვავებებია. 1999 წელს ჩატარებული არჩევნების დროს დიდ ბრიტანეთში მხოლოდ 24-მა პროცენტმა მიიღო მონაწილეობა, იტალიაში კი - 70 პროცენტზე მეტმა.

ამ ვითარების გამოსასწორებლად სხვადასხვა ქვეყანა და პარტია სხვადასხვა ხერხს მიმართავს.

ლონდონში ევროპარლამენტმა ახალგაზრდა ამომრჩევლების მოსაზიდად ლუდის ჩამოსხმა და უფასოდ დარიცხვა დაიწყო. სარკლამო მიზნით დამზადებული ლუდის 400 000 ქილაზე ამგვარი ლოზუნგები აწერია: "იყავი მოთამაშე ევროპაში", ან "ესაბე, მაშასადამე, ხმას ვაძლევ".

დანიაში ქვეყნის წამყვანი ფეხბურთელები მოქალაქეებს მოუწოდებენ, რომ არჩევნებში მონაწილეობა მიიღონ.

ბელგიაში კი ევროარჩევნების თემაზე კომიქსების სერია შეიქმნა, რომელიც ყოველდღიურ გაზეთებში იბეჭდება.

მოლოდინის მიუხედავად, ახალ წევრ სახელმწიფოებში ამომრჩეველი დიდ ენთუზიაზმს არ გამოხატავს. ჩეხეთში ამომრჩეველთა სამომხილბო-ციოდ ზოგიერთმა პარტიამ მიიმე არტილერია - ულაშაზესი ჩეხი ქალები გამოიყვანა. ამ პარტიების მიზინგებზე, მიღვთად ჩაქცული ქერა ქალბატონები "ევროპის მომავლით დაინტერესებული ყველა ასაკის მოქალაქის" მოსაზიდად საკმაოდ ეფექტური საშუალება გამოდგა.

აღსანიშნავია, რომ ჩეხეთიდან ექნეს იყრის ყოფილი პორნო-ვარსკ

პატ კუცკი: ხალხს გასაცხენაზე ელაპარაკეთ!

ვლავი დოლი ბასტერი, რომელიც გერმანული პორნო-ინდუსტრიის გარსკვლავი იყო, ხოლო ცოტა ხნის წინ სექს-შოპების ქსელი შეიძინა. იგი ამიომრჩეველს ჰპირდება, რომ მასზეთ ევროპის წამყვანი გაზეთების ფურცლებიდან არ ჩამოვა(!). ძნელია, ამ დაპირებას არ დაუჯერო.

ესტონეთში საფაქრო ცენტრების ირგვლივ და ავტობუსების გაჩერებაზე ყავას არიგებენ უფასოდ და ხალხს მოუწოდებენ, ევროპისთვის მნიშვნელოვანი ამბები აქტიურად განიხილონ.

საერთოდ, ახალი წევრი სახელმწიფოებიდან არჩევნებში ძალიან ბევრი მოდელი, მომღერალი და სპორტსმენი იღებს მონაწილეობას და გამარჯვების ყველაზე დიდი მასხებიც სწორედ მათ აქვთ. ექსპერტები ჰმოიბენ, რომ, შესაძლოა, ახალი წევრები ევროპარლამენტის რეალური მუშაობიდან საერთოდ მოწყვეტილები აღმოჩნდნენ.

მიომოხილულების აზრით, ამომრჩეველთა უმრავლესობის აპათიის ფონზე, "ძველ ევროპაში" გამარჯვების დიდი შანსი აქვთ კარგად ორგანიზებულ, რადიკალურ მემარჯვენე პარტიებს. ისინი, ძირითადად, იმიგრაციისა და საერთო ევროპული ინსტიტუტების გაძლიერების წინააღმდეგ ილაშქრებენ. ექსპერტების მტკიცებით, ისეთი ოდიოზური ფიგურები, როგორიც ფრანგი ჟან მარი ლუქენი და ავსტრიელი იოზეფ ჰაიდერიი, ამ არჩევნებში თავიანთი პარტიების საცქმაოდ ბევრ წევრს გაიყვანენ.

ევროპარლამენტის პრეზიდენტმა პატ კუქსმა 1 ივნისს საგანგებოდ მოუწოდა პარტიებს, რომ ხალხს საერთოევროპულ პრობლემებზე გასაცებ

ენაზე ესაუბრონ. მისი თქმით, ორგანიზებული დანაშაული, ნარკოტიკებით, იარაღითა და ადამიანებით ვაჭრობა, ეკოლოგია, იმიგრაცია და ეკონომიკურ კეთილდღეობა ის საკითხებია, რომელიც ყველა ევროპელს აწუხებს.

განმწმუნებული ვარ, თუ ხალხს გასაცებ ენაზე დაულაპარაკებთ, როდესაც ღირებულებებზე დაფუძნებულ ევროპაზე ილაპარაკებთ, იმ ევროპაზე, რომელსაც მათ ბედზე გავლენა აქვს, და თუ ამ ყველაფერზე დარწმუნებით და მგზნებარედ ისაუბრებთ, თქვენ შესაბამის გამომსაუერებას აუცილებლად მიიღებთ," - განაცხადა კუქსმა.

რა შედეგს გამოიღებს ევროპარლამენტის პრეზიდენტის მონოღებები, ამას არჩევნების დასრულების შემდეგ შევიტყობთ. მანამდე კი გათავაზობთ ევროპარლამენტისა და დეპუტატების ფუნქციებისა და პრივილეგიების მოკლე დახასიათებას.

პარლამენტის უფლებამოსილება

პარლამენტი, მინისტრთა საბჭოსთან ერთად, ევროკავშირის კანონმდებლობას ამტკიცებს ან უკვე არსებულ კანონებში ცვლილებები შეაქვს. ეს ორი ორგანო საერთო გადანვეტილებებს ღებულობს მომხმარებელთა უფლებების დაცვის, საერთო და ავსტრიელი იოზეფ ჰაიდერიი, ამ არჩევნებში თავიანთი პარტიების საცქმაოდ ბევრ წევრს გაიყვანენ.

ევროპარლამენტის პრეზიდენტმა პატ კუქსმა 1 ივნისს საგანგებოდ მოუწოდა პარტიებს, რომ ხალხს საერთოევროპულ პრობლემებზე გასაცებ

პარლამენტი გაერთიანების ბიუჯეტზე კონტროლს ახორციელებს და ზედამხედველობას უწევს ევროკავშირის მრავალ ინსტიტუტს, მათ შორის, ევროკომისიას. ევროპარლამენტს უფლება აქვს, კომისია მთლიან შემადგენლობით დაითხოვოს. ამგვარი რამ ევროპარლამენტმა ერთხელ უკვე გააკეთა, როდესაც კომისია კორუფციამი იქნა ექვმიტანილი.

ოფისები

პარლამენტს ორი რეზიდენცია აქვს: ერთი ბრიუსელში და მეორე სტრასბურგში. პარლამენტის სამდივნო კი ლუქსემბურგშია განთავსებული.

სამი კვირის განმავლობაში პარლამენტი ბრიუსელში მუშაობს, სადაც შეხვედრებს კომიტეტებისა და პოლიტიკური ჯგუფების უმრავლესობა მართავს. მეოთხე კვირას კი პარლამენტი სტრასბურგს სტუმრობს. სტრასბურგში არსებულ რეზიდენციას ორმაგი დატვირთვა აქვს: ერთი მხრივ, ეს საფრანგეთისთვის ეროვნული პრესტიჟის საკითხია, მეორე მხრივ, კი საფრანგეთისა და გერმანიის საზღვრის სიახლოვეს განლაგებული ევროპარლამენტის შენობა გაერთიანებული და მშვიდობიანი ევროპის სიმბოლოს წარმოადგენს. აღსანიშნავია, რომ სტრასბურგში მდებარე შენობას კოლინუშუმის ფორმა აქვს.

ბრიუსელსა და სტრასბურგს შორის შუდიმივი მოგზაურობა პარლამენტის შენახვის ხარჯებს მნიშვნელოვნად ზრდის. ორი რეზიდენცია ევროპარლამენტართა შორისაც დიდი პოპულარობით არ სარგებლობს, რადგან განუწყვეტელ მგზავრობასთან არის დაკავშირებული.

პარტიები

ევროპარლამენტართა უმრავლესობა სხვადასხვა პარტიაშია გაერთიანებული. როგორც წესი, არც ერთ პარტიას უმრავლესობა არ აქვს და გადანყვებულების მისაღებად, სულ მცირე, ორი პარტიის მხარდაჭერა აუცილებელია.

თითოეულ ჯგუფში, მინიმუმ, წევრი სახელმწიფოების ერთი მესუეთედის 16 პარლამენტარი უნდა იყოს გაერთიანებული. რაც უფრო დიდია ჯგუფი, მით უფრო მეტ დაფინანსებას იღებს, მეტ საკანბო კომიტეტს აკონტროლებს და მის წევრებს უფლება აქვთ, დებატებისას მეტი დრო გამოიყენონ.

გაფართოება

2004 წლის 1 მაისამდე, მანამ, სანამ ევროკავშირს ცენტრალური და

აღმოსავლეთ ევროპის ათი ახალი წევრი შეემატებოდა, ევროპარლამენტში 626 ადგილი იყო. გაფართოების შემდეგ, დეპუტატთა რაოდენობა 732-მდე გაიზარდა, ხოლო 2007 წელს, როდესაც გაერთიანებას რუმინეთი და ბულგარეთიც შეუერთდებიან, მანდატების რაოდენობა 788-ს მიაღწევს.

ახალი წევრი სახელმწიფოს წარმომადგენლებისათვის მანდატების მიცემა, დიდწილად, ძველი წევრების ხარჯზე მოხდება. ეს არ ნებაბა გაერთიანების ყველაზე მრავალრიცხოვანი მოსახლეობის მქონე გერმანიას, რადგან მას ერთ სულ მოსახლეზე განაგარიშებით ისედაც ყველაზე ცოტა დეპუტატი ჰყავს - 99. ყველაზე პატარა წევრს მალტას 5 დეპუტატი წარმოადგენს.

გაფართობამ პარლამენტის სათარეიშო სამსახურს ყველაზე დიდ სირთულეები შეუქმნა. არსებული წესის თანახმად, პარლამენტარები თავიანთ მშობლიურ ენაზე ლაპარაკობენ. ახალი წევრების მიმართების შემდეგ, 190 კომბინაცია შეიქმნა: ფინურ-ჩეხური, გერმანულ-პორტუგალიური, ინგლისურ-მალტური, მალტურ-ლიტვური და ა.შ.

ხელფასები

ევროპარლამენტარები იმავე ოდენობის ხელფასებს იღებენ, რამდენსაც მათი თანამემამულეები ეროვნულ პარლამენტებში. ამის გამო, იტალიელი ევროპარლამენტარები, თავიანთ ესპანელ კოლეგებთან შედარებით, 4-ჯერ მეტს იღებენ და, დაახლოებით, 14-ჯერ მეტს, ვიდრე ახალი წევრი სახელმწიფოების უმრავლესობის წარმომადგენლები არჩევის შემდეგ მიიღებენ.

არაოფიციალურად, დაბალი ხელფასის მქონე პარლამენტარები კომპენსაციას მათთვის გამოყოფილი ბიუჯეტიდან ღებულობენ. ყოველწლიურად, თითოეული პარლამენტარის ოფისის ხარჯებისათვის 150 000 ევრო გამოიყოფა და ის ვალდებული არ არის, დანახარჯების შესახებ ანგარიში გააკეთოს.

მათ ასევე სრულად უნაზღაურებენ სამშობლოდან სამსახურში თვითმფრინავით მგზავრობის ხარჯებს. პარლამენტარებს კი, როგორც წესი, პირველი კლასით მგზავრობა უყვართ.

2004 წელს გერმანიაშ დაბლოკა ინიციატივა, რომლის თანახმად ყველა ევროპარლამენტარი ყოველთვიურად 8 600 ევროს მიიღებდა. გერმანელების თქმით, ეს საერთო ხარჯებს გაუმართლებლად ზრდიდა. გერმანელების უარი გასაცემითცაა, რადგან გერმანია ევროკავშირის ყველაზე დიდი დონორი ქვეყანაა.

მოქალაქე

ერაყი. 12 ადამიანი დაიღუპა გუშინ ერაყის ქალაქ ფალუჯაში, სადაც აჯანყებულებმა ადგილობრივი უშიშროების ძალების თანამშრომლებს ნაღმტყორცნიდან ცეცხლი გაუხსნეს. 10-ზე მეტი ადამიანია დაჭრილი. თავდასხმაზე პასუხისმგებლობა ჯერჯერობით არც ერთმა შეიარაღებულმა ფორმირებამ არ აიღო. ამერიკის ჯარების სარდლობამ ფალუჯის მისადგომებთან ჯავშანტექნიკა გადაისროლა. გუშინვე, ქალაქ კირკუკის მიდამოებში ანტიამერიკული წინააღმდეგობის ძალებმა ნავთობსადენი ააფეთქეს. დივერსიას ქალაქ ზაიჯში მდებარე 400 მეგავატი სიმძლავრის ელექტროსადგურის გაჩერება მოჰყვა, რამაც ერაყის დედაქალაქის უმეტესი ნაწილი უშუქოდ დატოვა.

როგორც სააგენტო "ფრანს პრესი" იუნყება, მეხანძრეები ცეცხლს მთელი დღის განმავლობაში ებრძოდნენ. დაზიანებული ნავთობსადენი "ნორ ოილ კომპანი"-ს ეკუთვნის და თურქეთში ნედლეულის ტრანსპორტირების ძირითადი საშუალებაა.

■ ■ ■

ერაყი. ერაყის გარდამავალ მთავრობაში შემავალმა ქურთებმა გამოაცხადეს, რომ შზად არიან კაბინეტის შემადგენლობიდან გამოვიდნენ, თუკი ქურთთა ლიდერებისგან შესაბამის ბრძანებას მიიღებენ. როგორც "როიტერი" იუნყება, შესაძლოა გადგომი იმასთანაა დაკავშირებული, რომ გაეროს უშიშროების საბჭოს მიერ მიღებული რეზოლუცია ერაყში ქურთების ავტონომიას არ სცნობს. რეზოლუციის თანახმად, ერაყის დროებით მთავრობას ხელისუფლება 30 ივნისს გადაეცემა. კოალიციის ჯარები ერაყში უსაფრთხოების უზრუნველყოფის მიზნით 2005 წლის ბოლომდე დარჩებიან. ქურთები უმაცყოფილი არიან იმით, რომ დიკუშმენტი არ აღიარებს მათ უფლებას, ქვეყნის სამ ჩრდილოეთ პრეზინციამი შექმნან ავტონომია.

■ ■ ■

ყატარი. ყატარის პროკურატურამ ჩენქეთის ყოფილი პრეზიდენტის ზელიმჰან ინდარბიევის მკვლელობაში ბრალდებითი რუსეთის ორი მოქალაქისათვის სასჯელის უმაღლესი ზომა - სიკვდილით დასჯა მოითხოვა. ამის შესახებ გუშინ ჟურნალისტებს ბრალდებულთა ადვოკატმა დიმიტრი აფანასიევმა აცნობა. მისი თქმით, სასამართლოს ვერდიქტი 30 ივნისს გამოცხადდება. რუსეთის სპეცსამსახურების სამი თანამშრომელი ყატარის დედაქალაქ დოჰაში 2004 წლის 19 თებერვლს, ზელიმჰან ინადარბიეზე თავდასხმიდან რამდენიმე დღის შემდეგ დააპატიმრეს. მალე ერთ-ერთი დაკავებული გაათავისუფლეს, ვინაიდან მას სასამართლო დევნიდან დიპლომატიური იმუნიტეტი იცავდა. დანარჩენი ორი პატიმრის საქმე ხელისუფლებამ სასამართლოს გადასცა. ინდარბიევის მკვლელობაში ეჭვმიტანილთა პროცესი დოჰაში 11 აპრილს დაიწყო.

■ ■ ■

ისრაელი. ისრაელის მშენებლობის მინისტრმა ეფრაიმ ეითამმა პრეტესტის წინხად თანამდებობა დატოვა. ყოფილი მინისტრის პრეტესტი არიელ შალონის ინიცირებულმა "ცალმხრივი დამორიშორების გეგმაშ" გამოიწვია. მასთან ერთად გადადგა მისი მოადგილეც, რაბინი იცხაკ ლევი. ორივე პოლიტიკოსი ნაციონალურ-რელიგიურ პარტიას წარმოადგენენ. აღნიშნული ცნობის გავრცელებისას ზაზი გაესცა იმ გარემოებას, რომ საუბარია მხოლოდ პირად პოზიციებზე და არა მთლიანად პარტიის, რომელიც მომავალ ორშაბათამდე ჩამოყალიბებს თავის ზრს. ეითამს პარტია მმართველი კოალიციაში შედის. ამ პარტიის მიერ კოალიციის დატოვების შემთხვევაში არიელ შალონი ქნესეთში უმრავლესობას კარგავს და ქვეყნა პოლიტიკური კრიზისში ექცევა.

შინაგან საქმეთა სამინისტრო ეუთო-სთან აქტიურ თანამშრომლობას იწყებს

ჯერ კიდევ შინაგან საქმეთა სამინისტროს სათავეში მყოფი გიორგი ბარამიძე გუშინ ევროპის უსაფრთხოებისა და თანამშრომლობის ორგანიზაციის წარმომადგენელს ერთობლივ სამომავლო გეგმებზე ესაუბრა. დახურულ კარს მიღმა საუბარი ჟურნალისტების წინაშე გამოსვლით დასრულდა. პრესკონფერენციაზე ბარამიძემ და პოლიციის საკითხებში ეუთო-ს უფროსმა მრჩეველმა რიჩარდ მონკმა ურთიერთთანამშრომლობის მნიშვნელობაზე და ამ თანამშრომლობის დეტალებზე ისაუბრეს.

როგორც შინაგან საქმეთა მინისტრმა გიორგი ბარამიძემ აღნიშნა, სამინისტროში აქტიურად გრძელდება რეფორმების მომზადების და მისი განვითარების საკითხებზე მუშაობა. სერიოზული ყურადღება ეთმობა საერთაშორისო ორგანიზაციებთან კონტაქტებს, რომლებიც დაეხმარებიან შინაგან საქმეთა სამინისტროს რეფორმების განხორციელებაში, საქირო პროგრამების ჩამოყალიბებაში, ტექნიკურ თუ სხვა სექტორებში.

გიორგი ბარამიძემ განაცხადა, რომ შეხვედრაზე განხილული იყო პოლიციისთვის ეუთო-ს დახმარების პროგრამის ძირითადი საკითხები. მისი თქმით, ამ დღეებში მს სამინისტროში ხელა მოეწერება ეუთო-სა და საქართველოს შორის ურთიერთთანამშრომლობის შესახებ ხელშეკრულებას, უახ-

ქერ კიდევ შინაგან საქმეთა სამინისტროს სათავეში მყოფი გიორგი ბარამიძე გუშინ ევროპის უსაფრთხოებისა და თანამშრომლობის ორგანიზაციის წარმომადგენელს შეხვდა.

ლოეს ხანებში ეუთო საქართველოს საჩუქრად გადმოსცემს რამდენიმე ავტომანქანას, მომავალში კი დაეხმარება განათლებასა და რეფორმებთან დაკავშირებულ სხვა საკითხებში. გარდა ამისა, მინისტრის თქმით, მომავალში შსს-ის სისტემაში მუდმივად იმუშავებს ეუთო-ს ექსპერტი.

უმთავრესი საკითხი, რომლითაც ეუთო დაინტერესდა, ცხინვალის რეგიონი, კერძოდ, იქიდან საქართველოს სხვა ტერიტორიე-

ბზე შემომავლი გზებია. ამ პრობლემის მოსაგვარებლად ეუთო სპეციალური პროგრამის განხორციელებას გეგმავს.

მეორე და ასევე არანაკლებ მნიშვნელოვანი საკითხი გახლავთ ეუთო-ს მხარდაჭერა საქართველოს შინაგან საქმეთა ორგანოებში დაწყებული რეფორმის მიმართ.

გიორგი ბარამიძის თქმით, უახლოეს მომავალში ეუთო-სთან ჩველი უნდა მოეწეროს ურთიერთ-

თანამშრომლობის შესახებ ხელშეკრულებას, რომლის ფარგლებშიც, ევროპული ორგანიზაციის მხრიდან ფინანსური დახმარების გარდა, რომელიც დაახლოებით 2 მილიონი ევროთი გამოიხატება, საქართველო მიიღებს ტექნიკურ დახმარებასაც და საქართველოში ჩამოსული ეუთო-ს ექსპერტები სწორედ რეფორმის განხორციელების ხელშეწყობის კუთხით იმუშავებენ.

„ეს თანამშრომლობა მნიშე-

ნაფიც მსაჯულთა სასამართლო

ნაფიც მსაჯულთა სასამართლოს შემოღება ძირულებად შეცვალის საქართველოს სასამართლო სისტემას, რაც საქართველოს ტრადიციული კონტინენტურ-ევროპული სამართლებრივი სისტემიდან მისთვის უცხო ანგლო-ამერიკულ სამართლებრივ ცნობიერებაზე გადაიყვანს. ისმის კითხვა, არის კი ამგვარი ძირფესვიანი ცვლილება საზოგადოების სურვილი? არის კი ნაფიც მსაჯულთა სასამართლო ის სისტემა, რომელსაც ქართული საზოგადოება მიიღებს და გაითავისებს?

საზოგადოებ ნაფიც მსაჯულთა სასამართლოს, ალბათ, მხოლოდ პოპიულდის ფილმებიდან და ზოგიერთი გახმაურებული საქმიდან თუ იცნობს (მაგ.: **О.Д. Simpson**-ის პროცესი, რომელზეც ამერიკული ფეხბურთის ერთერთ ყოფილ ვარსკვლავს ცოლის მკვლელობა დადგინდა ბრალად. ნაფიცმა მსაჯულებმა, აშკარა მტკიცებულებების მიუხედავად, გამამართლებელი განაჩენი გამოიტანეს). აღნიშნული მწირო ინფორმაცია საზოგადოებას არ აძლევს იმის საშუალებას, რომ მან ობიექტურად შეაფასოს ნაფიც მსაჯულთა სასამართლოს სისტემის აუკარგი, საქართველოში მისი შემოღების აუცილებლობა და ის შედეგები, რაც ამ სისტემამ შეიძლება მოიტანოს. ამიტომ, ვფიქრობ, აუცილებელია იმ საფრთხის განხილვა, რომელიც ნაფიც მსაჯულთა სასამართლო სისტემის შემოღებამ შეიძლება შეუქმნას მართლმსაჯულებისადმი საზოგადოების წნობას.

საერთოდ, ისტემების ძირეული ცვლილება მხოლოდ მაშინ არის გამართლებული, როდესაც შეუძლებელია არსებული მოწყობის ფარგლებში მდგომარეობის გაუმჯობესება. ნაფიც მსაჯულთა ინსტიტუტის შემოღების ინიციატივები ამ რეფორმას სასამართლებში ფეხმორიდებულ კორუფციის დაძლევის სურვილით ხსნიან. ამასთან, ისინი მიიჩნევენ, რომ ახალი სისტემა უფრო სამართლიანი განაჩენების გამოტანის გარანტი იქნება და რომ არსებული სასამართლო მოწყობით ამ მიზნის მიღწევა შეუძლებელია.

აქედან გამომდინარე, პასუხი უნდა გავცეს ზო კითხვას: შეძლებს თუ არა ეს სისტემა სასამართლოებში კორუფციის აღმოფხვრას? და იქნება თუ არა ის უფრო სამართლიანი გადაწყვეტილებების მიღების გარანტი?

სასამართლო განხილვაში ნაფიც მსაჯულთა მონაწილეობის იდეა ევროპული განმანათლებლობის დროინდელ სამართლის ფილოსოფიდან დაიბადა. მთავარი მოტივი ევროპაში აბსოლუტზმისა და ფეოდალზმის ბატონობის გაძლახვა იყო. სასამართლო ფეოდალური სახელმწიფოს ერთიანი სისტემის წანალი იყო. არ არსებობდა ხელისუფლების დანაწილება. ფეოდალებს თავიანთი "ღვთაებრივი" მთავრობის საფუძველზე შეეძლოთ ნებისმიერი

დეგ, რაც ისინი მანქანასთან მივიდნენ და სიტუაციაში გაერკვნენ, დაუკავშირდნენ თავის მეთაურს, რომელმაც მათ გადარჩენილი ხუთი მეზავრის მოკლა და შემთხვევის ისე მოწყობა უზრძანა, რომ თითქოს მანქანაში ტერორისტები ისხდნენ. მიუხედავად აშკარა მტკიცებულებებისა, ნაფიცმა მსაჯულებმა განსასჯელები გაამართლეს. ჩანს, რომ ნაფიც მსაჯულებს არ სურდათ საზოგადოენ და საკუთარ შეხედულებებს ეყრდნობიან. მოსამართლე აშკარა საფრთხისგან საკუთარი ცოდნით არის დაცული. მას თავისი ცოდნისა და გამოცდილების საფუძველზე აქვს გამოუმუშავებული ყოველი ჩვენების ციფრი, რომელიც სასტიკად გაუსწორდა ორ პოლიციელს. ნაფიცმა მსაჯულებმა მიიჩნიეს, რომ ოტეგი დანაშაულის ჩადენის დროს დროებით შეურაცხადი იყო, ვინაიდან იგი აუკომლური ზემოქმედების მიქმეფებოდა და, გარდა ამისა, იგი პროვოცირებული იყო პოლიციელების მიერ, რომლებიც მას "ანუხედადნენ". 1997 წელს ოტეგი გაამართლეს, რაც შოკის მომგვრელი იყო ესპანეთის საზოგადოებისთვის. ნაფიცმა მსაჯულებმა, შეიძლება იმითომ, რომ ბასკ ნაციონალისტებს გულშემატკივრობდნენ, ამ მათი მხრიდან შეურბიების შემქნდათ, სამართლებრივად აბსოლუტურად დაუსაბუთებელი გადაწყვეტილება მიიღეს.

ზემოთ მოყვანილი საქმეები, რომელთა მსგავსიც კიდევ მრავლადაა, დღემდე არ ანელებს ნაფიც მსაჯულთა სასამართლოს ლეგიტიმურობასა და დემოკრატიულობაზე მოთითებს. იმ ქვეყნების პრაქტიკამ, სადაც ნაფიც მსაჯულთა სასამართლოები არსებობს, გამოაჩენიარავა გარკვეული ხარვეზები, რომლებიც ამ სისტემას გააჩნია. თითქმის ყველა ქვეყანაში, სადაც მართლმსაჯულება ხალხის უშუალო მონაწილეობით ხორციელდება მრავლად მოიძიება ნაფიც მსაჯულთა მიერ აშკარად მცდარი გადაწყვეტილებების მიღების მაგალითები. **О.Д. Simpson**-ის შემთხვევა ზემოთ უკვე ვახსენეთ. თუმცა, ძირს რომ არ ნაფიცთ, ჩვენი უშუალო მეზობლის, რუსეთის, პრაქტიკიდანაც შეიძლება ამგვარი მაგალითების მოყვანა, რომელიც ნაფიც უფრო ნათლად გვაჩვენებს, თუ რამდენად გვაკიცებს სამართლიანობას ნაფიც მსაჯულთა ვერდიქტი, როდესაც საქმე ესება გარკვეულ საკითხებთან დაკავშირებით საზოგადოებაში ჩამოყალიბებული აზრის გავლენას მსაჯულთა გადაწყვეტილებებზე. სულ ცოტა ხნის წინათ ნაფიცმა მსაჯულებმა გაამართლეს რუსეთის თავდაცვის სამინისტროს გენერალური სადაზვერუო სამმართველოს თანამშრომლები, რომლებმაც ერთ-ერთი ჩეჩენი საველე მეთაურის დაკავების ოპერაციის დროს ცეცხლი გაუხსნეს ავტომანქანას, რომელშიც შეიდი ჩეჩენი სამოქალაქო პირი იჯდა. მას შემ-

ნაფიცი მსაჯულის არაპროფესიონალიზმი

მტკიცებულებების შეფასებრიულ სამართლებრივ ხედოფებას წარმოადგენს. ნაფიც მსაჯულთა სასამართლოს ტიპურ ავადყოფობას გადაწყვეტილების არა სამართლებრივ ნორმაზე, არამედ ემოციებზე დაყრდნობით გამოტანა წარმოადგენს. ისინი ხშირად გადაწყვეტილების გამოტანისას საკუთარ გამოცდილებას იყენებენ და საკუთარ შეხედულებებს ეყრდნობიან. მოსამართლე აშკარა საფრთხისგან საკუთარი ცოდნით არის დაცული. მას თავისი ცოდნისა და გამოცდილების საფუძველზე აქვს გამოუმუშავებული ყოველი ჩვენების ციფრი, რომელიც სასტიკად გაუსწორდა ორ ფასების უზარი. სწორედ ამიტომაც იმეფი მოთხოვნით მათ მრავალწლიანი სპეციალური განათლების მიღება, პრაქტიკის გავლა და სპეციალური სამომამართლო გამოცდების ჩაბარება. არაპროფესიონალს შეიძლება მხოლოდ ყოფით დონეზე მოთხოვნის მტყუანმაართლის გარჩევა, მაგრამ არა როთულ საქმეში პირის ბრალეურების დადგენა, განსაზრრებით, როდესაც სასწორზე ხანგრძლივი დროით თავისუფლების აღკვეთა დეცს.

ბრალმდებულის და დაცვის გავლენა

ის გარემოება, რომ ნაფიცი მსაჯულები უფრო მეტად ქცევიან საკუთარი ემოციების, სიმპათია-ანტიპათიის გავლენის ქვეშ, ფართო ასპარეზს უხსნის პროცესის მონაწილე მხარეებს სხვადასხვა ხერხის გამოყენებით მათზე ზეგავლენის მოსახდენად. ნაფიც მსაჯულებზე ზეგავლენა გამოცენისა და გამოტანის მხრიდან უფრო ადვილია. მათ კარგად შეუძლიათ შეფასონ ყოველი მსაჯულის ფსიქოლოგიური პორტრეტი და რიტორიკის ყოველგვარი ხერხის გამოყენებით განსასჯელის სასარგებლოდ განაწყონ ისინი. ადვოკატთა და ბრალმდებელთა გამოცვლები მოუვებს ემსგავსება და ხშირად თავისი არტისტიზმით უფრო მეტ გავლენას ახდენენ მსაჯულებზე, ვიდრე მონიშნავა მიერ მიცემული ჩვენებები. ეს თავითავე დაქვევებული აყენებს მართლმსაჯულების მიზნებს. განაჩენი მხოლოდ სამართლიანობის განხორციელებას უნდა ისახავდეს მიზნად, რომლის მიღებაც, თავის მხრივ, მხოლოდ ფაქტებზე დაყრდნობით და არავითარ შემთხვევაში ემოციებიდან და პირად შეხედულებებიდან გამომდინარე უნდა ხდებოდეს.

აქვე ნათელი ხდება ის პრობლემა, რასაც ამგვარი სისტემა წარმოშობს მოსახლეობის ღარიბი ფენისთვის. როგორც ითქვა, ნაფიც მსაჯულთა სასამართლოში კარგი ადვოკატის ყოლა ხშირად გააზიარობებს საქმის განსასჯელის სასარგებლოდ გადაწყვეტას. ამგვარი ორატორული ნიჭის მქონე,

ნელოვანია არა მარტო ჩვენთვის, შინაგან საქმეთა ორგანოებისთვის, არამედ მთელი საქართველოსთვის. პოლიციაში რეფორმის გატარება ხომ სწორედ საზოგადოების უფრო მეტ უსაფრთხოებას ნიშნავს. გარდა ამისა, უსაფრთხო საზოგადოება ხომ ინვესტირთა მოზიდვის საფუძველი გახდება? ასე რომ, ქვეყანაში პოლიციის კარგად მუშაობა არა მარტო ნესრიგის დაცვაზე, არამედ ქვეყნის ეკონომიკურ განვითარებაზეც აისახება", - განაცხადა ბარამიძემ.

საქართველოს შინაგან საქმეთა მინისტრს სრულიად ეთანხმება ეუთო-ს წარმომადგენელი რიჩარდ მონკიც:

"ქართული საზოგადოების პრობლემებით ევროპის უსაფრთხოებისა და თანამშრომლობის ორგანიზაცია სისხლბორცეულად არის დაინტერესებული. სწორედ ამიტომ დაუჭერთ მხარს საქართველოს შინაგან საქმეთა ორგანოებში რეფორმის განხორციელებას, რადგანაც არ რეფორმას უღიდეს მნიშვნელობა აქვს არა მარტო პოლიციისთვის, არამედ მოსახლეობისთვისც. შესაბამისად, ეუთო საქართველოში განხორციელებს იმ პროგრამებს, რომელთაც ამ გაერთიანების 54 ქვეყანა უჭერდება", - განაცხადა რიჩარდ მონკმა ჟურნალისტებთან შეხვედრისას.

24 საათი

სტრატეგიულად მოაზროვნე და დარწმუნების დიდი უნარით დაჯილდოებული ადვოკატი კი ცოტაა და, შესაბამისად, ძვირი. შეთგეად კი ვიღებთ იმას, რომ პირი, რომელსაც არ შეუძლია ასეთი ძვირადღირებული ადვოკატის დაქირავება უფრო ცუდ მდგომარეობაში აღმოჩნდება ვიდრე მდინარი ბრალდებული, რომელიც პროცესის წარმოებაში უდიდესი ფინანსური ინვესტიციით შეძლებს თავისი თავისუფლების "გამოსყიდვას". კონტინენტურ-რომულ სისტემაში ცუდი თუ გერმეტად გაწეილი ადვოკატი მონამართლის მიერ კომპენსირდება, რომელიც ასევე პროფესიონალი იურისტია და რომელიც უფრო ფაქტებს ეყრდნობა, ვიდრე საკუთარ ემოციებს. ნაფიც მსაჯულთა სასამართლო კი ასეთ ბალანსს არ გათავაზობს, რაც ეჭვის ქვეშ აყენებს ამ სისტემის სოციალურ სამართლიანობას.

მსაჯულთა დაშინების და მოსყიდვის საფრთხე

როგორც ზემოთ ითქვა, ამ სისტემის შემოღების ინიციატორების ძირითად მიზნას სასამართლოებში კორუფციის აღმოფხვრა და დაშინებით თუ წანცნობით მიღებული გადაწყვეტილებების თავიდან აცილება წარმოადგენს. ვიმოშო, რომ ეს სისტემა არათუ გამოირცხავს ამ საფრთხეს, არამედ უფრო რეალურს ხდის მას. პირადი სარგებლის მიღების მიზნით კანონის დარღვევა, ჩვენს საზოგადოებაში არსებული სოციალური პირობებიდან გამომდინარე, უშეტეს შემთხვევაში, არა პირის განუხსნრებული მექრთამეობისა თუ მავნებლობის ბრალა, არამედ ხშირად საკუთარი თავის ორჯანის რჩენის ერთადერთი საშუალებაა. სახელმწიფოს, საზოგადოებას, საკუთარ მეზობლებსა და ნათესავებს "პარავს" მინისტრიც, რომელიც ქრთამს იღებს და გლეხიც, რომელიც სპონდონის საფუძვანზე დაიკნობს თავისი სახეის კითხვა: რატომ გვგვინა, რომ კარგად ანახაურებულ მოსამართლეს, რომელიც ამასთან, ერთი მხრივ, თავის პროფესიულ ავტორიტეტს უფრთხილდება და, მეორე მხრივ, ინციპლინარული დევნისა და თანამდებობიდან გათავისუფლების ემინია, უფრო მეტად წავედნა ქრთამზე ხელი, ვიდრე დარაჯს, რომელიც თვეში ოც ლარს იღებს და რომელსაც სახეულმწიფო თავიდანვე ეუბნება, რომ იგი ვალდებული არ არის, დაასაბუთოს თავისი გადაწყვეტილება და არც მცდარ გადაწყვეტილებაზე მოსთხოვს ვინმე პასუხს? ანდა და ხდებოდეს.

აქვე ნათელი ხდება ის პრობლემა, რასაც ამგვარი სისტემა წარმოშობს მოსახლეობის ღარიბი ფენისთვის. როგორც ითქვა, ნაფიც მსაჯულთა სასამართლოში კარგი ადვოკატის ყოლა ხშირად გააზიარობებს საქმის განსასჯელის სასარგებლოდ გადაწყვეტას. ამგვარი ორატორული ნიჭის მქონე,

თბილისი. შს სამინისტროს რეფორმირების ფარგლებში 13 სექტემბრიდან საპატრულო პოლიციელთა გადამზადების სამთვიანი კურსი დაიწყება. როგორც მს მინისტრის მოვალეობის შემსრულებელმა გიორგი ბარამიძემ დღეს ჟურნალისტებთან საუბარში აღნიშნა, 2005 წლის იანვრიდან საქართველოში 120 საპატრულო ავტომანქანა დაიწყებს მუშაობას. პატრულირება 24 საათის განმავლობაში განხორციელდება. **ინტერ-პრესი**

■ ■ ■

თბილისი. შს მინისტრის მოვალეობის შემსრულებელი გიორგი ბარამიძე და გენერალური პროკურორის მოვალეობის შემსრულებელი ირაკლი ოქრუაშვილი უახლოეს დღეებში შსს-ში ერთობლივ პრესკონფერენციას გამართავენ. როგორც დღეს ჟურნალისტებს გიორგი ბარამიძემ უცხადია, ერთობლივ ბრიფინგზე სისტემის რეფორმირებისა და კორუფციასთან ბრძოლის საკითხებზე იქნება საუბარი. "ახალი შს მინისტრი რეფორმების იმ ხაზს გააგრძელებს, რომელიც უკვე მონიშნებულია და დამტკიცებულია. ყველაფერს ამის კი დრო, მხარდაჭერა და რესურსები სჭირდება", - დასძინა მან. **ინტერ-პრესი**

■ ■ ■

ზუგდიდი. გალის რაიონის სოფელ რეზნიდან აფხაზური კრიმინალური დაჯგუფების წევრების მიერ გატაცებული ვარდნილჰესის მთავარი ინჟინრის აბესალომ ჯაბუას ადგილსამყოფელი კლავ უცნობია. ქართველი სამართალდაცველები და გაეროს სამხედრო დამკვირვებლები გაერცილებულ ინფორმაციას, თითქოს ჯაბუა გაათავისუფლეს, არ დასტურებენ. გათავისუფლებულია მხოლოდ მძლელი ბოლნია, რომელთან ერთადვე ჯაბუა "გახელის" მარკის მიკროავტობუსით სოფელ საბერიოსკენ მიემგზავრებოდა. მძლელი გალის რაიონის სოფელ ბედიასთან გაათავისუფლეს, იქვეა ნაპოვნი მიკროავტობუსიც. მისი ჩვენებით, ჯაბუა ოჩამჩირის მიმართულებით გაიტაცეს. **მედი-ნიუსი**

■ ■ ■

ქუთაისი. ქუთაისის პოლიციაშ საკანალიზაციო ქების იმ 130-ზე მეტ თავსახურს მიაკლეს, რომლებიც ერთი კვირის წინ ქალაქის ქუჩებიდან ჯარბით ჩაბარების მიზნით მოიპარეს. სამართალდაცველებმა ე.წ. "სანიღერე ეხაური" ავტოკარნის ტერიტორიაზე, ტურბაზის შემოღობა აღმოაჩინეს, სადაც ჯართის მიღები უშეტეს მოუძვდეს. ქუთაისის მერის ბრძანებულებით, ჭის თავსახურების ჩაბარება აკრძალულია, ამიტომ ჯართის მიღები უშეტეს მებატრონის წინააღმდეგ სისხლის სამართლის საქმე აღიძრა. **ინტერ-პრესი**

■ ■ ■

ბათუმი. ბათუმის 25-ე მოტომოსროლელ ბრიგადში მომხდარი სროლის გამო ამავე ბრიგადის ერთ-ერთი ჯარისკაცის გიორგი თურმანიძის ჯანმრთელობის მდგომარეობა კრიტიკულია. წინასწარი ინფორმაციით, გიორგი თურმანიძემ და კიდევ ერთმა ჯარისკაცმა - სერგეი ოქროპირიძემ ტრამანავითის მიმართულებით შემთხვევით გასროლეს. გიორგი თურმანიძესთან ერთად მძიმე ოპერაცია სერგო ოქროპირიძესაც ჩაუტარდა. მაიკენიდან ამჟამად ბათუმის №1 საავადმყოფოს რეანიმაციულ განყოფილებაში იმყოფებიან. აღნიშნულ ფაქტთან დაკავშირებით უკვე აღძრულია სისხლის სამართლის საქმე, რომელსაც სამხედრო პროკურატურა იძიებს. **მედი-ნიუსი**

სასამართლო

გადანყვეტილების დასაბუთება

ნაფიც მსაჯულების გამოაქვთ მოკლე ფორმულიტები: "დამნაშავე" ან "უდანაშაული". რაც მთავარია, მათ არ მოეთხოვებათ იმის დასაბუთება, თუ რატომ მიიღეს სწორად ასეთი გადაწყვეტილება. ქართული საზოგადოება ასე მოკლედ მოჭირალი პასუხით, ალბათ, არ დაკმაყოფილდება. მართალია, სასამართლოს გადაწყვეტილებით ერთ-ერთი მხარე თითქმის ყოველთვის უქმაყოფილოა, მაგრამ ის გარემოება, რომ ერთხმად მიღებული გამამართლებელი განაჩენის გადისწავლის საშუალება აღარ რჩება, საზოგადოებრივი უკმაყოფილების რეალურ საფრთხეს ქმნის. პირველივე შემთხვევა, როდესაც ნაფიც მსაჯულები პირადი სარგებლის, შიშის თუ სხვა ამგვარ გარემოებათა გამო ამჟყარა მკველეს გაამართლებენ (ეს საკარნთხე რომ აბსოლუტურად რეალურია, ვფიქრობ, ზემოთ მოყვანილმა შემთხვევებმა ამირიკის, რუსეთის და ესპანეთის პრაქტიკიდან ნათლად დადასტურა და ასეთი მაგალითები მრავლადაა), ამ სისტემის კრახს გამოიწვევს.

ხარკები

ნაფიც მსაჯულთა სასამართლო ძვირ სიმამრებას წარმოადგენს. პროცესის მსვლელობის დროს მსაჯულები უნდა უზრუნველყოფილი იყვნენ ბნით, კეემაში, ტრანსპორტით, ზოგიერთ შემთხვევაში ხდება მათი შრომის ანახაურებაც. საქარი იქნება სხდომის დარბაზებში მსაჯულთა სიტუნიების მონივნა, გადაზზადების უზარეუო კურსის ჩატარება, რათა მოხდეს მოსამართლეთა, პროკურორთა და ადვოკატთა მოზხდება ნაფიც მსაჯულთა პირიქისთვის. ამ ყველაფერს სჭირდება ფული, თანაც - საკმაოდ ბევრი. თუ შეგხვდეთ დამკვირდებ სასამართლოებს, რომლებსაც ხშირად ფურცლის შესაძენი თანხაც კი არ აქვთ, რომ არაფერი ვთქვათ ტექნიკურ აღჭურვილობაზე, ვფიქრობ, ნათელი გახდება, თუ რამდენად შორსაა რეალობიდან ამ სისტემის ბიუჯეტიდან დაფინანსება. და თუ ამის ფინანსური საშუალება არსებობს, რატომ მაინცდამაინც სისტემის შეცვლით და დამატებითი ხარჯებით ეცდილობთ კორუფციის აღმოფხვრას? იქნებ ეს თანხა მოსამართლეთა ხელფასების გაზრდაზე, მათი კვალიფიკაციის ამაღლება-სა და სასამართლოების აღჭურვაზე დაგეხვარჯა. დაბოლოს, რა უფრო ადვილია, 350 (სულ ამდენი მოსამართლე ჰყავს საქართველოს) მცოდნე, პატიოსანი, გამბეადი და ობიექტური მოსამართლის აღზრდა, აღჭურვა და შესაბამისი ხელფასით უზრუნველყოფა, თუ ათასობით მოუწყადივი და უშემაბოო მსაჯულის პოვნა, რომელთა მიუკერძოებამიც აბსოლუტურად დარწმუნებულები ვიქნეთ ბოდით ჩვენს ქვეყანაში, სადაც ყველა ეველას ნათესავი, მეგობარი ან ნაცნობია?

სიტყვა "რეფორმა" საქართვე-

ლოში დღეს ძალზე პოპულარულია, თუმცა სისტემის ყოველი რეფორმა კარგად გათვლილი უნდა იყოს როგორც სამართლებრივად, ისე ეკონომიკურად და

ზოგადი განხორციელებული მზოლად რომელიმე სისტემისადმი სიმპათია-ანტიპათიით. სამართლის ინსტიტუტები ტანსაცმელი არ არის, რომ ერთს გახადო და მეორეს მოარტო. ყოველ ერს თავისი განვითარების გზა გააჩნია, რაც მის სამართლებრივ მოწყობას განაპირობებს. ახალი ველოსპედის გამოკონება, რა თქმა უნდა, აუცილებელი არ არის, მაგრამ არც სისტემების უპირობი გადმოლება იქნებოდა სწორი გზა.

ზემოთ მოყვანილ მოსაზრებებზე დაყრდნობით, რომლებიც საქართველოში ნაფიც მსაჯულთა სასამართლოს შემოღების იდეის კრიტიკის მხოლოდ მცირე ნაწილია, შეიძლება იმ დასკვნის გამოტანა, რომ, მიუხედავად ამ სისტემის დემოკრატიულობისა, იგი ვერ იქნება ვერც სასამართლოს მოუსყიდვლობი და ვერც უფრო სამართლიანი განაჩენების გამოტანის გარანტი. ამასთან, ნაფიც მსაჯულთა ინსტიტუტის შემოღებით მივიღებთ სასამართლოს, რომელიც იქნება ძვირი, არაპროფესიონალური და ადვილად მანიპულირებადი, რამაც შეიძლება საზოგადოებაში სასამართლოების მიმართ წნობა კი არ განამტკიცოს, არამედ მისი სრული დაკარგვა გამოიწვიოს.

ამ სტატიაში თავიდანვე დაისვა კითხვა: არის კი არაპროფესიონალების მონაწილეობა რთული სამართლებრივი საკითხების გადაწყვეტაში ხალხის ნება? ამ კითხვას პასუხი თავად საზოგადოებამ უნდა გასცეს მას შემდეგ, რაც აწინ-დანინები მის როგორც დადებით, ისე უარყოფით მხარეებს და კარგად გააცნობიერებს თავის როლს და ინტერესს მართლმსაჯულებაში.

პიროვნებას ნაფიც მსაჯულთა სასამართლოსთან სამ შემთხვევაში შეიძლება ჰქონდეს ურთიერთობა: როგორც მსაჯულს, როგორც დაზარალებულს ან როგორც განსასჯელს. შესაბამისად, ყოველი მოქალაქისთვის ისმის კითხვა: ხართ კი მზად, რომ ობიექტურად, ყოველგვარი შიშისა და ნაცნობ-მეგობრების თხოვნის მიუხედავად იყოთ მსაჯულნი და საკუთარ თავზე აიღოთ პირის ციხეზე განსჯისა და განსჯილების საკითხის გადაწყვეტა (აქვე უნდა ითქვას, რომ მსაჯულის ფუნქციის შესრულება მოქალაქის ვალდებულებას წარმოადგენს და შერჩევის შემთხვევაში მას უარის თქმის უფლება არ აქვს)? შეგუებული კი, როგორც დაზარალებული, თორმეტი შემთხვევითი მოქალაქის მიერ ყოველგვარი დასაბუთების გარეშე თქვენს თვალში აშკარა დამნაშავის გამართლებას ისე, რომ ამ გადაწყვეტილების გადასინჯვის არანაირი შანსი არ იქნება? როგორც განსასჯელი, თუ დათანხმებით ყოველგვარი დასაბუთების გარეშე თქვენს გამოტყუებას ნაფიც მსაჯულთა მხრიდან?

მეცნიერება და სახელმწიფო

სადღეისოდ უმნიშვნელოვანესი პრობლემა საქართველოში

მეცნიერების არსის მკაცრი განსაზღვრა, ფაქტობრივად, არ არსებობს, თუმცა მაინცაა შესაძლებელი გარკვეული კრიტერიუმების ჩამოყალიბება. ვცადეთ იმის გარკვევა, თუ რა მიმართებაშია ერთმანეთთან მეცნიერება და სახელმწიფო.

არსებობდა მეცნიერება ახლის მიგზავნა ანუ „გამოკონცხვას“ მოცუვაჲს. ეს შესანიშნავი ქართული სიტყვა ზუსტად ასახავს ამ პროცესს (არსებულიდან გონებით გამოცხვას, გაზარება, გონებაში „გამოქარება“, თუმცა იგივე სიტყვა სხვა მნიშვნელობითაც იმხარა, მაგალითად რეალურად არარსებულის წარმოსახვა (გამოგონილი ამბავი), რაც აგრეთვე ადამიანის გონებრივ აქტიურობასათანა დაეკავშირებოდა. ახე რომ აქ უმთავრესა პირობებჲს გონებრივი უნარის - ნიჭის მექვეობით მოპოვებული ახალი გაზრებული ცოდნა. ხშირად გვხვებოდა, რომ უნიჭიერესი ანუ ბოროდის გამოძიებულები, თუმცა ეს მინიჭებულივან გამოქმნად რჩება, რადგან გონების ხაზუხის მომგებიანობით ადამიანის გარდა სხვა არსებებიც საკრებლობენ, ხოლო ის მთავარი, რამაც ადამიანის უშირაგნობა და მეკეთრი განთავითება განაპირობა იმის ცოდნის (ინფორმაცია) დაგროვების და შენახვის საშუალება, ანუ დაწმერლობა. შეუძლებელია იმის დადგენა, თუ სად და რამდენ

პოლიტიკოსები შეჰყავდა დამწერელ-მათარებმა, თუმცა ისიც ცხადია, რომ მაშინ იგი არ იყო საყოველთაო და მხოლოდ "ვიწრო კრები" გამოიყენებოდა. ლოკაურია გვიყარადოთი, რომ აღნიშნული "ვიწრო სწრები" (ალბათ ოჯახური ტიპის ჯგუფები) მაშინდელ საზოგადოებაში მკვეთრად დაინაოურებდნენ და ცხად-ადა, თანაირი უპირატესობის შესაძარწებლად მაქსიმალურად დაიკავდნენ "საიდუმლო" ცოდნას და მწერლობის არსებით მნიშვნელობას თუ გაითავალისწინებთ, აგრეთვე ლოკაური იმება გარადო, რომ სწორედ ასეთი ჯგუფების გაზრდა ჩამოყალიბდნენ უძველესი სახელმწიფოები. აქედანვე უნდა მომდინარეობდეს სახელმწიფო-ური მნიშვნელობის ცოდნის დავა-რდის და განხერტობის ჩამოყალიბე-რული ინსტიტუტებიც, ტერმინი მე-ცნიერება ლოკაურად სწორედ ამ ტიპის მოქმედებას უნდა შეჰყავდნენ დიდოდეს. ბირთვული იარაღით მო-პოვებულ სახელმწიფოებრივი უპირატესობის გამოყვითობა მავა-ლითმა არ უნდა შეგვიქმნას წარმო-დგენა, თითქმის მეცნიერება სახელ-მწიფოს განვითარების უფრო გია-დნელ ეტაპზე ჩამოყალიბდა. მიაქ-ციეთ ყურადღება ის დარიგებებს, სათავზობს რუსთველი ქართულ მექანიზმებზე: "ხარამი ბრძანდ მქმნელი საქმის იყავ წყნარი და ცხოვრობი". გამოუმცხადარი პოლი-ტიკოსები სიტყვით "ცნობილი" უმ-ლად პოპულარულს იგულისხმებენ, აქ კი პირველ რიგში ადულისმება შეცნობის უნარის აუცილებლობა (ცნობა > შეცნობა) > შეცნე-ბა > მეცნიერება) და ის აღიარება, რა თან აზლავს ნიჭის გამოვლენას. მეცნიერების განსაკუთრებულ სა-ხელმწიფოებრივ როლზე მოუთითებს კიდევ ერთი სპიტერული გარე-მოება. საქაიად პოპულარული გახ-და ამა თუ იმ პოლიტიკოსისათვის სამეცნიერო წოდებისა და ჯილ-დოების მინიჭება, რაც ერთი მხრივ აწმალია, ვინაიდან ზოგიერთი საპატიო აკადემიკოსის ცოდნა, მსუბუქედ რომ ვთქვათ, მორსა აკ-დემიკოსისათვისაა. თუმცა, მეორე მხრივ ასეთი ქმედება ლოკაურია იმის გათვალისწინებით, რომ ისინი ავად, თუ კარგად მაინც სახელმწი-ფოებრივი მნიშვნელობის გადაწე-ვებულტებებს იღებენ. ასეთი ჯილ-დოები სპოტიკოსებს განსაკუთ-რებით პოპულარული, ვინაიდან მათ-თვის მიმზიდველია ჭქპპაიტ მეც-ნიერთა შეუვალი ატორიტეტი და მეცნიერების სახელმწიფოებრივი მნიშვნელობაც სხვაზე უკეთ უწყია-ად. სახელმწიფო მართებლობა ზო-გჯერ გადააჭარბებს კიდევ და პო-ლიტიკურ ინტრიგებში ახვევს მეც-ნიერთა ატორიტეტს.

გლობალური ინტეგრაციული პროცესების ფონზე, ბუნებრივია, მეცნიერებაც ახალ შინაარსს იძენს და იგი სულ უფრო მეტად ხდება

ზოგადსაკუთრობო, თუმცა, რეპროდუქციობი, მეცნიერებაში უზარალოდ იმ გარემოებებშია ნილო რომლებიც დღესაც გარკვეულ სახეობის ნივთია მაკარე საფუძვლებზე და მათი დანაწიურების საფუძვლზე სჭინა. ამის უახლესი მაგალითია სამჭოთა ეპოქის დამლა. (გნობლია, რომ სამჭოთა კავშირის უნებშეგლევილი რესურსები მო-ბიტიკები იყო პირთეული ენერ-გეტიკის დარგი. კომუნის ტენერ-თონლის გეგმებშია კი ჰქონდა

რუსეთმა ბოლომდე ვერ მოასწრო ქართველობის მთლიანი მოდიფიცირება "ჭომოსოვიეტიკულებად" და მიუხედავად უმკაცრესი შეზღუდვებისა, საბჭოთა პერიოდშიაც კი ქართული სახელმწიფოებრივი თვითშეგნება და შესაბამისად მეცნიერება მაინც განაგრძობდა არსებობას.

გათვალისწინებული ჯერ კიდევ მეორე საუკუნის ოთხმოცდაათიანი წლებისათვის გარდატეხი მნიშვნელობის შედეგების მიღება, რაც მარცხით დამთავრდა. ამ ფონზე ამერიკის შეერთებულმა შტატებმა უდრეგს წარმატებას მიაღწია ნახევარგამბარულ ტექნოლოგიებში. შესაბამისად დაირყა სამხედრო სტრატეგიული ბალანსი და საბჭოთა კავშირი დაიშალა.

სახლა დავეპოუდნენ ჩვენს სამშობლოს. ქართული სახელმწიფოს ისტორიაში დავითისა და თამარის ხანა ითვლება მაქსიმალური წარმატების პერიოდად. ვერაკველთ მიზეზურ მიზეზთა გამო ჩვენ ნაკლებად ვართ ინფორმირებული ჩვენი სახელმწიფოს კოლხური და უფრო ადრეული ეპოქების შესახებ. სამაჟო საფუძვლიანია მონაცემების მიხედვით გავცოილია ვივარადითი, რომ ე.წ. არგონავტების მიერ "ტექნოლოლოგური" საიდეოლოგიების გატაცებამდე მაშინდელი ქართული სახელმწიფო ფლობდა და საიდუმლოდ ინახავდა უმნიშვნელოვანეს ცოდნას, რაც მისი სტრატეგიული უპირატესობის საფუძველი იყო. საქართველოს უძველესი ისტორიის ღრმა მეცნიერული გამოკვლევა რომ ჩაატარებულიყო იქნებ მას შუა საუკუნეების წარმატებებიც დაჟირდილი. სხვა გარემოებებთან ერთად ამახსი მიანიშნებს, რომ მეცნიერობის მეცნიერებს დღემდე შეუძლია ქართული სახელი. სულ რამდენიმე წელია, რაც საერთაშორისო მეცნიერებმა აღიარა, რომ მშვენიერება საქართველოში, სულ ცოტა, რვა ათასი წლის წინათ უკვე არსებობდა. ჩაუღრმადვე ჩვენი ძიერფასი ეწინა და დამწერლობის ძალა, კაცობრიობის განვითარების უმნიშვნელოვანეს ეტაპებს და მათთან საქართველოს კავშირი (პრომოვი, მეტალოურია ...) გაავალდებოდა პარალელური აღზევებისა და დამარცხებათა პერიოდებთან და დავინახებთ, რომ მეცნიერება და სახელმწიფო არ არსებობდნენ ერთიანობაში.

ყველა მნიშვნელოვანი გამოკონება პიროვნებას უკავშირდება, მაგრამ თუ გამოკონება გამოძენებულია ერთად დაიპირა, ეს არმეგობარ გენიებზეა. საქართველოში დღემდე შემორჩენილი საგარეულო ცოდნის საიდუმლოდ შენახვის ინსტიტუტი. ხშირ შემთხვევაში ასეთი საგარეულო სიდიდული ავტორიტეტული და აღიარებულიცაა, თუმცა იგი არასდროს არ განეკუთვნება მეცნიერებას. ჩვენი წინაპრები მეტრს იმედნად სათუთად უშვალავდნენ ფოლადის იარაღის ქედვის ტექნოლოგიას, რომ იგი ფაქტურად ყველა სათვის დაიკარგა. იქნებ ასეც კობაძე? იქნებ არც არის დაკარგული ეს ტექნოლოგია და საქართველოსათვის უკეთეს პერიოდში ისევე გამოჩნდეს?

რას ჩარმოადგენს თანამედროვე კავრთულო მეცნიერება? პასუხი საკულოლო დოზზე მარტოკა, საჭარტუვლოს დიდი ხანია დავარტული აქვს სახელმწიფოვრული დამოკიდებლობა და შესაბამისად ის საკმაოდ ავტორიტეტული მეცნიერული ძალა, რომელიც თუმცა დავკინებულო, მაგრამ მაინც დღემდეა შეჭორკნილი არსებითად ისევ დრომოქმულ "საბჭოთა" მეცნიერე-ბას გაგნოთუნება. აქვე აუცილებლ-

აპ უნდა აღვნიშნოთ, რომ რუსეთმა ბოლომდე ვერ მოასწრო ქართველ ლოკის მთლიანი მოდელიზაცია. "შპსიონალიზაცია" და მიხე-
დავად უპიკატესი მებურჟუაზის,
საბჭოთა პერიოდშიაც კი ქართული
სახელმწიფოებრივი თვითშეგნება
და მესამისად მეცნიერება მიჩნე-
ნივანეროდ და არსებობდა. ნათელი
ეა, რომ მხოლოდ ერთ-თავისა
და პატრიოტიზმზე დაყრდნობით
სრულფასოვანი შედეგები ვერ მიი-
ღწოდდა. ამიტომაც იძუიათ წარმა-

ტუბები იყო მხოლოდ იქ, სადც საკმაოდ რთვილი იყო მხოლოდ კალამი და გამჭრიახი ფენები. ის, კი, რასაც მინიწივე ტექნოლოგიები და ცანასეკურაზე უფრო ხელსაწყოები განვითარებოდა, კეთდებოდა რუსეთში ქართული ლეზბი მერ შტაბილი დიდი რევილი, მაგრამ არა ქართული სახელმწიფოსათვის. (ხვადი, რომ ამ გამოწვევას ბევრი მონიშნები გამოუწვდებოდა, მეცნიერება არის მეცნიერება თაღისათვის და არ არსებობს საბჭოთა ან ამერიკელი მეცნიერი. ამის გარკვეული ტენდენცია გლობალიზაციის სახით მართალი არსებობს, მაგრამ ამჟამად რეალური ეს ასე არაა. გამოიწვევები გამოიწვევებილია მოუხდავად მოქალაქეობისა, მაგრამ იმ მომენტში, როცა მისი გამოიწვევა სახელმწიფო

საქართველოს ინტელექტუალური პოტენციალის მნიშვნელობა ქართველებზე და მის "მეგობარ სახელმწიფოებზე" უკეთ რუსებმა შეაფასეს და ყველა ზომა იხმარეს მასზე კონტროლის შესანარჩუნებლად.

მასშტაბის შეიქმნა, იგი მეცნიერთა ნაგის უერთდება. ამრიგად, ჩვენ შე-
ვარდითა განვსაზიარო ინდივიდუა-
ლური გამოქმონებული და მეცნიე-
რი. პირველი საიდუმლოდ ინახავს
და თვითონ დაკარგავს თავისი გა-
მოკონიებით მოპოვებულ უპირატე-
სობას (ან აქვეყნებს სასოჯახო სა-
კუთრებად), მეცნიერი თ თავისი გა-
მოკონიებაზე იმითაითევ საჯარო გა-
მოყენების თვალსაზრისით უშმა-
ბის. შემთხვევითი არ იყო, რომ სა-
ბჭოთა კანონმდებლობით აკრძალუ-
ლი იყო კერძო საავტორო უფლების
გაცემა იმ გამოკონიებაზე, რომელიც
მიღებული იყო სახელმწიფო დაწე-
რებებში. საბჭოთა კავშირი მსო-
ფლიოს ერთ-ერთ უდიდესეს სა-
ხელმწიფო იყო და საიდუმლოების
დაცვის საქმეც შესაბამისად მაღალ
დონეზე ჰქონდა ორგანიზებული. ამ
საქმეში იმდენად ზემოქმედ ყურა-
დებდა და რესურსებით ეთმობოდა,
რომ ეს ამბავი პოპულარული ანეკ-
დოტების თემადაც იქ დგოდა, ამ
ფონზე სრულიად ლოგიკურია, რომ
სამეცნიერი დაწესებულებებში ხე-
ლმდებარეობა კადრების მტრეკა პი-
რველ რიგში წიჭისა და უზნისი იქ
არა, არამედ საბჭოთა სისტემის მიმ-
ართა ერთუფლების ნიშნით წარმოი-
თებოდა, თანაც არა თვითონ მეცნი-
ერების, არამედ პარტიული და სპე-
ცსამსახურების მიერ. საქმე იქამდე
ცდილიდა, რომ საბჭოთა სისტემა
ხელოვნურად გზავდა "პოლიტკუ-
რად განსაკუთრებით ასეთი" მეც-
ნიერების ავტორიტეტს. სანთი ავ-
ტორიტარული მართვის შედეგი სა-
ხეზეა - საბჭოთა კავშირი აღარ არ-
სებობს.

რა ვითარებაა ახლანდელ საქართველოში? მიუხედავად იმისა, რომ დღევანდელი საქართველო საერთაშორისო და ლიბერალური დამოუკიდებელი სახელმწიფოა, სიმუხაროდ იგი ჯერ კიდევ მორსაა რეალური დამოუკიდებლობისაგან. საქართველოს ინტელექტუალური პატერნიცლის მიმდევარა ქართველებზე და მის "შეგარბილ სახელმწიფოებზე" უკეთ რუსებმა შეაფასეს და ყველა ზომა იხმარეს მასზე კონტროლის შესანარჩუნებლად. საქართველო

შე კერძოზე ხელისუფლება ძირ-
სითვე იქნა მოკვეთილი, ხოლო მოს-
კოვადი "მსხვერპლ მოვლენებულ"
საბჭოთა ნომენკლატურას მორალ-
ურ დასაყრდენ "ნითილი სამეცნიერ-
ო ინტელუგენცია" უქმნიდა. დღეს-
აც კი, როცა "ვარდების რევოლუცი-
ის" მღვდელად ეს ამბები თითქოსდა
ნარსუსი უნდა ჩააბრუნებოდა, "ფორ-
მალურად ქართულ" მეცნიერებას
ისევ "საბჭოთა ნომენკლატურა" ხელ-
მძღვანელობს. აქაც გამოჩნდება
რუსიანი ოპონენტები და იტყვი: მერე

რა, ნიჭიერი ხალხია, კომუნისტების დიდოსალ საუკეთესოები იყვნენ და ახლაც იმიტომ არიან საჯარვემო. თითქოს ლოგიკური შენიშვნაა. პასუხი ეს ასეთია: "ვიცი მწამს, მოლი მაკვირვებსო", "ბოლო" ასე გამოიყურება. ტრადიციული ბრტყელ-ბრტყელი მოხსენებები ვითმდა "ჩართულ მეცნიერებაში" მიღწეულ წარმატებებზე, ისევ ნაენდო სიცრუე, სიყალბე. ისევ გაჩენილი ლოგიკური კითხვა, იქნებ გამოგველა უნარი და სხვას გვუღო-ად ვარაობები ჩვენს უნიათობაში. ეს მაგრამ, ვინც საზღვარგარეთ გა-აზნია, იმით რამ უშველა წარმატებულმა, თუ არა ქართულმა წიგნმა და მე მიღებულმა ცოდნამ. ახლა სხვაგანაც გაიზიარეთ, მარტო საქართველო ხოი არ იყო რუსეთის კოლონია.

გერმანიის პარტიზანების შემდეგ, ოქტომბერს ე. წ. ლუსტრაციის კანონი, რომელიც არსებობდა შემდეგში შემადგომარობა: საბჭოთაოსნობის მიმართ ეროვნულ გერმანელების წინადადება მიეცა, „ახლოს არ გავკრებოდნენ“ სახელმწიფო ორგანიზაციებს, წინააღმდეგ შეზღუდვაში იმა „გაუხსენებელ ცოდნებს“, „გერმანელმა ნიულებმა“ ეს კარგად გაათავისუფა და ბრუნეს ელადარგადნენ. ყველა პარტიოლი დარჩა. ჩვენიან მოხდა პირით „ქაქურ ნიულებს ზემოდან მიუთითეს“ - ქართულ „ნაციონალისტებს“ თუ შეუზღუდათ, არა თუ გავაკეთოთ, იმავედ „ნაგაბლისებნი“ კიდევ, იმასაც თუ გაეთავისუფლებინებთ, რომ

რომ საზღვარგარეთ ნასული ჩვენი გვმცირებენ და ფაქიფივლივ უკან გამოიპრუნდნენ, პარიოიტი, არსებული ვითარებაში დათ იქიდან უფრო მეტს ჩს გაეკეთდა მეუღლით. ყველა რომ იქით გაიქცეს, არც ეს ვარგა. აქაც ოქრის შუალედია უკეთესი. მთავარია, რომ ურთიერთკავშირი და თანადგომა იყოს. ამისათვის ეს მხოლოდ პირადი ურთიერთპატივისცემა არაა საკმარისი. საჭიროა ორგანიზებული მოქმედება კაპაშით ჩამოეკლიბებულ ცალსხა მიზნებისა და შეთანხმებული გეგმის შესაბამისად. არის ეს ეს შესაძლებელი? თუ აქტიურ მეცნიერთა უძრავებისა გამოჩენის საქართველს მიმართ მოქალაქეობრივ სიყვარულს, ეს არა თუ შესაძლებელი, არამედ დღევანდელი კავშირის ელექტრირებული საშუალებების გამოყენებით სრულიად ხელმისაწვდომიცაა.

მაინც როგორ ვგვხვდება ქართული მეცნიერების განახლება? ამ თემაზე მკვლევარების პროცესი? ან საკითხის დანახვისას მათგარი აქცენტები ისევ თანამედროვე გლობალიზაციის ტენდენციებზე უნდა გაკეთდეს. ამჟამინდელ მსოფლიოში ფუნდამენტალურ კვლევათა უმრავლესობა ძირითადად საერთაშორისო თანამშრომლობის პროექტებში მიმდინარეობს. ანთ სხვა ლოგიკურ საფუძვლებთან ერთად ისიც უწყვეტს ხელს, რომ კაცობრიობა უკვე რეალურად აღიქვამს გლობალური საფრთხის მოახლოებას. ქართველ მკვლევარების წილი ასეთ კვლევაში არც ისე მცირეა, თუმცა იგი, სამწუხაროდ, ძირითადად საზოგადოებრივ სახსურ მეცნიერებზე მოდის. ეს პროცესი სამეცნიერო მეოქმეა განხილად (ს) კულურაზე მართვ მემთხვევაში 1) მკვლევარი საბოლო

ად მიიღებენ სხვა ქვეყნის მოქალაქეებსა და იკაურ მკვირებზე და დამკვიდრებიან; 2) მათ აქვთ შანსი, კედელზე გასწვრივ გატვირთონ და სამშობლოში დარჩენილებთან ერთად ჩამოყალიბონ ახალი ქართული სამეცნიერო სკოლები და ამ ეგიდით განაგრძონ საერთაშორისო სამეცნიერო ინტეგრაცია; 3) არსებობს ტენდენციები და თეორიული შანსი, რომ მოხდეს საერთაშორისო სამეცნიერო საზოგადოების ორგანიზაციულ ჩამოყალიბება, თუმცა ასეთ პრაქტიკულ მოქმედებას ჯერჯერობით ადგილი არა აქვს. ცხატად, რომ მოქმედს ვითარებაში ეკრძოთ საერთაშორისო მატერიალურად უფრო მომზადიანი პირული ვარიანტები,

ფორმული და გავრცელებული კამათი ქართული მეცნიერების განვითარების მიმართულებების შესახებ. დაგაფუძნითი საინფორმაციო ენა-გვერდის სადაც დაკრძალულია მისასალ, რომელიც მოგვცეს საუბარების, აზროვნების ჩვენი რეალური ურთიერთობები. ჩვენ უპრობლემატურ შეგვიძლია, მოგვცეს თათი ჩვენსავე სამეცნიერო პროგრესს პირველ ქართულ ელექტრონულ ბიბლიოთეკაში. რეალურად გავიცინო ერთმანეთი. ჩავაბრტყი "On-Line" კონფერენციები, გამოვეცთ ელექტრონული საინფორმაციო ბიულეტენი და სამეცნიერო ჟურნალი და ა.შ. თქვენ თვითონ შეგვიძლია განჩტვიდაც შეუდისთ, რომ ამის მაჩვენებელია აბსოლუტურად რეალური თუნდაც ასი კაცის მშრალი ერთობისათა და მოქმედი ბიბლიოთეკისა. ანალოგიური სიტუაციაა ქვემოთ.

ჩიანდება კიდევ ერთი კითხვა, რატომ ვაყენებთ აქვენის ორგანიზაციულად ახალი ტიპის გაერთიანებაზე და არა არსებული აკადემიური და საუნივერსიტეტო სისტემების პირდაპირ რეფორმირებაზე? ამ კითხვაზე ცალსახა პასუხი დამოკიდებულია იმის მუქვასზე, თუ რამდენად აქტიურად დიაცივებს "საჭირო" სისტემას ყოფილი "ნომინალატორ" და დღევანდლი ორესიტი რეალურად რა პოზიციას დიაცივებს "ახალი ხელისუფლება". გერეგორი ბით სახეზეა, რომ ამ სისტემას, რო-

გორე საქართველოს სახელმწიფოებრივი განვითარების დაშურეუქების მნიშვნელოვან ბერკეტს, "პილუბით" იცავდნ უკანასკნელ პერიოდში "ახალი ზელისუფლების" მხრიდან თითქოს გამოჩნდა ერთგორი გარეგანი ფაქტორის სისტემის რეფორმისათან დაკავშირებით, თუმცა კონკრეტული სახელმწიფო გეგმა ისეუ არ არსებობს და რუბრე არსებობდეს, ცხადია, რომ უზარმაზარ ნინაღმდგომას ნანაუდგდბა. უუკუ შეინიშნება გარკვეული "ფორმალური" აქტივობა "ნინეკლავტურის" მხრიდან. ამბუხე იქმნის, "შეღოს თავზე საბარების კითხულობდნენ." თავი და თავი მინც სახელმწიფო პოლიტიკური იდეოლოგიის სისუსტედა, დღემდე ზელოვნური ბურუსითაა შენიღბული ახაზადელი საქართველოს სამართაღმდეკვიდრობისა და რუსეთ-საქართველოს ურთიერთმიმართების საკითხები. იმ შემთხვევათც კი, თუ ამას რამე პოლიტიკური მოტივით გაართობდა აქეს სოციალური იდეოლოგიისათვის, შეცავს საკითხებიმ გარეკვევლობას არამც და არამც არ ეკადრება მეცნიერულად მოაზროვნე ინტელიგენციას. ეროვნული მეცნიერებისა და სახელმწიფოებრიობის ურთიერთდაპიროდებულებას რუსეთთან დღესაც უცვლელი არება. უფრო მეტიც, სწორედ ქართულ მეცნიერებას ქემაძეყტიბა ძალუღს ითაბამის გადამწყვეტი როლი ქართული სახელმწიფოს ჩა

პოტმალური გზებს. იმის გათვალისწინებით, რომ დღევანდელ პირობებში ყველა სერიოზულ მეცნიერს, მომუშავედ იმისა, თუ რომელ ქვეყანაში იგი, ერთნაირად მოქმედება ხელი კავშირის ელექტრონულ საშუალებებზე, ინტერნეტ ფორუმი აქაქის დაწყების საუკეთესო საშუალებაა წარმოადგენს. მოქმედება ამავერ ნაწილობაზე არ მოითხოვს დიდ დროს და თანაც აძლევს საშუალებას სანადალმდეგ ბანაკის წარმომადგენლებს, მიზანთ თავინთ გერმანულ კოლეგებს, დიპლომატიურად ამბიციები და ინდივიდუალურად კარგად აწინ-დაწინონ ყველაფერი. არავისათვის არავითარი კატასტროფა არ იქნება, რომ საბჭოთა სისტემაში დაწინაურებული მამა სირი თქვან საკუთარ თანამდებობებზე და პრივილეგიებზე; თუ მათი მეცნიერული პოტენციალი არ იყო მხოლოდ სოციალური სისტემათ წასაწინებრი, ისინი ახალ ქართულ სამეცნიერო ინსტიტუტებშიაც თავისუფლად შეძლებენ თავინათ სამეცნიერო ამბიციების დაკმაყოფილებას. ცხადია, გარკვეულ დემაგოგიასა და პრაქტიკულ საინადალმდეგ ქმედებებს მაინც ექნება ადგილი, მაგრამ საკუთრივ მეცნიერებს, პოლიტიკოსებან უპასუხებენ, არ აქვს ერთი არსებითი ზანრატები, აქ ტყუილს მართლაც მოკლე ფორები აქვს.

საწყის ეტაპზე კონკრეტულ მოქმედებათა სავარაუდო გეგმა შედგენილია გვერდებზე:

დაფუძვლით ინტერნეტ ვებ-გვერდით და იმ მოუფურანოთ თავი დღისათვის აქტიურად მომუშავე იმ მენიუსთან მონაკვეთებს, რომელზეც გადაწყვეტენ, აღნიშნული პრობლემის მოგვარებაში მიიღონ მონაწილეობა. საწყის ეტაპზე მათგან საჭიროა მხოლოდ საკუთარი ე.წ. "Curriculum Vitae"-ს განმარტება. სახელგეგმით, რომ მონაშედეგების მსურველებმა "CV"-სთან ერთად იქვე საკუთარი შეხედულებებიც გამოაქვეყნონ.

ასეთი "ვირტუალური თავმოყრი-
ო", რად ეროი, ყველას მიეცემა იმი-
თივე ვირტუალურ მეფასების საშუალება,
თუ რა პოტენციალის მქონეცნენ დღე-
ისათვის აქტიურად მოუშავე ქარ-
თველი მეცნიერები, მეორე მხრივ
შესაძლებელი ხდება მაიო მადობრი-
ვი მონაწილეობა პრობლემის გადა-
ჭრის პროცესში და თანაც დროისა
და სახსრების დაზოგვა. საქარ-
თველოში მეცნიერები დანებებულე-
ბათა რეფორმა არა თუ მომინიჭებ-
ული, არამედ დაგვიანებულიცაა, ამ-
ჟამად, როგორც ჩანს, ეს პროცესი
მათათლე განხორციელდება. ყოველ-
ღმსწერი ამინდოული იქნება, რომ
საქმის ამოძრავებელი ძალა ისევ
"ნომენკლატურა" გახდება. ეს ასეც
მოხდება, თუ თვითონ მეცნიერებს
დროულად არ მოახერხენ დღეს-
დღეობით მომოდანტული ქართული
მეცნიერული პოტენციალის თავმოყ-
რი.

ამ ჩანაფიქრის ნაშთგვეტოვა განხორციელების შემთხვევაში უკვე ვერ გვევლინება ურთიერთკავშირის მქონე ქართულ მეცნიერებს შეეძლებათ, გააღრმავონ ურთიერთობა სამშრომლობა, დაეუშვით, გაერთიანდნენ ახალი ტიპის ორგანიზაციად (მაგალითად, დააფუძნონ "ქართული მეცნიერთა დარბაზი"). ასეთი, უკვე საკარისად ავტორიტეტული სამეცნიერო ორგანიზაციის ცგიდით შესაძლებელი გახდება ქართული მეცნიერების მხარდამჭერი საერთაშორისო თანადგომის მოპოვება და პირდაპირი მოლაპარაკების გაშარება საქართველოს პოლიტიკურ ხელმძღვანელობასთან სახელმწიფო-ენერგიულ სამეცნიერო პროიორტეტების არჩევისთანა და ქართულ სამეცნიერო დადასტულებათა რეფორმებთან დაკავშირებით.

ჩვენი საინიციატივო ჯგუფი პირველი მოქმადობელი წვლილის სახით კისრულობს, უზრუნველყოს ინფორმაციული ნაკადების განთავსება ინტერნეტ ვებ-გვერდზე. მსურველებს შეუძლიათ თავიანთი "CV" და მოსთხოვნი გამოგვავანონ მისამართზე გ. ჩვენგან პასუხის სახით ისინი მიიღებენ ვებ-გვერდის მისამართსა და მასში განთავსებული ინფორმაციის კოდს.

საჩუქრის ახალი ფორმა!

[illegible]

პეტე-ფრაველას 32

ტელ: 911991 877-791991

იყიდათ, იყიდათ რაგა

გაყინულ ქართულ არტ-ბაზარზე მოულოდნელად ყინული გალღვა. გამოფენაზე პირველად გამორჩნდა კოლექციონერი და არტ-დილერი, თანაც აქტიურად.

B2

ინდულგენცია

გერმანიის ნაკრების მთავარმა მწვრთნელმა რუდი ფილერმა, როგორც ჩანს, ქვეყნის ფეხბურთის ფედერაციისგან ინდულგენცია მიიღო უკვე ჩადენილი თუ მომავალი შეცდომებისა და ნარუმატებლობებისთვის.

B4

კაქტუსის უაქლო სამზარეულო

მექსიკელი მზარეული ცნობილი ეროვნული კერძისთვის პომიდორსა და კაქტუსს ქრის. კაქტუსის სალათა ფეხს ამერიკაშიც იკიდებს.

B7

დალა თქვით, დალა, მხედრებო!

ბოჰიკა ბაბაიძის ფოტოგრაფიკაში

პირველი გვარდიანს

"ღმერთმა და ბუნებამ ნუ მოგიშალთ ზეზვაობა, მრავალს დაგასწოროთ სიკეთით, სიუხვით, ცხვარ-ძროხის გამრავლებით, იცოცხლეთ, იდღეგრძელეთ, ღმერთი გფარავდეთ" - ნელსაც ასე ლოცავდნენ თუში უხუცესები მოდალავეებს. მთავარი მოდალავე, მთავრი ცხენ-მხედარი ხუთი კაცია. ისინი ასაკითაც უფროსები არიან და დატირების ტექსტიც კარგად იციან. დედის ძმის სახლისკენ ახალგაზრდა მხედრებს ისინი მიუძღვებიან და დროშასაც ისინი მიაბრძანებენ.

დედის ძმაში მისულ მოდალავეებს სუფრაზე მარილი, ყველი, ღვინო და პური ხვდებათ. ყველაფერზე სანთლები ანთია. სუფრაზე მატყლიც დევს, როგორც სიუხვის ნიშანი და წინდებიც, რომელსაც დროშას აბამენ, ამ წინდებს დროშასთან ერთად ის მიიღებს, ვინც დოლში გაიმარჯვებს. როდესაც მხედრები დაილოცებიან, მასპინძელი შემოსძახებს - დალა თქვით, დალა მხედრებო! და მოთქმით დატირებაც იწყება:

ინდოო, ინდოოოო, ლეკებს არ გააგებინოთ ინდოო, ინდოოოო, ლაშქარს გიკითხვინ ტოლები

ინდოო, ინდოოოო, ლაშქარს არ გაეროდე ინდოო, ინდოოოო, მდევარს არ უბრუნდებოდე ინდოო, ინდოოოო, კარზე გიდგანან სტუმრები ინდოო, ინდოოოო, შინამ არ შეგეძღებოო ინდოო, ინდოოოო, მოსამართლე და მოსალმე ინდოო, ინდოოოო, გამრიგე თუშეთისაო.

სანამ ცხენ-მხედრები დალას ამბობენ, დედის ძმები ცხენებს აპურებენ და ლაგამზე თეთრ ლენტებს აბამენ. ეს იმის ნიშანია, რომ მხედარი დედის ძმის ოჯახში იყო და მას ახლა დოლში მონაწილეობის უფლება აქვს.

ალევაანი უცნაური ადგილია, იმ ქუჩებში, სადაც მოდალავეები ცხენებს დაჟეროლებენ და ზეზვა გაფრინდაულის სახელს ახსენებენ, სტალინის ბიუსტიც დგას და ერთ-ერთი სახლის კედელს "სკკპ XXVII ყრილობის განცხადებები ცხოვრებაში" აწერია. მათ ცხენებს კი, რატომაც, "მალიშა", "მალჩიკა" და "ალიოშა" ჰქვიათ. შარშანდელ დოლზე "მალიშაზე" ვილაც ბიჭი მჯდარა და შუა ჯირითში ცხენი ვერ დაუმორჩილებია. "მალიშა" გაქცეულა და იქით გორაზე ავა-რდნილა. მხედარს, როგორც იქნა, მოუხერხებია და ისევ ცხენ-

ზე შემჯდარა, ამასობაში კი სხვა ცხენები ისე გაქცეულან, რომ ჰორიზონტზედა ჩანდნენ. გაფრინდა ერთს, მეორეს, მესამეს... და ფინიშთან პირველ ცხენს მიჰყვა ფეხდაფეხ. "მალიშა" წლებთან დელი დოლის ფავორიტიც იყო. ისა და მისი პატრონი, სხვა სამოცამდე ცხენ-მხედართან ერთად, დაძაბულები ელოდნენ უფროსების გადწყვეტილებას, დოლი როდის და საიდან დაწყებულიყო. ახალგაზრდებს შორის ქისტებიც ერივნენ. ხელში ვერცხლით ნაჭედი მათრახები ეჭირათ და თავს იმით იწონებდნენ, რომ გვეუბნებოდნენ, ჩეჩნები ვართო. სანამ მხედრებმა დედის ძმები მოიარეს და დოლის მარშრუტი დაადგინეს, ქვემო ალევანის სტადიონზე ჯერ ისრის სროლაში გაიმართა შეჯიბრება და მერე ფეხბურთში. ისრის სროლაც ძველი რიტუალის ნაწილია... აი, ფეხბურთისა კი რამოგახსენოთ... თუმცა თუში ბავშვები ფეხბურთის თამაშისას რიტუალებზე სულ არ ფიქრობდნენ, ძალიან აზარტულად თამაშობდნენ და მოუგეს კიდევ ყვარლევებს ოთხით ორი. არ შეარცხვინეს თუშეთის სახელი, ტყუილად კი არ ეწერათ მამისურებზე დიდი ასოებით - თუშეთი. ლალისყურთან, იქ, სადაც

დოლი უნდა დაწყებულიყო, ისევ გატეხეს თუშებმა პური და ისევ ახსენეს ზეზვა გაფრინდაულის სახელი, მერე კი სხვა უდროოდ გარდაცვლილი ვაჟკაცებიც გაახსენეს, არც ცხენი "მალჩიკა" დაიწინაით - "ზოგ კაცს ბედი ისე უწევს, ლოგინში მოკვდება, ზოგსა კიდევ გზაში; აი, "მალჩიკას" ბედი ისეთი იყო, დოლში უნდა მომკვდარიყო" - აუწიეს ჭიქა შარშანდელ დოლში დალუ-პულ ცხენს თუშებმა.

მერე დოლიც დაიწყო. ყველაზე სწრაფად და თავდაუზოგავად ცხენს 12 წლის გელა ჯამრუ-ლიც მიაჭენებდა. პირველი ადგილიც მან დაისაკუთრა. ახლა ჯამრულების ოჯახში შეინახება ერთი წლით დროშა. გაისად კი ისევ გამოიტანენ და შემდეგ გამარჯვებულს გადაეცემა. გელას დროშასთან ერთად ჭედილა - მამალი ცხვარი და 150 ლარიც შეხვდა. ჩითებში ჩადებული 100 ლარი ერგო მეორე ადგილის პატრონს. მეორე ადგილზე ნელსაც "მალიშა" გავიდა. აბა, მეტი რა უნდა ექნა, იმ დღეს ჩამოიყვანეს შირაქიდან და კიდევ ბევრი შექლო. მესამე ადგილი "ალიოშას" ერგო; აი, მეოთხე ადგილზე კი ერთ ქისტ ბიჭს დასწყვიტეს გული თუშებმა, არ დაუჯერეს, რომ მეოთხე მოვიდა და პრიზი თავისიანს - თუშს არგუნეს.

დედის ძმა მოდალავეებს ლოცავს.

დოლში გამარჯვებული 12 წლის გელა ჯამრული.

თუშები დოლის მარშრუტზე კამათობენ.

თუში მხედრები თავს არ ზოგავენ.

თუ ჩამოვარდებიან, თუში ბიჭები ცდილობენ ცხენს ისევ მოაჭდნენ და გააჭენონ.

ტელეტიუბები

Teletubbies

ERNST & YOUNG

ბიზნესი უნდა იყოს

Nestle Nesquik

ნესკვიკი

ტელეტიუბები გინვებენ ცირკში მხიარულ წარმოდგენაზე

ღიკუც-ღისკო.

მხოლოდ 19 და 20 ივნისს 15 საათზე

 ქაფე CENTRE

ბილეთები საბავშვო წარმოდგენაზე შეიძინეთ ცირკის საღარიბოებში.

დაე, ცრემლი დვაროს უიღბლომ!

მსოფლიო ჩემპიონატი პოკერში

ბილორ სტარკა
საა. შორ. აშშ

ეფიქრობ, ის კი არადა, ვიმედოვნებ კიდევ, რომ პოკერზე წერის უფლება ნამდვილად დავიმსახურე, ვინაიდან უკვე ნახევარ საუკუნეზე მეტია, პოლიტიკურ პოკერზე ვწერ. თანაც ხელსაყრელი შემთხვევაც მაქვს. ლას ვეგასში კაზინო "ბინიონის ნალში" გაიმართა მსოფლიოს 35-ე ჩემპიონატი პოკერში.

პოლიტიკური პოკერისაგან განსხვავებით, პოკერი, როგორც ასეთი, დემოკრატიული თამაშია. ბანქოს მაგიდასთან შეიძლება ერთმანეთს შეხვდეს მოყვარული და პროფესიონალი, ბანკის დირექტორი და ბანკის მმარცველი. სულაც არ ვაჭარბებ. მიმდინარე ჩემპიონატზე, მაგალითად, შესაძლოა, ერთმანეთს შეხვდნენ "სიბექს ინტერნეტშენელ ინკის" დირექტორთა საბჭოს თავმჯდომარე ჯონ აგლიალორო და ძველი მმარცველი და სტრიპტიზ-კლუბის დაცვის წევრი დევიდ ელიოტი. ლას ვეგასში თავი მოიყარეს ადამიანებმა, რომლებიც საზოგადოების სულ სხვადასხვა ფენას წარმოადგენენ, რომლებსაც ერთმანეთისგან უამრავი სოციალური და კულტურული ბარიერი ჰყოფს, და იმ ადამიანებმაც, რომლებიც გარკვეულ გარემოებათა გამო დიდი ხანია, არ შეხვედრიან ერთმანეთს. აბა, სხვაგან სად შეიკრიბებოდნენ, თუ არა ლას ვეგასში, იმისათვის, რომ მოიპოვონ პოკერის მეფის გვირგვინი და კიდევ ხუთი მილიონი დოლარი, ესეც ცუდი არაა.

დემოკრატიულია უკვე ჩემპიონატის დასაწყისი. მასში მონაწილეობის მსურველმა 10 ათასი დოლარის ჩიზი უნდა იყიდოს - არც მეტი, არც ნაკლები. სულ ერთია, კინდა მილიარდერი იყო და გინდა ღარიბი.

ოდესღაც პოკერის ჩემპიონატი სულაც არ არსებობდა, და არც მით უმეტეს, მსოფლიო ჩემპიონატი. როგორც წესი, იკრიბებოდა ასამდე "პასტლერი" (ეს სიტყვა, ჩვენებურად რომ გადმოვთარგმნოთ, "ენერგიულ ადამიანს" ნიშნავს), ამერიკის იმ შტატებიდან, სადაც ბანქოს თამაში აკრძალული იყო. ისინი ბანქოს ქალაღს არიგებდნენ და ჭრიდნენ სიგარეტის კვამლითა და ვისკის ოხმივარით გაბოლულ საიდუმლო ოთახებში. ისინი "იღბიანი ჯენტლმენები" იყვნენ, რომლებზედაც დაედრობა პოლიცია, შედარებული ძიებისა და საგადასახადო ბიუროები. ახლა ასე არაა. პოკერის მსოფლიო ჩემპიონატმა ცივილიზებული ფორმა მიიღო, ოღონდ მას არ დაუკარგავს თავისი დემოკრატიული ხასიათი. ჩემპიონატმა ბანქოს მოთამაშეების ფართო მასები მოიცვა. შარშანდელ ჩემპიონატში მონაწილეობა

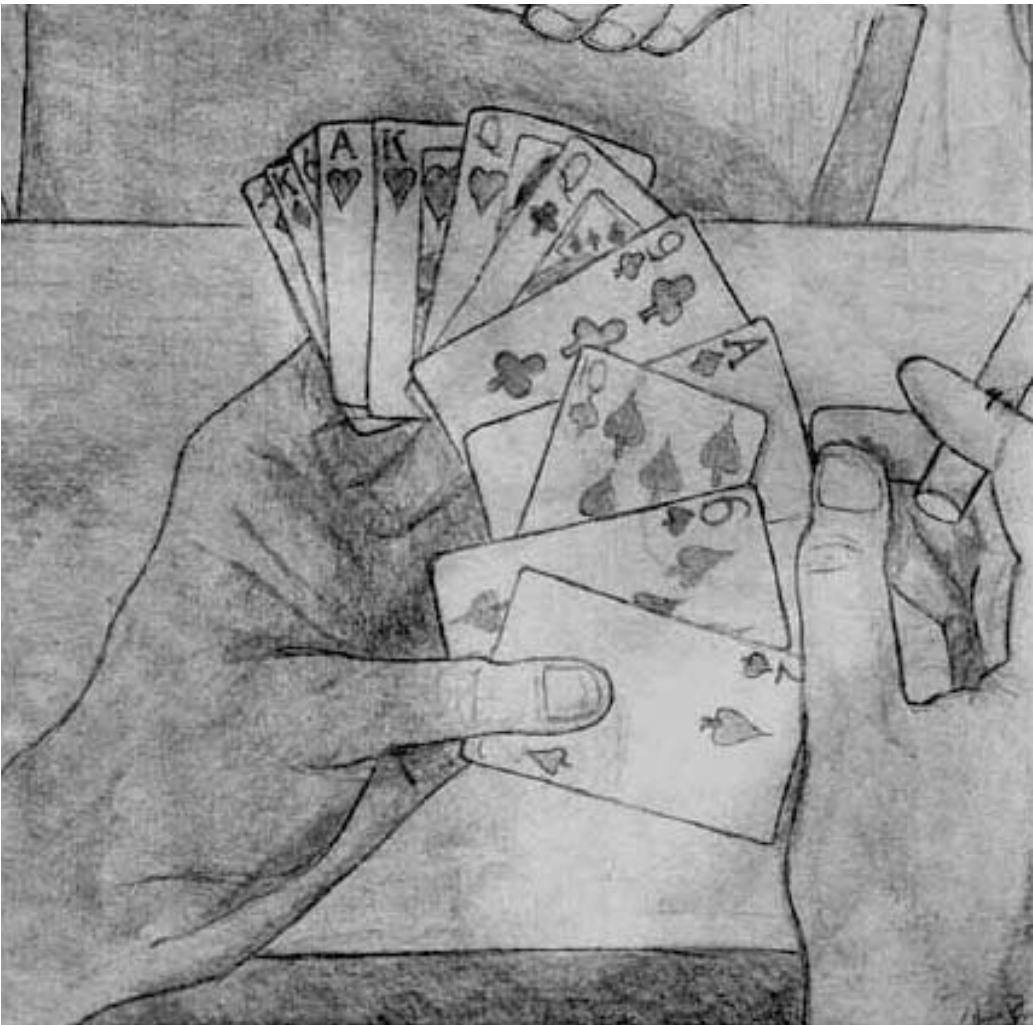
მიიღო 839 ადამიანმა, ნელს შეჯიბრში ორი ათასზე მეტი მოთამაშე მონაწილეობს. კაზინო "ნალი" კმაყოფილია. დაბალჭირიანი, გაცივითილი ხალიჩებით მორთული ერთი უბრალო შენობა მაისის რამდენიმე დღის მანძილზე პოკერის მექად გადაიქცა - სატელევიზიო კამერები და რეპორტიორები, ფანები, რომლებიც იღებენ ავტოგრაფებს თავისი კერპებისა და ფავორიტებისაგან.

ვინაიდან კაზინოში მხოლოდ ათასი ადგილია, ხოლო ჩემპიონატის მონაწილეთა რაოდენობა ორჯერ მეტი იყო, ჩემპიონატის გასსნის დღეს ას მაგიდასთან მხოლოდ ათ-ათი კაცი იჯდა. დანარჩენები გახსნის ცერემონიალს არ დასწრებიან, ისინი მეორე დღეს პირდაპირ ბრძოლაში ჩაებნენ (სანყისი - შესარჩევი სტადია ერთი თვის განმავლობაში გრძელდებოდა და ოცდაათ ტურნირს მოიცავდა). ჩემპიონატის წესები ძალიან მარტივია. ფორმაც ლიმიტი არა აქვს. ეს ნიშნავს, რომ არ გაქვს უფლება, ფსონზე დადო ათი ათასი დოლარის ღირებულების ყველა შენი ჩიზი. პრაქტიკა გვიჩვენებს, რომ ჩემპიონატის საწყის სტადიაზე დიდ ფსონებს ნაკლებად დებენ - ერთზელ ოცდაათ ჩამოსვლაზე. მაგრამ, ვა-ბანკის დამოკლეს მახვილი გამუდმებით აღმართულია მოთამაშეთა თავზე, რაც ჩემპიონატს დაძაბულსა და სანახაობრივს ხდის. ჩემპიონატის ფინალში ცხრა მოთამაშე მონაწილეობს. და ისინი მანამდე თამაშობენ, სანამ ერთი მათგანი არ გაიმარჯვებს. პოკერის მართათონი 12 საათს გრძელდება, გათენებამდე, მცირე შესვენებებით, ამიტომ პოკერის მოთამაშენი კარგ სპორტულ ფორმაში უნდა იყვნენ.

კაპიტალისტები და ანტიგლობალისტები, სწავლული კომპიუტერის მცოდნეები და უცოდინრები, პოლიეუდის ვარსკვლავები - ამ ჩემპიონატზე უამრავმა ადამიანმა მოიყარა თავი. დემოკრატია, გესმით? მაძიებლთა მნიშვნელოვანი ნაწილი პოკერისტების ახალი გვშია. ესენი არიან ინტერნეტ-პოკერისტები, რომლებიც "ნალში" კაზინო-ვებსაიტების ორგანიზატორობით გამართული მრავალრიცხოვანი ინტერნეტ-ტურნირების შემდეგ მოხვდნენ. პროფესიონალ გეტრანებს, რომლებიც ოდესღაც კერკები კაკლებივით გრძნობდნენ თავს, ახლა "ინტერნეტკლებში" კომმარად ეჩვენებოდა. ეს უკანასკნელი საშოში არიან არა იმდენად თავიანთი უნართი, რამდენადაც რაოდენოვანი. პროფესიონალისთვის წარმატების ფაქტორი მცირდება, რაანაენაც მას უფრო ხშირად უწევს თამაში. მსოფლიოს ორგზის ჩემპიონის, 70 წლის დიოდ ბრესონის თქმით, "ყველაფერი შემთხვევანზე დამოკიდებულია. ახლა ჩემპიონატის მოგება ლატარეის მოგებას ჰგავს."

პოლიტიკური პოკერისაგან განსხვავებით, პოკერი, როგორც ასეთი, დემოკრატიული თამაშია. ბანქოს მაგიდასთან შეიძლება ერთმანეთს შეხვდეს პოკერის მეფე და ბანკის დირექტორი და ბანკის მმარცველი.

არავინ იცის, ვის გაუღიზებს ბედი

აქ არის კიდევ ერთი გარემოება. მოყვარული "ინტერნეტკლები" განსაკუთრებული დაუნდობარი ჩვენს სვლებს და ერთი სული აქვთ, როდის დაგვამარცხებენ. სულაც არ აინტერესებთ, რამდენად გონიერულია მათი სვლები. მთავარია, ჩვენ გადმოგვადგონ ნახსენები მმარცველი და სტრიპტიზ-კლუბის დაცვის წევრი დევიდ ელიოტი, რომელიც ინგლისის ჩემპიონია პოკერში, ამბობს: "ისინი ცდილობენ, აგრესიული გამოიხტონებით დაგამარცხონ. "ინტე-

რნეტკლები" ტელევიზორში უყურებენ ჩვენს თამაშს, აკვირდებიან ჩვენს სვლებს და ერთი სული აქვთ, როდის დაგვამარცხებენ. სულაც არ აინტერესებთ, რამდენად გონიერულია მათი სვლები. მთავარია, ჩვენ გადმოგვადგონ ნახსენები მმარცველი და სტრიპტიზ-კლუბის დაცვის წევრი დევიდ ელიოტი, რომელიც ინგლისის ჩემპიონია პოკერში, ამბობს: "ისინი ცდილობენ, აგრესიული გამოიხტონებით დაგამარცხონ, რომ

ერთ სვლაზე ყველაფერს არ გაფლანგვ. ფორტუნა ქალივით ცვალებადია.

ჩემპიონატის შარშანდელი გამარჯვებულის გვარი უაღრესად სიმბოლურია - მანიშეკერი (ანუ ფულისმკეთებელი). კიდევ უფრო დაუჯერებელია ის ფაქტი, რომ მანიშეკერი ჩემპიონატში გამარჯვებამდე მხოლოდ ინტერნეტ-ტურნირებში თამაშობდა. შარშანწინ ჩემპიონის გვირგვინი განსაკუთრებული ჯიშის აუტსაიდერმა

ახალი კავკასიური ცარცის წრე

ნენია კაპაბაძე ქალაქიდან ქალაქამდე მანძილი მთავარი ფოსტიდან მთავარ ფოსტამდე იზომება. 4 ივნისს აღმავნეულის პრისაპექტზე მდებარე მთავარი ფოსტიდან ბათუმის ფოსტამდე ერთი დიდი ავტობუსი ჩავიდა. "უბრალოდ, გავერთიანდეთ" - ასეთია გია ქავთარაძის და გიორგი ვასაძის მიერ განხორციელებული პროექტის ლოზუნგი. აჭარის, ოსეთისა და აფხაზეთის შემორღვების პროცესში, მრავალი ადამიანი იყო და არის ჩართული. ყველა თავისებურად ცდილობს მონაწილეობის მიღებას. ხელოვანები, ცდილობენ ოსეთსა თუ აფხაზეთის მოსახლეობას საკუთარი შემოქმედება წარუდგინონ. ერთ-ერთი ასეთი მცდელობა უკვე განხორციელდა ბათუმში. შემდეგი გაჩერება მე ცხინვალშია. აქციას თანხმობრივი მხარდაჭერა "ჯეოსელმა", "ორიფლეიმმა" და "ზეროლინა ქოლორმა" გაუწიეს. გარდა ამისა "ჯეოსელი" თანაორგანიზატორიც არის.

გია ქავთარაძე (ვენის სამხატვრო აკადემიის კურსდამთავრებული, მაგისტრი. ხუთთვიანი სწავლის შემდეგ, თბილისში 1999 წელს დაბრუნდა): "ყოველთვის მიხდობა, თანამედროვე ხელოვნების სახით რაღაც გამეკეთებინა, ის კონცეპტუალური მიმართულება, რომელიც მე ცვადა, საზოგადოებისთვის მიუღებელი აღმოჩნდა. სამაგიეროდ, ამ ხუთი წლის მანძილზე საგრძნობლად გაიზარდა სამოქალაქო საზოგადოება და მოთხოვნილებაც უკვე ნათლად ასახავს იმ ტენდენციას,

რომ საზოგადოებას აღარ აკმაყოფილებს სოცრეალიზმის ნიშნუები და უფრო თანამედროვე აქციებისკენ არის მიდრეკილი. შემიძლია ვთქვა, რომ ეს ასპარეზი თავად საზოგადოებამ გამისსნა. ამ ხუთი წლის მანძილზე ერთ-ერთი პროექტი იყო - **Art Weekend**, რომელიც ბუნებრივია, კვირის ბოლოს ხელოვანთა და მაყურებელთა შემოქმედებითად გართობას გაულისხმობდა. **Art Weekend**-ის ერთერთი პროექტი გასულ კვირას "კავკასიური ცარცის წრე" იყო. რაში მდგომარეობს იდეა: თბილისიდან ბათუმამდე გავავლეთ ცარცის უმეყეტი ხაზი; შემდეგ ასეთი ხაზი ცხინვალსა და სოხუმამდე გავავლეთ. ასე შეიკვრება კავკასიური ცარცის წრე. ამ აქციით მინდა ხალხს დავანახო ის, რომ ჩვენს შორის უფრო მეტია სიყვარული, ვიდრე დაუფლებია თუ მოპოვების სურვილი. ჩემი ნიშანდადება გიორგიმ ასე მიიღო: "რატომაც არა, მოდი, გავერთიანდეთ". სწორედ აქედან გაჩნდა ჩვენი აქციის ლოზუნგი "უბრალოდ, გავერთიანდეთ".

გიორგი ვასაძე (კლდე სარდაფის დამფუძნებელი, ამავე დროს "მოძრაობის თეატრის" მენეჯერი, კახა ბაკურაძის ხელმძღვანელობით): "კონცეფციის და იდეის ავტორი გიაა. მე შეკუთვნის სამეცნიერმეტრო პროექტი და საორგანიზაციული საქითები. როდესაც ვი-ფიქრე, რა შეიძლება გაკეთდეს **Art Weekend**-ის პროცესში, როგორ შეგვიძლია გავართოთ ხალხი, ყველაზე რეალურად "მოძრაობის თეატრი" წარმოვიდგინე, სადაც პლასტიკა, ცეკვა, მოძრაობა და

დაწყებული თბილისის მთავარი ფოსტიდან კავკასიური ცარცის წრე მიუღ საქართველოს მოიცავს

ყველაფერი, მუსიკის თანხლებით არის. მოძრაობის თეატრი ადვილად უძლებს გადაადგილებას, ამიტომ ეს საუკეთესო საშუალებადავინახე, ხალხის გასართობად რაიონებში თუ სხვადასხვა სოფლებში. ეს თეატრი იძლევა იმის საშულებას, რომ ხელოვნებაბიარსებოს არა მხოლოდ ხელოვნებისთვის, არამედ, პირველ რიგში, ხალხისთვის. სწორედ ეს არის ჩვენი მთავარი მიზანი, საღონური ტიპის ხელოვნების ჩარჩოებიდან გამოსვლა და ხალხისთვის

უფრო ხელმისწვდომ ფორმებში მოქცევა".

გია ქავთარაძე: "იმ დროს, როდესაც ჩვენ გავერთიანდით, დავიგემა, რომ ჩვენ ბათუმისკენ მიმავალ გზაზე, გზადაგზა აუცილებლად გაჩერებულიდით. როდესაც დავინახეთ, როგორ გვცხდებოდა გზად ხალხი და როგორ გველოდა, გაჩერების აუცილოდებოაში კიდევ უფრო დაგრწმუნდით. ამიტომაც, ჩვენ გაჩერები გორში, ქუთაისში და ბოლოს, ბათუმში, სადაც ვაჩვენებდით ნა-

ხევარსაათიან დადგმებს. სპექტაკლის შუალედებში კი დღუტა სხირტაძე ჯეოსელის საჩუქრებს არიგებდა. ხალხის დასწრება მოულოდნელზე უფრო დიდი იყო. როდესაც ჩვენი იდეა გავახმოვანეთ, დაგვიკავშირდა უამრავი ხალხი, ბათუმიდან, ქუთაისიდან... (ძირითადად ახალგაზრდები) და როდესაც ბათუმში ჩავედით, პულეარში შადრევნებთან, მიელი ის ტერიორია ცარცით მოხატული დაგვახვედრეს. შეგვიძლია ვთქვათ, რომ აქცია გარკვეულ წილად ზეი-

მად იქცა. ყველა სპექტაკლი ღია ცის ქვეშ გაიმართა, გორშიც, ქუთაისშიც და ბათუმშიც".

გიორგი ვასაძე: "რა იქნება 13 ივნისს, მომავალ კვირას? გზაზე კასპში გაჩერებას ვამბრებთ შემდეგ ჩავალთ ცხინვალში. უკანა გზაზე გვინდა, რომ მცხეთაშიც შევჩერდეთ. უკვე ვანარჩობთ მოლაპარაკებებს ცხინვალში და როგორც გვითხრეს, ჩვენი მაყურებელი უკვე ყველგანაა. გარდა ამისა, რასაკვირველია ჩვენ დავადეთ პირობა, რომ არ ვისაუბრ-

თხვს!" უნარი და ამას ის მონინაალმდეგის ქცევაზე დაკვირვებით ახერხებს.

მოყვარული პოკერისტები ამტკიცებენ, რომ მსოფლიო ჩემპიონატებში გართობის, კაიფის და მძაფრი განცდებისათვის თამაშობენ. ისინი პოკერს გოლფის თამაშს ადარებენ, სადაც მდიდრები ფულს კი არ შოულობენ, არამედ, უბრალოდ, ერთობიან და თავს იქცევენ. მაგრამ, ნამდვილი მოყვარულები პოკერს საკმაოდ დიდი პროფესიული სერიოზულობით უყურებენ და თამაშს დიდ დროსაც უთმობენ. უნდა ითქვას, ისიც, რომ მოყვარულები იმზულსურ და ფრთხილ მოთამაშეებად იყოფიან. ფრთხილ მოთამაშეთა კრედილა: "იყიდე, თუ ბანქოს ქალაღი მოგდის, თუ არადა, მიატოვე თამაში!" მოკლედ და კონკრეტულად ასეა.

პრესისა და გულშემატკივართა ყველაზე მეტი ყურადღება წლევაწდელ ჩემპიონატზე მოყვარულმა მოთამაშემ ბენ აფლეკმა მიიპყრო. ღიახ, ღიახ, ბენ აფლეკმა, რომელიც ჯენიფერ ლოპესის გულის მპყრობელი პოლიეუდის ვარსკვლავის მოგავრე კი არა, სწორედ ეს ვარსკვლავი გახლავთ. ბოლო ხანებში ის გამუდმებით მონაწილეობს პოკერის ჩემპიონატებში. პროფესიონალები ამბობენ, რომ აფლეკის თამაშის ხარისხი დღითიდღე უმჯობესდება, თუმცა დიპლომატიურად იმასაც შენიშნავენ, რომ სრულყოფის პროცესი დაუსრულებელია. მათ ბუქმიეიკერებიც ეთანხმებიან.

პროფესიონალები ძეგვის თვალით უყურებენ ინტერნეტ-პოკერისტებს. ნამდვილი პოკერი ისაა, როცა მონინაალმდეგეს პირსპირეთამაშები, - ამბობენ ისინი. მაგრამ, მოყვარულებს საკუთარი კოზირი აქვთ. პირველ რიგში, დიდი პრაქტიკა, მეორე კი - რაოდენობრივი უპირატესობა, რაც გამარჯვების შანსებს ზრდის. საინტერესოა იმის აღნიშვნა, რომ მეტ-ნაკლებად იღბიანი მოყვარული მოთამაშეები სკანდინავიის ქვეყნების წარმომადგენლები არიან. როგორც ჩანს, ამ მოთამაშეთა "ნორდიული ხასიათი" პოკერის სულს შეესაბამება. ეს სული უფრო ყინულს ჰგავს, ვიდრე ცეცხლს. ყოველ შემთხვევაში, პირველ 50 ფაგორიტთა რიცხვში შევიდა არაერთი სკანდინავიელი პოკერისტი ვიკინგი.

მოკლედ, როგორც ჭადრაკში ამბობენ, საათი წართულია, თუმცა პოკერის თამაშის დრო კაზინო "ნალში" შეზღუდული არ არის. შეზღუდულია ჩიზებისა და იღბლიანთა რაოდენობა. და არავინ არასოდეს არ იცის, თუ ვის მოუტანს ნალი ზედწინერებას, ვინ აღმოჩნდება დაჭედილი და ვის აღმოხდება პუშკინ-ჩაიკოვსკის "პიკის ქალის" გერმანის მსგავსად "დაე, ცრემლი ღვაროს უიღბლომ!"

ფეხბურთი

"მე გადავივი!"

რაინერ კალმენდი "ლევერკუზენს" დაემშვიდობა

ის 27 წლის განმავლობაში მართავდა ლევერკუზენის "ბაიერს". როდესაც ის ამ კლუბში მოვიდა, "ბაიერი" ბუნდესლიგის აუტსაიდერი იყო, მისი მმართველობის წლებში კი ეს გუნდი ევროპის ერთ-ერთ წამყვან კლუბად იქცა. რაინერ კალმუნდი, ყველასთვის საყვარელი, ყველასთვის კარგად ცნობილი, ბუნდესლიგის ერთ-ერთი ყველაზე კოლორიტული ფიგურა თავის "ბაიერს" ემშვიდობება. კლუბის მენეჯერის პოსტიდან გადადგომის შესახებ მისი გადაწყვეტილება ყველასთვის მოულოდნელი აღმოჩნდა. კალმუნდმა პრესკონფერენცია მოიწვია და თვალცრემლიანმა უთხრა ჟურნალისტებს: "მე გადავიწვი! აღარ შემიძლია 100-პროცენტიანი დატვირთვით მუშაობა. მე მვიდვარ". მისმა წასვლამ ყველას დასწყვიტა გული, მათ შორის, ჟურნალისტ შტეფან ტაბელინგს, რომელმაც კალმუნდს ეს ინტერვიუ ჩამოართვა.

- რა გახდა თქვენი მოულოდნელო გადადგომის მიზეზი?

- მთელი 27 წლის განმავლობაში ყოველთვის წინა ხაზზე ვიდექი, მუდამ მოვლენების ეპიცენტრში, ყველაფერზე მე ვიყავი პასუხისმგებელი. ახალგაზრდა ფეხბურთელები, პროფესიონალები, მარკეტინგი... მე ამ გუნდისთვის ვცხოვრობდი. ახლა კი უნდა ვთქვა: მე გადავინვი! აღარ შემიძლია 100 პროცენტით დახარჯვა. ასეთ დატვირთვებს ვეღარ გაუძლებ. ვინც კარგად მიცნობს, იცის, რომ მაჭრების დროს, 70 წუთის შემდეგ, დატვირთვის ვეღარ ვუძლებდი, ტრბიუნას გტოვებდი და კაბინაში ჩაიდგოდი. უკანასკნელად ჩემმა ექიმმა კიდევ ერთხელ გამიხსია და მი-თხრა, რომ სრულიად ჯანმრთელი ვარ. მაგრამ, ისიც მითხრა, რომ კიდევ ერთი ასეთი წელი ჯანმრთელობას მომისპობს. მე ოჯახიც მყავს და პირადი ცხოვრებაც მაქვს. ახლა მათზე უნდა ვიფიქრო.

- მენეჯერის პოსტზე თქვენი მეგვიდრე ვოლფგანგ პოლცპო-ზერი იქნება. მიესალმებით ამ გადაწყვეტილებას?

- ყველამ კარგად იცის, რომ ჩვენ განსხვავებული მენტალიტეტის ადამიანები ვართ, მაგრამ მენეჯერად პოლცპოიზერის დანიშნვის გადაწყვეტილებას აბსოლუტურად ვეთანხმები, განსაკუთრებით მაშინ, როდესაც ოლია კენციგი "პანოვერში" გადავიდა.

- ილია კენციგი ახსენეთ. თქვენს შემკვიდრედ მისი კანდიდატურა ხომ არ განიხილულა?

- მე აღარ მქონდა იმის დრო, რომ ვინმე ჩემს შესაცვლელად შემეძინადებინა. ჩემი ბიოლოგიური საათი ხომ წიკნიკებს. გუნდიდან კენციგის ნასვლა ჩემი პირადი დამატაცება იყო.

- თქვენ ყოველთვის განსაკუთრებული ურთიერთობა გქონდათ სპორტულ დირექტორ იურგენ კოლერთან. რა ბედი ეწევა მას?

- კოლერმა განაცხადა, რომ მას

მწვრთნელობა სურს. მისი მომავალი საფეხბურთო მოედანზეა და არა კაბინეტში. ამ საკითხთან დაკავშირებით სერიოზულად ვისაუბრებთ. პრობლემას აუცილებლად მოვაგვარებთ. ყოველ შემთხვევაში, კოლერი ჩემგან საუკეთესო რეკომენდაციას მიიღებს.

- რატომ გადაწყვიტეთ გადადგომა მაინცდამაინც წვეულს და არა, მაგალითად, შარშანდელი წარმეტყველი სეზონის შემდეგ?

- ახლა გუნდში ყველაფერი წესრიგშია. მომავალ სეზონში ძალიან კარგი გუნდი გვეყოლება. კლაუს აუგენტალერის სახით შესანიშნავი მწვრთნელი გვეყავს და ჩემპიონთა ლიგაში გასვლის კარგი შანსიც გვაქვს. კლუბის მომავალი შესანიშნავად არის დაგეგმილი, მიუხედავად იმისა, რომ ლუისოის წასვლა უდიდესი დანაკლისი იყო ჩვენთვის. მაგრამ, ამავდროულად, ლუისოის გაყიდვით 28 მილიონი ევრო დაეზოგეთ.

- ამიერიდან რა საქმით იქნებით დაკავებული?

- რუდი ფიოლერმა მთხოვა, რომ პორტუგალიაში წაყვე. ამ თემაზე ბევრი ვესაუბრე ჰაკინსასც, შტრაუზსაც და ფიოლერსაც. ყველა მთავანმა ევროპის ჩემპიონატზე წასვლა მთხოვა. სწორედ ამიტომ კვირის პო-ლოს პორტუგალიაში ჩავფრინდები, ჩვენი ნაკრებს შეუერთდები და მას მეოთხედფინალში გასვლაში დაეხმარებო.

- როგორ გრძნობთ თავს მსემდეგ, რაც გადადგომის შესახებ განაცხადეთ?

- ჩემთვის ეს ემოციებისგან განტვირთვაა. ახლა მშვიდად ვარ, რადგან პასუხისმგებლობა აღარ მაქვსრია. ერთადერთი, რაც დისკომფორტს მიქმნის, ჩემი თანამოგობლები, ფეხბურთელებისა და მეგობრების სატელეფონო ზარებია. მაგრამ, ამავდროულად, ისიც სასიამოვნოა, რომ ჩემი მდივანი ამ ამბით გულდაწყვეტილია. გამოდის, რომ არც ისე ცუდი ადამიანი ვყოფილვარ.

- რა მოგონებები გრჩებათ "ლევერკუზენში" გატარებული 27 წლის შემდეგ?

- "უმაღლესი ლიგიდან გავარდნის კანდიდატი გუნდიდან ჩვენ საერთაშორისო დონის კლუბი ავაშენეთ. "ბაიერი" ჩემი ცხოვრების ნაწილია. ანაზღაურება კი ყოველთვის ისეთი მქონდა, როგორც გავარდნის კანდიდატ გუნდში. 1993 წლის სეზონში, როდესაც ჩვენ გერმანიის თასი მოვიგეთ, მე 150 ათასი მარკა გამოვიმუშავე. მქონდა ალმასვლებიც, მაგრამ 350 ათასი მარკა ჩემთვის მაქსიმუმი იყო. ეს თანხა იმაზე ცოტაა, რასაც კლუბის დუბლშემადგენლობის ფეხბურთელი იღებს, მაგრამ რა ვქნა, ასეთი თავგარიანი ვარ. ფინანსური თვალსაზრისით ჩემი მომავალი საიმედოდაა დაზღვეული. ამისთვის დიდ მადლობას ვუხზი "ბაიერს".

- როგორ წარმოიდგენიათ თქვენი მომავალი?

- დავისვენებ, ჩემს აკუმულატორს კარგად დატენვი და მერე ვნახოთ. მე ყოველთვის ვიდექი "ბაიერის" გვერდით, როგორც მრჩეველი და გულშემატკივარი.

მიხაილ აბაიოვილი

"სიონის"

საქართველოს ფეხბურთის ფდე-რაციის სადისციპლინო კომიტეტის გუშინდელმა შეკრებამ ერთობ არაორდინარულ ვითარებაში ჩაიარა. კომიტეტს გადაწყვეტილება უნდა მიეღო მედიამესტსელურად ტყეული საჩემპიონო მატჩის გარშემო, რომლის დეტალებისა და მოქმედი პირების შესახებ საქართველოში, ალბათ, ყველამ იცის. ამის მიუხედავად, სხდომა უმედეგოდ დასრულდა, რადგან ქართული ფეხბურთის ამ სადამსჯელო უწყების წევრებმა მხოლოდ მათ ხელთ არსებული მოხსენებით ბართების საფუძველზე სადისციპლინო ზომების დადგენა არ ისურვეს.

"სიონის" ფანების მინდორზე შეჭრის გამო სამჯერ შეწყვეტილი "ოქრის" მატჩი, ნაცემი მსაჯები, ორივე გუნდის ფეხბურთელების მიერ გამოყენებული არასპორტული და, ზოგ შემთხვევაში, უხამსი საქციელი - ეს გახლავთ თემები, რომელზეც გუშინ კომიტეტმა იმსჯელა.

სხდომას წარუძღვა სადისციპლინო კომიტეტის თავმჯდომარის მოადგილე გურამ ძაგანია, რადგან თავმჯდომარე, სპორტის აკადემიის რექტორი ომარ გოგიაშვილი გუშინ, სხდომის დაწყებამდე რამდენიმე წუთით ადრე, ესპანეთში საქმიანი ვიზიტით გაემგზავრა. ძაგანიამ წაითხა საქართველოს ფეხბურთის ფედერაციის აღმასკომის ვერდიქტი, რომლის მიხედვითაც ბოლნისის "სიონს" აკრძალა 2004-2005 წლების სეზონში უფასო ტურნირებში მონაწილეობა, დაჯარიმდა 10 ათასი ლარი, ჩამოერთვა მეორე ტიპაზე მოპოვებული ყველა ქულა და მე-6 პოზიციამდე ჩამოეჭვიოდა.

ამას გარდა, ფედერაციის აღმასკომმა მომხდარი მოვლენების უკეთ შესწავლისა და ყველა დამნაშავეს უპიროვნო ვიდუფროების ნახვისა და უშუალო მონაწილე ადამიანების საფუძველზე, უნდა აღედგინა 30 მაისის არეულობის რაც შეიძლება ზუსტი სურათი.

კომისიამ კი დაადგინა, რომ არეულობები დაიწყო "სიონის" გულშემატ-

ლასა სარაშაშის ფოტო

კივართა სექტორში "ვიტ ჯორჯიას" ფეხბურთელის რევაზ გოცირიძის უხამსი ფესტიკულაციის გამო, რაც მოედანზე შეჭრასა და მსაჯების ცემაში გადაიზარდა. კომისიის დასკვნით, მსაჯების მიმართ ფიზიკურ ანგარიშსწონის მიზნით, შექმნა კომისია, რომელსაც ვიდუფროების ნახვისა და უშუალო მონაწილე ადამიანების საფუძველზე, უნდა აღედგინა 30 მაისის არეულობის რაც შეიძლება ზუსტი სურათი.

კომისიამ კი დაადგინა, რომ არეულობები დაიწყო "სიონის" გულშემატ-

ულ სასჯელს ექვემდებარება. კომისიამ მოგროვებული მასალები და მოხსენებითი ბარათები შემდგომი რეაგირებისთვის სადისციპლინო კომიტეტს გადაუგზავნა.

თუმცა, კომიტეტმა რეაგირება ვერ (ან ჯერჯერობით ვერ) მოახდინა. კომიტეტის წევრთა შორის აზრთა სხვადასხვაობა შეიქმნა. ზოგიერთმა წევრმა, კერძოდ, გოგი დემეტრაძემ, საერთოდ ეჭვქვეშ დაყენა კომისიის წევრთა მოთავადეც შეეცდება სიტუაციაში გარკტების მართებულობა და განაცხადა,

რომ "სიონის" წინააღმდეგ საერთოდ არ უნდა გატარდეს სადამსჯელო ზომა. ამ მოსაზრებას ზოგიერთმა მხარი დაუჭირა, ზოგმა კი პირიქით, დებულებით გათვალისწინებული მაქსიმალური სასჯელი მოითხოვა. საბოლოოდ გამოინახა კომპრომისული გადაწყვეტილება, რომლის მიხედვითაც სადისციპლინო კომიტეტი ბრმად არ დაეყრდნობა საკომისიო კომისიის მიერ მიწოდებულ მოხსენებით ბარათებს და დასკვნას და თავადაც შეეცდება სიტუაციაში გარკტების მართებულობა და განაცხადა,

ბოლნისის "სიონის" ფეხბურთელთა საქციელს ფეხბურთის ფედერაციის სადისციპლინო კომიტეტი პარასკევს განიხილავს.

ხვალ თვითონ მოიძიებს და შეისწავლის საინფორმაციო საშუალებათა მიერ გაკეთებულ ვიდეოჩანწერებს და გაესაუბრება მოვლენების უშუალო მონაწილეს. ამას გარდა, კომიტეტის გადატანილ სხდომაზე, რომელიც ხვალ, 14 საათზე გაიმართება, მოწვევენ სამივე დანეტურისტულ მხარეს - არბიტრებს, "სიონისა" და "ვიტ ჯორჯიას" წარმომადგენლებს. გუშინდელ სხდომას მხოლოდ "სიონის" წარმომადგენლები ესწრებოდნენ.

რმატებით ითამაშებს.

მაგრამ უნერეთთან დამარცხებამ ისიც მოტყბა: "მატჩის შედეგი ცუდი იყო და ამ თამაშმა დაგვანახა, რომ ბევრი საშუალო გავქვს, რომელიც აუცილებლად უნდა შევასრულოთ. რა თქმა უნდა, ნაგება არ გვინდოდა, მაგრამ ევროპის ჩემპიონატზე ამხანაგურ მატჩებს მნიშვნელობა არ ექნება", - განაცხადა ფიოლერმა.

ყველამ მყისვე გაიხსენა, რომ დიდი ტურნირის წინ გერმანიის ნაკრები ბოლოს 1978 წელს ჩაფლავდა, როცა ამხანაგურ მატჩში შედეგთან - 1:3 დამარცხდა. შემდეგ, კი მსოფლიო ჩემპიონატზე უდიდესი სირცხვილი ჭამა, როცა ავსტრიის ნაკრებთან დამარცხდა. ასეთი შემთხვევა აღარ გამოვრდებია, - უმტკიცებდა ფიოლერი ჟურნალისტებს. ფეხბურთელებმა კარგად შეიგნეს მარცხის მიზეზები.

ცნობილი სპეციალისტი გოუნტერ ნეტცერი კი ფიოლერის დაპირებას სპეკტიკურად უყურებს: "ჩვენ შესანიშნავად ვართ, რომ ასეთი დონის თამაშით შორს ვერ წავათა და სამშობლოში სწრაფად დაბრუნება მოგვინევს".

ფრანც ბეკენბაუერი მოიწინეს, რომ გერმანიის ნაკრებს შეუძლია, ევროპის ჩემპიონატის ფინალი მოიგოს, ოღონდ, იმ შემთხვევაში, თუ ჯგუფიდან გააღწევს. მას ფიოლერის სჯერა და ამტკიცებდა, რომ მწვრთნელი ამ შემადგენლობით თავისი შესაძლებლობის მაქსიმუმს აკეთებს. კიზერ ფრანცის აზრით, ლოკალურ წარუმატებლობებზე ყურადღების გამახვილება არ ღირს.

TV-სპორტი

ხუთშაბათი. 10 ივნისი

HTB+ФУТБОЛ
07:00 NBA TV. ფინალი. მე-2 მატჩი. რეზიუმე
07:30 NBA TV. WNBA-ს ჩემპიონატი. "LOS ANGELES SPARKS" - "CHARLOTTE STING". პირდაპირი ტრანსლაცია
09:30 NBA TV. ყველაფერი NBA-მ შესახებ
10:00 10:00-დან 13:00-მდე შესვენება
13:00 თავისუფალი დარტყმა
13:15 ლიბერთბაღორესის თასი. ნახევარფინალი. "სან-პაულუ" (ბრაზილია) - "ონსე კალდასი" (კოლუმბია) პირველი მატჩი
15:00 განვლილი სეზონის გახსენება. პორტუგალიის ჩემპიონატი. "პორტუ" - "ბენფიკა"
16:45 თავისუფალი დარტყმა
17:00 მოლდავეთის ჩემპიონატი. "შერიფი" - "ნისტრუ"
18:55 იტალიის ჩემპიონატი. "ინტერი" - "რეჯინა"
20:40 თავისუფალი დარტყმა
20:55 უკრაინის ჩემპიონატი. "არსენალი" - "დინამო". პირდაპირი ტრანსლაცია
22:50 სახვალთ ტელეპროგრამა
22:55 "ფეხბურთი ანიდან პაემდე"
23:25 ლიბერთბაღორესის თასი. ნახევარფინალი. "სან-პაულუ" (ბრაზილია) - "ონსე კალდასი" (კოლუმბია) პირველი მატჩი
01:10 "გამფლავენება"
01:40 01:40-დან 04:00-მდე შესვენება
04:00 NBA TV. დილითლია
04:30 NBA TV. მიმოიხილავა
05:00 NBA TV. NBA-ს დიდი თამაშები. ნელი 1987. ფინალი. "BOSTON CELTICS" - "LOS ANGELES LAKERS". მე-4 მატჩი

HTB+СРОРТ
11:00, 14:00, 17:00, 20:15, 22:15 პრესცენტრი
11:20, 22:30 "ოლიმპის შეილები"
11:25, 14:15 "ფორმულის პარმიონია"
11:45 ფრენბურთი. საერთაშორისო ტურნირი. "Montreux Volley Masters" მედიცარია. ქალბი. რუსეთი - კუბა
13:15 "საუკუნის ათლეტები". "სპორტული ატლანტიკა". ნაწილი მეორე
14:35 "ათენის ზაზა"
15:35 "Power week - NHL-ის კვირა"
16:10 ბოლნისი. PBA TV ტაქსიში. აშშ
17:15 ჩოგბურთი. საფრანგეთის ლია ჩემპიონატი. "როლან გაროსი". გაფები-ის ფინალი

19:45 "ჩქაროსნული სამყარო". ტელეჟურნალი
20:30 NBA-ს საკალათბურთო მიმოხილვა
21:00 "მოტოვერული კვირა"
21:45 პროგრამა: "რუსეთის კლუბები საუკეთესო გუნდები". გადაცემა მეორე
22:35 სახვალთ ტელეპროგრამა
22:40 მძლეოსნობა. "Golden League"-ის სეზონის სტარტის წინ
23:35 ჭადრაკი. "ვეტროსიანის სახელობის გუნდი" - მსოფლიო ნაკრები
00:05 ATP-ს საჩოგბურთო მიმოხილვა
00:35 ტრიპლონი. მსოფლიო თასი. გადაცემა პოზილოლუდენ
01:25 ახალი ამბები
01:40 ცურვა. "Mare Nostrum Swimming Series" ესპანეთი
03:40 03:40-დან 05:30-მდე შესვენება
05:30 კალათბურთი. NBA-ს ჩემპიონატი. "DETROIT PISTONS" - "LOS ANGELES LAKERS". მე-3 მატჩი. პირდაპირი ტრანსლაცია

EUROSPORT

11:30 ცხენოსნობა. ნაციის თასი სამსუნგე შეიკარიაში
12:30 ფეხბურთი. პლანეტა ევრო
13:00 ფეხბურთი. უეფას ისტორიები
13:30 ფეხბურთი. უეფას ისტორიები
14:00 ჩოგბურთი. ახალბედა
14:15 მძლეოსნობა. გრან-პირი ჩეხეთში
15:15 ოლიმპური თამაშები. ოლიმპური ჩირაღდნის ესტაფეტა
15:30 ფეხბურთი. ევრო 2004. ჩემპიონთა თაობა
16:00 ფეხბურთი. ევრო 2004. ჩემპიონთა თაობა
17:00 ჩოგბურთი. ATP ტურნირი დიდ ბრიტანეთში
20:00 ფეხბურთი. უეფას ისტორიები
20:30 ფეხბურთი. უეფას ისტორიები
21:00 ფეხბურთი. ახალგაზრდული ფესტივალი საფრანგეთში
22:45 ფეხბურთი. ახალგაზრდული ფესტივალი საფრანგეთში
23:00 ფეხბურთი. ახალგაზრდული ფესტივალი საფრანგეთში
00:45 კრიკი. საერთაშორისო შეჯიბრება
02:15 ახალი ამბები
02:30 რალი. მსოფლიო ჩემპიონატი
03:00 ფეხბურთი. ახალგაზრდული ფესტივალი საფრანგეთში
03:45 რალი-რიედი. მსოფლიო თასი მაროკოში
04:15 ახალი ამბები

"სკუადრა აძურა ევროპის ჩემპიონია, ოღონდ 21 წლამდე ასაკის ფეხბურთელთა შორის. ფინალურ მატჩში იტალიელებმა სერბეთის გუნდი დიდი ანგარიშით - 3:0 დაამარცხეს. ამრიგად, ათენის ოლიმპიურ თამაშებზე იტალიისა და სერბეთის ნაკრებ გუნდებთან ერთად ითამაშებს პორტუგალიაც, რომელმაც მესამე ადგილისთვის მატჩში დამატებით დროში სძლია შედეგს (3:2) და რაკი ოლიმპიადზე ევროპა სამი საუკეთესო გუნდით უნდა წარდგეს, პორტუგალიც მარაქაში გაერია.

ევროპის ახალგაზრდული ჩემპიონატის ფინალურ მატჩამდე პარადოქსული სიტუაცია შეიქმნა. საქმე ის არის, რომ თვითონ ფინალი, როგორც ასეთი, თუ კონკრეტულ გამარჯვებულს არ გაეთვალისწინებთ, ფაქტობრივად, არაფერს ნიშნავდა. მესამე ადგილისთვის მატჩს კი უდიდესი მნიშვნელობა ენიჭებოდა. ფეხბურთის გულშემატკივარი ინტერესით ადევნებდა თვალს, თუ რომელი გუნდი მოიპოვებდა ათენში თამაშის უფლებას. რეგლამენტის მიხედვით ფინალის მონაწილენი ოლიმპიადის საგზურს პირდაპირ მიიღებდნენ, დამამშვიდებელი ფინალის მონაწილეთაგან კი ერთი ოლიმპიადის მიღმა უნდა დარჩენილიყო.

შედეგები მთელი მატჩის განმავლობაში ინიციატივას ფლობდნენ, მაგრამ გამარჯვება პორტუგალიას დარჩა. შედეგების ლიდერმა იუზაბ დანაზდერმა პირველ ტაიმში მსაჯის მიერ კომპენსირებულ დროს მიაღწია წარმატებას და ანგარიში გახსნა. ეს ულამაზესი გოლი კინაღდ გამარჯ-

ფრანც ბეკენბაუერს ფიოლერის სტერა პერმანიის ნაკრებს შეუძლია, ევროპის ჩემპიონატის ფინალი მოიგოს, ოღონდ, იმ შემთხვევაში, თუ ჯგუფიდან გააღწევს. მას ფიოლერის სჯერა და ამტკიცებდა, რომ მწვრთნელი ამ შემადგენლობით თავისი შესაძლებლობის მაქსიმუმს აკეთებს. კიზერ ფრანცის აზრით, ლოკალურ წარუმატებლობებზე ყურადღების გამახვილება არ ღირს.

მდე აკავშირებს, მაგრამ ადრე საფეხბურთო ჩინოვიეკები ამბობდნენ, რომ თუ გერმანიის ნაკრები ევროპის ჩემპიონატზე ჩაფლავდებოდა, ფიოლერმა, როგორც მაგნიტი, ლოკიკური იქნებოდა, გერმანიის ნაკრების მთავარი მწვრთნელის პოსტზე დავენიშნე", - განაცხადა პიტცყველმა.

მიუხედავად იმისა, რომ გერმანიის

იტალია ევროპის ჩემპიონია!

ვების აღმოჩნდა. ანგარიში - 1:0 მატჩის ბოლომდე ძალაში იყო. მხოლოდ თამაშის დასრულებამდე 14 წუთით დანის ნაქციისთვის დანიშნული პენალტი გამოიყენა უგო ვიანამ. პორტუგალიელები გაიხსნენ და რამდე-

ნიმე წუთში ჟოჟე რიბეირუმ მეორედ აიღო შედეგის კარი. ანგარიშმა გათანაბრება უკვე შეედეგს მოუხდათ. შეცვლავ შემოსულმა მარკუს რეზენდერმა ეს 90-ე წუთზე გააკეთა. თუმცა, როგორც აღმოჩნდა, ეს

ყველაფერი ტყუილად გაკეთდა, რადგან დამატებით დროში პორტუგალიელმა კარლიტოსმა გამარჯვების გოლი გაიტანა და, მართალია, "ოქრის გოლი" აღარ არსებობს, ათენის საგზური მაინც პორტუგალიის ნაკ-

იტალიის ახალგაზრდულმა ნაკრებმა ევროპის ჩემპიონატი მუხუდით მოიგო

ინფორმაცია

ოლიმპიზმი. საერთაშორისო ოლიმპიური კომიტეტის პრეზიდენტი ჟაკ როგი კვლავაც უემაყოფილოა ათენის ოლიმპიური თამაშებისთვის მზადებით. "ბერძნებს შეუძლიათ, ყველაფერში მხოლოდ საკუთარი თავი დაადანაშაულონ", - თამაშების მასპინძლებს აკრიტიკებს როგი და იქვე ბერძნებს გიგანტომა-ნიამი ადანაშაულებს. მაგალითად, სოკ-ს სულაც არ უნდოდა ოლიმპიური სტადიონისთვის გათვალისწინებული 230 მილიონ დოლარად ღირებული სახურავი, მაგრამ საბერძნეთის ხელისუფლება ჯიუტად მოითხოვდა მის მშენებლობას. ჩვენ არ შეგვიძლია, სუერერულ ქვეყანაზე გავლენა მოვახდინოთ. ახლა კი ნუღარ ინჟუნუებენ იმაზე, თავდაპირველად გათვალისწინებულ ბიუჯეტში ვერ ვეტყვეითო...

ოლიმპიზმის მალაქონოსნები მიხედნენ, რომ მომავალში ოლიმპადის მასპინძლობის პატივს აღარ მიცემენ იმ ქალაქს, სადაც ობიექტების ნაცვლად მხოლოდ მაკეტე-ბია.

მიუხედავად ამისა, სოკ-ის ლიდერი იმედს გამოთქვამს, რომ ბერძნები გრანდიოზულ ოლიმპიურ მშენებლობებს ეადამდე მოასწრებენ. ჟაკ როგი ოპტიმისტურადაა განწყობილი თამაშებზე დასასრნები ბილეთების გაყიდვასთან დაკავშირებითაც. ჯერჯერობით ბილეთების ორი მესამედი არ გაყიდულა.

■ ■ ■
ოლიმპიზმი. დღეს ათენის მთავარ ოლიმპიურ სტადიონზე პირველი ასპარეზობები, უფრო სწორად, ნინასაოლიმპიადო სატესტო ტურნირი გაიმართება. ეს ტურნირი მძლეოსნთა ეროვნული ჩემპიონატია.

დღეიდან 12 ივნისის ჩათვლით ათენი ევლოსიპედისტთა და მოცურავეთა სატესტო ტურნირებსაც უმასპინძლებს. ევლოსიპედისტთა საცდელ ასპარეზობებში 12 ქვეყანა მიიღებს მონაწილეობას. ოლიმპიური თამაშების ორგანიზატორთა აზრით, ეროგვარ გენერალურ გამოცდას გაივლის მოსამსახურე პერსონალიც. გარდა ამისა, სატესტო ტურნირები კარგია საშუალებაა იმისთვის, რომ უსაფრთხოების სისტემაც შევაიმონითო.

■ ■ ■
მძლეოსნობა. ამერიკელი ჭოკით მშტომელი სტივის დრავლა, რომელიც სამშბათის სარეკორდო სიმაღლეზე - 4 მეტრსა და 83 სანტიმეტრზე გადებულ თამასას გადაეცლო, მსოფლიო რეკორდმენად ვერ ჩაითვლებაო.

"რიიტერის" ცნობით, მძლეოსნობის საერთაშორისო ასოციაციამ (იაფი-ი) მიიღო გადაწყვეტილება, რომ დარბაზში თუ ღია ცის ქვეშ ნაჩვენებ შედეგები ერთმანეთს გაუსთანაბროს. ამ შემთხვევაში კი, როგორც იაფი-ის წარმომადგენელი ნიც დევისი აცხადებს, "ასი პროცენტით ვარ დარწმუნებული, რომ მსოფლიო რეკორდი ეკუთვნის ელენა ისიშბაევს, რომელიც რეკორდის საკადრისად წელეულს, მარტში, ბუდაპეშტში, დარბაზში, 4 მეტრსა და 86 სანტიმეტრზე გადახტა. დრავილას შედეგი კი, უბრალოდ, საუკეთესოა, რომელიც ღია ცის ქვეშ უჩვენებიათ".

■ ■ ■
რეიტინგი. ტელეკომპანია ESPN-მა გამოაქვეყნა კვლევის ის შედეგები, რომლის მიზანიც რიგ სახეობათა სირთულის განსაზღვრა გახლდათ. ფიურის რვა ნევრს (ფიურში შედიოდნენ მეცხიერები, სპორტსმენები და ჟურნალისტები) შესთავაზეს, 10-ბალანი სისტემით შეეფასებინათ 60 სპორტული დისციპლინა. ამასთან, გასათვალისწინებელი იყო ათი კატეგორია: ამტარობა, ძალა, სიძლიერე, სიჩქარე, მოხერხებულობა, მოქნილობა, თვითფლობა, მდგრადობა, კოორდინირება და ანალიტიკური აზროვნება. კამათისა და განსჯის შემდეგ კი ასეთი შედეგები მიიღეს (ქვემოთ მოყვანილ სახეობათა ნუსხის მიხედვით შეგიძლიათ დაასკვნათ, თუ რომელია ყველაზე რთული სპორტული დისციპლინა):

1. კრივი	72.37
2. ჰოკეი	71.75
3. ამერიკული ფეხბურთი	68.37
4. კალათბურთი	67.87
5. ჭიდაობა	63.50
6. მხედრული ორთაბრძოლბი	63.37
7. ჩოგბურთი	62.75
8. ტანვარჯიში	62.59
9. ბეისბოლი	62.25
10. ფეხბურთი	61.50

ფიურის ნევრთა დახმარებით ვიგები იმასაც, თუ რომელი სახეობა ყველაზე ნაკლებად მომთხვონი სპორტსმენთა მიმართ. ასეთი კი, როგორც გაირკვა, ყოფილა თევზაობა, რომელმაც ქულათა მიწიშუმი (14.50) დააგროვა.

■ ■ ■
ფორმულა 1. გერმანული ჟურნალის "Bild"-ის ცნობით, "რენოს" საფინიბოს იტალიელ პრეზიდენტს ფლავიო ბრიატორეს ხელი აუღია ტომოდედ ჰაიდი კლუმთან 4 მაისს შექმნილი ქალიშვილის ლენის აღზრდაზე. იგივე ჟურნალი იუნებია, რომ მამის როლს კარგად ასრულებს მომღერალი სილი - სუპერმოდლის მეგობარი. მარტობას არც ბრიატორე უჩივის. მაშინ, როდესაც კლუმი საკუთარ დაბადების დღეს ოჯახთან და სილიან ერთად აღნიშნავდა, ფლავიო იახტაზე, თავის ახალ მეგობართან ატარებდა დროს. თუმცა, სუპერმოდელი პრიატორეს ასეთი გულგრილობის გამო სულაც არ მოეთავს: "საერთოდ არ ვდღაეგ იმაზე, რომ მარტო მომინებს ქალმე-გილის აღზრდა. საოცარი გრძნობაა, იყო დედა. მომავალში მრავალშვილიან დედად ყოფნას ვისურვებდი".

ფახხაურთი

ლორენსო სანცი პერას დაუპირისპირდა

“რეალის” ყოფილი პრეზიდენტი უწინდელ პოსტზე დაბრუნებას გეგმავს

აკა ღონია

ფლორენტინო პერესი ოთხი წლის წინათ მოვიდა მადრიდის “რეალის” სათავეში და კლუბის პრეზიდენტის პოსტზე ლორენცო სანცი შეცვალა. გახსოვთ, ალბათ, როგორ მიმდინარეობდა მამნიშვლი საპრეზიდენტო არჩევნები. პერესის მთავარი წინასაარჩევნო დაპირება “რეალში” იმხანად ბარსელონელი ლუიშ ფიგუს გადაყვანა იყო. ამომრჩეველებმა ირწმუნეს პერესის, მან კი პირობა შესაწულა. შემდეგ იყო ზიდანი, რონალდო, ბექჰემი, გამარჯვება ჩემპიონთა ლიგაში, ესპანეთის ჩემპიონის ორი ტიტული...

ფლორენტინო პერესის მმართველობის ოთხი წელი, მართლაც, წარმატებული აღმოჩნდა სამეფო კლუბისთვის. პერესის მოსვლამდე “რეალს” დიდი ვალები ჰქონდა, ახალმა პრეზიდენტმა კი ფინანსური პრობლემებიც მოავარა. აქვე უნდა აღინიშნოს, რომ თანხის მოზიდვის მიზნით, პერესმა კლუბის კუთვნილი ბაზა “სუედად დეპორტივა ლა კასტელიანა” გაყიდა. თუმცა, სულ ცოტაა ხნის წინათ პერესმა დაიწყო ახალი საწვრთნელი ბაზის შენება, რომელიც ბევრად უკეთესი იქნება, ვიდრე “სუედად დეპორტივა ლა კასტელიანა”.

ზემოთ ჩამოთვლილი “გმირობების” მიუხედავად, ფლორენტინო პერესს მაინც აქვს შავი ლაქა და ეს ლაქა უკანასკნელი, სულ ახლახან დასრულებული საფეხბურთო სეზონია - “რეალი” სრულიად უტიტულოდ დარჩა. ამ წარუმატებელ სეზონს წინ უძღოდა ვი-სენტზე დელ ბოსკეს - წარმატებული, ყველასთვის საყვარელი მწვრთნელის უსამართლოდ გათავისუფლება.

ამ ოთხმა წელიწადმა თვალის დახმამაშვებაში განვლო და “რეალში” ისევ საპრეზიდენტო არჩევნებია. წინასაარჩევნო მართაონი უკვე დაწყებულია და გამარჯვებულის ვინაობა ივნისის ბოლოს გახდება ცნობილი. იმაში, რომ ფლორენტინო პერესი მეორე ვადით იქნება არჩეული, არავის ეპარება ეჭვი, მაგრამ მთლად უკონკურენტო ის მაინც არ არის. მისი მთავარი კონკურენტი ჩვენი ძველი მეგობარი, “რე-

ლორენცო სანცმა პერესს ომი გამოუცხადა

ალის” პრეზიდენტის პოსტზე პერესის წინამორბედი ლორენცო სანცი გახლავთ.

დაიას, სანცმა საპრეზიდენტო არჩევნებში მონაწილეობის მიღება გადაწყვიტა და პერესს მეტად მწვავედ დაუპირისპირდა. ორი დღის წინათ სანცმა წერილი გაუგზავნა სამეფო კლუბის ყველა წევრს. ამ წერილში ის პერესის პოლიტიკას აკრიტიკებს და მას ტყუილებშიც კი სდებს ბრალს.

ამ ოთხმა წელიწადმა თვალის დახმამაშვებაში განვლო და “რეალში” ისევ საპრეზიდენტო არჩევნებია. წინასაარჩევნო მართაონი უკვე დაწყებულია და გამარჯვებულის ვინაობა ივნისის ბოლოს გახდება ცნობილი. იმაში, რომ ფლორენტინო პერესი მეორე ვადით იქნება არჩეული, არავის ეპარება ეჭვი, მაგრამ მთლად უკონკურენტო ის მაინც არ არის. მისი მთავარი კონკურენტი ჩვენი ძველი მეგობარი, “რე-

ალის” პრეზიდენტის პოსტზე პერესის წინამორბედი ლორენცო სანცი გახლავთ. დაიგა დრო, რომ კლუბის მიერ უკანასკნელი ოთხი წლის განმავლობაში გატარებული პოლიტიკა შეეფასათ. მთელი ამ ხნის კი გახდება ცნობილი. იმაში, რომ ფლორენტინო პერესი მეორე ვადით იქნება არჩეული, არავის ეპარება ეჭვი, მაგრამ მთლად უკონკურენტო ის მაინც არ არის. მისი მთავარი კონკურენტი ჩვენი ძველი მეგობარი, “რე-

აზრი საჯაროდ არ გამომოთქვამს. და აი, დადგა დრო, განვლილი პერიოდი გავაანალიზოთ. მას შემდეგ, რაც ჩემს გუნდთან ერთად პრეზიდენტის პოსტი დაეტოვე, მე დამადანაშაულეს იმაში, თითქმის კლუბი გაკოტრების პირას მივიყვანე. თავად კი საუბრობდნენ ეკონომიკურ სასწაულზე, რომელიც, ვითომ ბატონმა ფლორენტინო პერესმა მოახდინა. იმისთვის, რომ კლუბში არსებული მიმე ეკონომიკური კრიზისის დემონსტრირება მოეხდინათ, მათ ჩემი და ჩემი გუნდის საქმიანობა აუდიტორულად შეამოწმეს. ამასთან, მათ ეჭვქვეშ დააყენეს ჩვენი ღირსება და თავმოყვარიობა. ყველა ამ ბრალდების საპასუხოდ მინდა განაცხადო, რომ ყველაფერი ეს ფარსი და ტყუილია, რადგან მათ უნდოდათ, ჩემი რეპუტაციისთვის ჩრდილი მიეყენებინათ. ამიტომ, ნება მომეცით, რამდენიმე განცხადება გავაკეთო. ბატონ პერ-

ესს მრავალჯერ ვთხოვე, ხსენებული აუდიტორული შემოწმების შედეგები გამოქვეყნებინა, მაგ, რამ მისგან არავითარი პასუხი არ მიმიღია. რაც შეეხება იმ ეკონომიკურ სასწაულს, რომელსაც ასე ზშირად ახსენებს პერესის გარემოცვა, მხოლოდ ერთი რამის თქმა შემიძლია: კლუბის დავალიანება თითქმის ისეთივე სიდიდისაა (თუ იგივე არა), როგორიც 2000 წელს იყო. თუმცა, 2000 წელთან ის განსხვავებბა, რომ იმხანად კლუბს უდიდესი მონაპოვარი - სანწრთნელი ბაზა “სუედად დეპორტივა ლა კასტელიანა” ჰქონდა. აქვე იბადება კითხვა: სად არის ახლა ეს ბაზა? ეს მონაპოვარი ახლა ჩვენი კლუბს აღარ ეკუთვნის. მეგვიდნეობა, რომელსაც ფლორენტინო პერესი თავის შემდეგ უწოდებს დაუტოვებს, იმაზე უფრო მწირი იქნება, რომელიც ამ პოსტზე მოსვლისას მას ერგო”.

მიმართვა

საქართველოს ჭიდაობის ეროვნული ფედერაციის პრეზიდუმის მიმართვა მოძმე ოს ხალხს და მის ლიდერს ბატონ ედვარდ კოკოითს

ბატონო ედვარდ!

საქართველოს ჭიდაობის ეროვნული ფედერაცია, მისი პრეზი-დოში, ევეტრანი და მოქმედი მო-ჭიდავეები მოგესალმებით და გი-სურვებთ ჯანმრთელობას, წყნარ და მშვიდ ცხოვრებას.

ცნობილი ფაქტია, რომ ერთი სისხლისა და ხორცის, ერთი მინა-წყლისა და ერთი ცის ქვეშ დაბა-დებული ორი მოძმე ქართველი და ოსი ხალხი საუკუნეების ქარტე-ხილებსა და თავდასხმების ქარ-ცეხლში ერთ მუშტად შეკრულინ ებრძოდნენ ათასი ჯურის მომხდ-ურთ, რათა არ დაეკარგათ დამო-უკიდებლობა, თავისუფლება და ერთიანობა. შორს წაგვიყვანდა იმ ბრწყინვალე საბრძოლო ეპოპეა-თა ჩამოთვლა, რომლებიც ოქროს ასოებითაა ჩანერჩილი ამ ორი ხა-ლხის თანაარსებობისა და თანა-ცხოვრების ისტორიაში.

ქართველი და ოსი ხალხი ჭი-რად და ლხინსაც ერთად ზედებო-და. დღესაც მრავალი შერეული ოჯახი პარმიონულად აგრძელებს ცხოვრებას. განსაკუთრებით დი-დი მეგობრობა აკავშირებთ ოს და ქართველ მოჭიდავეებს, რომლებ-იც წლების განმავლობაში ერთად იცავდნენ საქართველოსა და საბ-ჭოთა კავშირის სპორტულ ღირ-სებას. ვის არ ახსოვს ანდრეი ცხოვრეხოვისა და გურამ სალა-რამის, ვახტანგ ზალავაძისა და ალბეგ ბესტაევის, სერგო გაბა-რაევისა და დავით ციმაკურიძის, ლერი ხაბლოვისა და დავით გო-ბჯეიშვილის ძმური ურთიერთო-ბები როგორც პირად ცხოვრება-ში, ისე საჭიდაო ხალჩიჩაზე. ამ მდიდარ ტრადიციებს დღესაც არ

ღალატობენ ოსი და ქართველი მოქმედი სპორტსმენები. ოლიმპი-ური თამაშებისა და მსოფლიოს მრავალ ზნის ჩემპიონი, ბატონი ლერი ხაბლოვი საქართველო-ს სპორტის სახელმწიფო დეპარტა-მენტის თავმჯდომარის პირველი მოადგილეა და მრავალ სასიკეთო და სასარგებლო საქმეს აკეთებს. საქართველოს ჭიდაობის ერო-ვნული ფედერაციის პრეზიდენ-ტის, ბატონი გოჩა ძასოხოვის ფე-დერაციამი მოსვლის დღიდან ძი-რფესიანად შეიცვალა მუშაობის მიქმედი სპორტსმენები. ოლიმპი-ური თამაშებისა და მსოფლიოს მრავალ ზნის ჩემპიონი, ბატონი ლერი ხაბლოვი საქართველო-ს სპორტის სახელმწიფო დეპარტა-მენტის თავმჯდომარის პირველი მოადგილეა და მრავალ სასიკეთო და სასარგებლო საქმეს აკეთებს. საქართველოს ჭიდაობის ერო-ვნული ფედერაციის პრეზიდენ-ტის, ბატონი გოჩა ძასოხოვის ფე-დერაციამი მოსვლის დღიდან ძი-რფესიანად შეიცვალა მუშაობის მიქმედი სპორტსმენები. ოლიმპი-ური თამაშებისა და მსოფლიოს მრავალ ზნის ჩემპიონი, ბატონი ლერი ხაბლოვი საქართველო-ს სპორტის სახელმწიფო დეპარტა-მენტის თავმჯდომარის პირველი მოადგილეა და მრავალ სასიკეთო და სასარგებლო საქმეს აკეთებს.

საქართველოს ჭიდაობის ერო-ვნული ფედერაციის პრეზიდენ-ტის, ბატონი გოჩა ძასოხოვის ფე-დერაციამი მოსვლის დღიდან ძი-რფესიანად შეიცვალა მუშაობის მიქმედი სპორტსმენები. ოლიმპი-ური თამაშებისა და მსოფლიოს მრავალ ზნის ჩემპიონი, ბატონი ლერი ხაბლოვი საქართველო-ს სპორტის სახელმწიფო დეპარტა-მენტის თავმჯდომარის პირველი მოადგილეა და მრავალ სასიკეთო და სასარგებლო საქმეს აკეთებს. საქართველოს ჭიდაობის ერო-ვნული ფედერაციის პრეზიდენ-ტის, ბატონი გოჩა ძასოხოვის ფე-დერაციამი მოსვლის დღიდან ძი-რფესიანად შეიცვალა მუშაობის მიქმედი სპორტსმენები. ოლიმპი-ური თამაშებისა და მსოფლიოს მრავალ ზნის ჩემპიონი, ბატონი ლერი ხაბლოვი საქართველო-ს სპორტის სახელმწიფო დეპარტა-მენტის თავმჯდომარის პირველი მოადგილეა და მრავალ სასიკეთო და სასარგებლო საქმეს აკეთებს.

საქართველოს ჭიდაობის ერო-ვნული ფედერაციის პრეზიდენ-ტის, ბატონი გოჩა ძასოხოვის ფე-დერაციამი მოსვლის დღიდან ძი-რფესიანად შეიცვალა მუშაობის მიქმედი სპორტსმენები. ოლიმპი-ური თამაშებისა და მსოფლიოს მრავალ ზნის ჩემპიონი, ბატონი ლერი ხაბლოვი საქართველო-ს სპორტის სახელმწიფო დეპარტა-მენტის თავმჯდომარის პირველი მოადგილეა და მრავალ სასიკეთო და სასარგებლო საქმეს აკეთებს.

საქართველოს ჭიდაობის ერო-ვნული ფედერაციის პრეზიდენ-ტის, ბატონი გოჩა ძასოხოვის ფე-დერაციამი მოსვლის დღიდან ძი-რფესიანად შეიცვალა მუშაობის მიქმედი სპორტსმენები. ოლიმპი-ური თამაშებისა და მსოფლიოს მრავალ ზნის ჩემპიონი, ბატონი ლერი ხაბლოვი საქართველო-ს სპორტის სახელმწიფო დეპარტა-მენტის თავმჯდომარის პირველი მოადგილეა და მრავალ სასიკეთო და სასარგებლო საქმეს აკეთებს.

საქართველოს ჭიდაობის ერო-ვნული ფედერაციის პრეზიდენ-ტის, ბატონი გოჩა ძასოხოვის ფე-დერაციამი მოსვლის დღიდან ძი-რფესიანად შეიცვალა მუშაობის მიქმედი სპორტსმენები. ოლიმპი-ური თამაშებისა და მსოფლიოს მრავალ ზნის ჩემპიონი, ბატონი ლერი ხაბლოვი საქართველო-ს სპორტის სახელმწიფო დეპარტა-მენტის თავმჯდომარის პირველი მოადგილეა და მრავალ სასიკეთო და სასარგებლო საქმეს აკეთებს.

საქართველოს ჭიდაობის ერო-ვნული ფედერაციის პრეზიდენ-ტის, ბატონი გოჩა ძასოხოვის ფე-დერაციამი მოსვლის დღიდან ძი-რფესიანად შეიცვალა მუშაობის მიქმედი სპორტსმენები. ოლიმპი-ური თამაშებისა და მსოფლიოს მრავალ ზნის ჩემპიონი, ბატონი ლერი ხაბლოვი საქართველო-ს სპორტის სახელმწიფო დეპარტა-მენტის თავმჯდომარის პირველი მოადგილეა და მრავალ სასიკეთო და სასარგებლო საქმეს აკეთებს.

საქართველოს ჭიდაობის ერო-ვნული ფედერაციის პრეზიდენ-ტის, ბატონი გოჩა ძასოხოვის ფე-დერაციამი მოსვლის დღიდან ძი-რფესიანად შეიცვალა მუშაობის მიქმედი სპორტსმენები. ოლიმპი-ური თამაშებისა და მსოფლიოს მრავალ ზნის ჩემპიონი, ბატონი ლერი ხაბლოვი საქართველო-ს სპორტის სახელმწიფო დეპარტა-მენტის თავმჯდომარის პირველი მოადგილეა და მრავალ სასიკეთო და სასარგებლო საქმეს აკეთებს.

საქართველოს ჭიდაობის ერო-ვნული ფედერაციის პრეზიდენ-ტის, ბატონი გოჩა ძასოხოვის ფე-დერაციამი მოსვლის დღიდან ძი-რფესიანად შეიცვალა მუშაობის მიქმედი სპორტსმენები. ოლიმპი-ური თამაშებისა და მსოფლიოს მრავალ ზნის ჩემპიონი, ბატონი ლერი ხაბლოვი საქართველო-ს სპორტის სახელმწიფო დეპარტა-მენტის თავმჯდომარის პირველი მოადგილეა და მრავალ სასიკეთო და სასარგებლო საქმეს აკეთებს.

საქართველოს ჭიდაობის ერო-ვნული ფედერაციის პრეზიდენ-ტის, ბატონი გოჩა ძასოხოვის ფე-დერაციამი მოსვლის დღიდან ძი-რფესიანად შეიცვალა მუშაობის მიქმედი სპორტსმენები. ოლიმპი-ური თამაშებისა და მსოფლიოს მრავალ ზნის ჩემპიონი, ბატონი ლერი ხაბლოვი საქართველო-ს სპორტის სახელმწიფო დეპარტა-მენტის თავმჯდომარის პირველი მოადგილეა და მრავალ სასიკეთო და სასარგებლო საქმეს აკეთებს.

საქართველოს ჭიდაობის ერო-ვნული ფედერაციის პრეზიდენ-ტის, ბატონი გოჩა ძასოხოვის ფე-დერაციამი მოსვლის დღიდან ძი-რფესიანად შეიცვალა მუშაობის მიქმედი სპორტსმენები. ოლიმპი-ური თამაშებისა და მსოფლიოს მრავალ ზნის ჩემპიონი, ბატონი ლერი ხაბლოვი საქართველო-ს სპორტის სახელმწიფო დეპარტა-მენტის თავმჯდომარის პირველი მოადგილეა და მრავალ სასიკეთო და სასარგებლო საქმეს აკეთებს.

საქართველოს ჭიდაობის ერო-ვნული ფედერაციის პრეზიდენ-ტის, ბატონი გოჩა ძასოხოვის ფე-დერაციამი მოსვლის დღიდან ძი-რფესიანად შეიცვალა მუშაობის მიქმედი სპორტსმენები. ოლიმპი-ური თამაშებისა და მსოფლიოს მრავალ ზნის ჩემპიონი, ბატონი ლერი ხაბლოვი საქართველო-ს სპორტის სახელმწიფო დეპარტა-მენტის თავმჯდომარის პირველი მოადგილეა და მრავალ სასიკეთო და სასარგებლო საქმეს აკეთებს.

საქართველოს ჭიდაობის ერო-ვნული ფედერაციის პრეზიდენ-ტის, ბატონი გოჩა ძასოხოვის ფე-დერაციამი მოსვლის დღიდან ძი-რფესიანად შეიცვალა მუშაობის მიქმედი სპორტსმენები. ოლიმპი-ური თამაშებისა და მსოფლიოს მრავალ ზნის ჩემპიონი, ბატონი ლერი ხაბლოვი საქართველო-ს სპორტის სახელმწიფო დეპარტა-მენტის თავმჯდომარის პირველი მოადგილეა და მრავალ სასიკეთო და სასარგებლო საქმეს აკეთებს.

საქართველოს ჭიდაობის ერო-ვნული ფედერაციის პრეზიდენ-ტის, ბატონი გოჩა ძასოხოვის ფე-დერაციამი მოსვლის დღიდან ძი-რფესიანად შეიცვალა მუშაობის მიქმედი სპორტსმენები. ოლიმპი-ური თამაშებისა და მსოფლიოს მრავალ ზნის ჩემპიონი, ბატონი ლერი ხაბლოვი საქართველო-ს სპორტის სახელმწიფო დეპარტა-მენტის თავმჯდომარის პირველი მოადგილეა და მრავალ სასიკეთო და სასარგებლო საქმეს აკეთებს.

საქართველოს ჭიდაობის ერო-ვნული ფედერაციის პრეზიდენ-ტის, ბატონი გოჩა ძასოხოვის ფე-დერაციამი მოსვლის დღიდან ძი-რფესიანად შეიცვალა მუშაობის მიქმედი სპორტსმენები. ოლიმპი-ური თამაშებისა და მსოფლიოს მრავალ ზნის ჩემპიონი, ბატონი ლერი ხაბლოვი საქართველო-ს სპორტის სახელმწიფო დეპარტა-მენტის თავმჯდომარის პირველი მოადგილეა და მრავალ სასიკეთო და სასარგებლო საქმეს აკეთებს.

საქართველოს ჭიდაობის ერო-ვნული ფედერაციის პრეზიდენ-ტის, ბატონი გოჩა ძასოხოვის ფე-დერაციამი მოსვლის დღიდან ძი-რფესიანად შეიცვალა მუშაობის მიქმედი სპორტსმენები. ოლიმპი-ური თამაშებისა და მსოფლიოს მრავალ ზნის ჩემპიონი, ბატონი ლერი ხაბლოვი საქართველო-ს სპორტის სახელმწიფო დეპარტა-მენტის თავმჯდომარის პირველი მოადგილეა და მრავალ სასიკეთო და სასარგებლო საქმეს აკეთებს.

საქართველოს ჭიდაობის ერო-ვნული ფედერაციის პრეზიდენ-ტის, ბატონი გოჩა ძასოხოვის ფე-დერაციამი მოსვლის დღიდან ძი-რფესიანად შეიცვალა მუშაობის მიქმედი სპორტსმენები. ოლიმპი-ური თამაშებისა და მსოფლიოს მრავალ ზნის ჩემპიონი, ბატონი ლერი ხაბლოვი საქართველო-ს სპორტის სახელმწიფო დეპარტა-მენტის თავმჯდომარის პირველი მოადგილეა და მრავალ სასიკეთო და სასარგებლო საქმეს აკეთებს.

საქართველოს ჭიდაობის ერო-ვნული ფედერაციის პრეზიდენ-ტის, ბატონი გოჩა ძასოხოვის ფე-დერაციამი მოსვლის დღიდან ძი-რფესიანად შეიცვალა მუშაობის მიქმედი სპორტსმენები. ოლიმპი-ური თამაშებისა და მსოფლიოს მრავალ ზნის ჩემპიონი, ბატონი ლერი ხაბლოვი საქართველო-ს სპორტის სახელმწიფო დეპარტა-მენტის თავმჯდომარის პირველი მოადგილეა და მრავალ სასიკეთო და სასარგებლო საქმეს აკეთებს.

საქართველოს ჭიდაობის ერო-ვნული ფედერაციის პრეზიდენ-ტის, ბატონი გოჩა ძასოხოვის ფე-დერაციამი მოსვლის დღიდან ძი-რფესიანად შეიცვალა მუშაობის მიქმედი სპორტსმენები. ოლიმპი-ური თამაშებისა და მსოფლიოს მრავალ ზნის ჩემპიონი, ბატონი ლერი ხაბლოვი საქართველო-ს სპორტის სახელმწიფო დეპარტა-მენტის თავმჯდომარის პირველი მოადგილეა და მრავალ სასიკეთო და სასარგებლო საქმეს აკეთებს.

საქართველოს ჭიდაობის ერო-ვნული ფედერაციის პრეზიდენ-ტის, ბატონი გოჩა ძასოხოვის ფე-დერაციამი მოსვლის დღიდან ძი-რფესიანად შეიცვალა მუშაობის მიქმედი სპორტსმენები. ოლიმპი-ური თამაშებისა და მსოფლიოს მრავალ ზნის ჩემპიონი, ბატონი ლერი ხაბლოვი საქართველო-ს სპორტის სახელმწიფო დეპარტა-მენტის თავმჯდომარის პირველი მოადგილეა და მრავალ სასიკეთო და სასარგებლო საქმეს აკეთებს.

საქართველოს ჭიდაობის ერო-ვნული ფედერაციის პრეზიდენ-ტის, ბატონი გოჩა ძასოხოვის ფე-დერაციამი მოსვლის დღიდან ძი-რფესიანად შეიცვალა მუშაობის მიქმედი სპორტსმენები. ოლიმპი-ური თამაშებისა და მსოფლიოს მრავალ ზნის ჩემპიონი, ბატონი ლერი ხაბლოვი საქართველო-ს სპორტის სახელმწიფო დეპარტა-მენტის თავმჯდომარის პირველი მოადგილეა და მრავალ სასიკეთო და სასარგებლო საქმეს აკეთებს.

საქართველოს ჭიდაობის ერო-ვნული ფედერაციის პრეზიდენ-ტის, ბატონი გოჩა ძასოხოვის ფე-დერაციამი მოსვლის დ

საქართველოს საგარეო პოლიტიკა

სოიას ზეთი საავიაციო საწვავი?

ამერიკელმა ბიოქიმიკოსებმა აღმოაჩინეს, რომ თუ საავიაციო საწვავს სოიას ზეთით შევაზავებთ, მნიშვნელოვნად შემცირდება ატმოსფეროში ნახშირჟანგის გამოწვევად მიჩნეული ჟანგბადის დაბნელება და ამათ შესაძლებელი იქნება გლობალური დათბობის პროცესის შეწყლება. რაც მთავარია, ნარევი თითქმის არ კარგავს სანავიის თვისებებს.

ნიაღვრეულ საწვავში, რასაც განეკუთვნება ნავთობი და მისი წარმოე-ბულები, ნახშირბადის დაგროვება მილიონობით წლის განმავლობაში ხდე-ბოდა და მისი განახლება მეტისმეტად ნელა მიმდინარეობს და გარდა იმი-სა, რომ გარემოს გამოწვავიერით დაბინძურებას იწვევს, ამონურავადი-ცაა. პარალელურად, მიჩნეულია, რომ ბიოლოგიური საწვავი, როგორიცაა სოიას ზეთი, "ნეიტრალურია", რადგან მისი მიღება მცენარეებისგან ხდე-ბა, რომლებიც ნახშირბადოვან გაზს ატმოსფერიდან შეიწოვენ.

თუ ამერიკის ქიმიური საზოგადოება მოინდობს პროექტს და მიიღებს გადაწყვეტილებას სოიას ზეთის საავიაციო საწვავში გამოყენების შესახე-ბ, შეიძლება მაღე აერობორტების დამახასიათებელ არომატად ნავთის სუნის ნაცვლად სოიას "მავისადიმერელი" სუნი მოგვევლინოს. რაც მთა-ვარია, მნიშვნელოვნად შემცირდება ატმოსფეროს დაბინძურება ნახშირ-ჟანგებით, ეს კი, თავის მხრივ, შეამცირებს გლობალური დათბობის პროც-ესს, რაც ჩვენს პლანეტას გაუკაცრიელებით ემუქრება.

მატრიცა ადამიანის უჩრადახის გასამრავლებლად

ამერიკულმა კომპანია "ციტომატრიქსმა" შეიმუშავა ადამიანის ღერო-ვანი უჯრედების სხეულის გარეთ გამრავლების უნიკალური და მეტად ეფე-ექტური მეთოდი. მეცნიერებმა აღმოაჩინეს, რომ ადამიანის ღეროვანი უჯრედები მსწრაფლ მრავლდებიან საბგანზომილებიან ნახშირბადოვან-მეტალურ (ნახშირბადოვანი საფუძველი მეტალური დაფარვით) მატრიცა-ში, რომელიც ადრე სარაკეტო წარმოებაში გამოიყენებოდა.

მიკროსკოპის ქვეშ ეს ფორებიანი "ღრუბელი" რალაციტ ძვლის ტვინს წააგავს. უფრო მეტიც, როცა ის გამოისცადეს, როგორც ძვლის ტვინის იმ-პლანტანტი, აღმოჩნდა, რომ მასში შესანიშნავად მრავლდებიან როგორც ძვლის ტვინის, ასევე სისხლის უჯრედები.

"ჩატარებული გამოკვლევების საფუძველზე ჩვენ ვივარაუდეთ, რომ მატრიცა შეიძლება გამოყენებულ იქნეს, როგორც ძვლის ტვინი, რომელშ-იც ადამიანის სხეულს მიღმა შეიძლება ღეროვანი უჯრედების მომრავლე-ბა", - ამბობს კომპანიის ერთ-ერთი წამყვანი მეკლევარი, დოქტორი მარკ ჰიქსტი.

დღეისათვის ცნობილი დაახლოებით 70 ისეთი დაავადება, რომელთა სამკურნალოდაც შეიძლება გამოყენებულ იქნეს ღეროვანი უჯრედები. ახ-ალი მეთოდი მეცნიერებს საშუალებას აძლევს, გაამრავლონ პაციენტის კანიდან აღებული სინჯიდან მიღებული ღეროვანი უჯრედები და გამოიყე-ნონ ისინი დაზიანებული ორგანოს, მაგალითად გულის კუნთის აღსადგენ-ად. თუმცა, დღეისათვის მთავარი პრობლემა ისაა, რომ არ არსებობს მე-თოდი, რითაც შესაძლებელი იქნება მკურნალობისთვის აუცილებელი რა-ოდენობის ღეროვანი უჯრედის დამზადება-გამოყვანა.

მიკროსასრორი ბაქტერიას სწონის

კორნელის უნივერსიტეტის მეცნიერებმა შექმნეს მსოფლიოში ყველა-ზე პატარა სასწორი, რომლითაც ბაქტერიის ანონვა შეიძლება. სასწორის მთავარი ელემენტია მიკროსკოპული დაფა, რომლის ვიზრაციის ცვალებე-დობის მიზედვით, შესაძლებელია იმ სხეულის წონის გაგება, რომელიც მა-სზე მოთავსდება.

პირველი ექსპერიმენტი ჩატარდა ე-კოლის ბაქტერიაზე. როგორც გა-ირკვა, ამ ბაქტერიის ერთადერთი უჯრედი 66ნ ფენტოგრამს (ფენტოგრამ-ში პიკოგრამის მეათასედია, პიკოგრამი - ნანოგრამის მეათასედი, ნანოგ-რამი კი გრამის მემილარედ ნაწილია) იწონის.

ჯგუფი, რომელსაც პროფესორი კრეიგ შედი ხელმძღვანელობს, აცხა-დებს, რომ ამ სასწორის საშუალებით შესაძლებელი გახდა ისეთი ნაწილა-კების აწონვაც კი, რომელთა წონა სულ რაღაც 6 ატოგრამია – ატოგრამი ფემტოგრამის მეათასედია. ცნობისათვის, მიკროსკოპული ვირუსის მასა სულ რაღაც 10 ატოგრამია.

საქტამხარში ასტაროიდი ჩავვიპროლავს

ხმები იმის შესახებ, რომ მცირე ზომის ქალაქისხელა ასტეროიდის ჩვენს პლანეტასთან შეჯახების ალბათობა 50 პროცენტზე მეტია, არ ყო-ფილა გაზვიადებული – 2004 წლის 29 სექტემბერს, ასტეროიდი სახელად ტუტატისი, რომლის სიგრძე 5, სიგანე კი 2.4 კილომეტრია, ერთგვარ რეკ-ორდს დაამყარება – ჩვენს პლანეტას 5.3 მილიონი კილომეტრის მანძილზე მოუახლოვდება.

ბოლო ასი წლის განმავლობაში ესოდენ დიდი ზომის ლოიდი ჩვენს პლა-ნეტას ასე არ მოახლოვებია. ნასა-ს მეკლევართა ცნობით, ტუტატისი, რომ-ლის ნომერია 4179, უკანასკნელად ჩვენგან ასე ახლოს 1353 წელს იმყო-ფებოდა. ამასთან, მისი მომდევნო მოახლოება 2562 წლისთვისაა მოსალო-დნელი.

ეს ასტეროიდი 1989 წელს აღმოაჩინეს ფრანგმა ასტრონომებმა, რომ-ლებმაც ისიც დაადგინეს, რომ ტუტატისი დედამიწას ოთხ წელიწადში ერ-თხელ ჩაუქროლვს. იგი უსწრომასწორო ფორმისაა და რამდენიმე ღერძი გააჩნია, რომელთა გარშემოც წარმოდგენილი სისწრაფით ბრუნავს. ტუ-ტატისი ჩვენი პლანეტისთვის სამში ასტეროიდიდა საიშია შეტანილი. თუმე-ცა, ნასა-ს სპეციალისტები ირწმუნებიან, რომ მინიმუმ ექვსი ასწლეულის განმავლობაში მისგან ცუდს არაფერს უნდა ველოდით.

მანამდე კი, 29 სექტემბერს, როცა მოგვიახლოვდება, მისი დანახვა ჩვეულებრივი ღურბინდითაც იქნება შესაძლებელი. მთავარია ვიცოდეთ, თუ ცის რა ნაწილში გაიქროლებს იგი.

ამერიკალეხმა რაკეტასწინააღმდეგო ლაზარი გამოისცადას

მორიგი საბრძოლო გამოცდა ჩააბარა ამერიკელი და ებრაელი კონსტ-რუქტორების მიერ შექმნილმა მაღალენერგეტიკულმა საბრძოლო სალა-ზერო დანადგარმა, რომელმაც არსებობის პერიოდში ყველაზე დიდი ზომ-ის მოძრავი სამიწზე გაანადგურა.

ნიუ მექსიკოს მტატის პოლიგონ "უაით სენდსზე" მონყობილი გამოც-დის დროს, სალაზერო დანადგარმა ჩამოაგდო 15 სანტიმეტრი დიამეტრი-სა და 3.35 მეტრის სიგრძის ქმონე ხმელეთი-პირის სისტემის რაკეტა. უფ-რო ადრეული ტესტების დროს სალაზერო დანადგარს მხოლოდ მცირე ზომის, ზაღბური ცეცხლის სისტემის რაკეტებისა და საატრიალერო ჭურ-ვების განადგურება უწევდა.

გამოცდილი დანადგარი სტაციონარულია, მაგრამ შეიარაღებაში და-ნერგვის შემდეგ შესაძლებელი იქნება მისი მობილურ რაკეტასწინააღმდე-გო სისტემის სახით გამოყენებაც. დანადგარი მიზნის აღმოსაჩენად იყენ-ებს რადარს, რომლის საშუალებითაც მიმართავს ლაზერს. ეს უკანასკნე-ლი ენერგია დაფარავებს დიეთერიუმის ფტორიდით ავსებულ ღერძში ახ-დენს.

სალაზერო დანადგარის შექმნაზე მუშაობს ამერიკული კორპორაცია "ნორთროპ გრუმენი", რომელსაც პარტნიორობას ისრაელისა და აშშ-ის რიგი კომპანიები უწევენ. თუ სატესტო საშუაოები გვემის მიზედვით ჩაი-ვლის, პირველი შეკვეთების შესრულება "ნორთროპ გრუმენს" 2007 წლის-თვის მოუწევს. წინასწარი ვარაუდით, ლაზერული რაკეტასწინააღმდეგო სისტემა თავდაცვითი სარაკეტო სისტემა "პეტრიოტს" შეცვლის.

„ხილავი“, მონიტორი კოზმიკთარიისთვის

ტოკუომის უნივერსიტეტის მეკლევარებმა დაამზადეს კომპიუტერის ექსპერიმენტული მონიტორი, რომელზე გამოისახულებასაც მხოლოდ უშუ-ალყო მომხმარებელი ხედავს. კომპიუტერი ახდენს გამოსახულების რთული ალგორითმით კოდირებას, რომელშიც უზარმაზარი რაოდენობის კომბი-ნაცია გამოიყენება.

ეკრანის ზედაპირი დაფარულია სპეციალურ "ნილბით", რომელსაც კოდის მოხსნა შეუძლია და გაერისხება მალაღმდეგ პერსენდიკულარუ-ლი მიმართულებით იძლევა. ასე რომ, მისი დანახვა მხოლოდ იმ შემთხვე-ვაშია შესაძლებელი, თუ მომხმარებელი მონიტორის პირდაპირ უყურებს. საკრისია ოდნავი გახანგა და ეკრანზე ყველაფერი "ნაიძლება". უფრო სწორედ, მომხმარებლის თვალწინ ქოტური ფერადი მოზაიკური სურათი გადაიშლება.

შემქმნელების ვარაუდით, ასეთი ეკრანები მისწრება იქნება ბანკებისა და ოფისების თანამშრომლებისთვის, ასევე ინტერნეტ-კავეების კლიენ-ტებისთვის, იმ ადამიანებისთვის, რომელსაც კომპიუტერის მონიტორზე გამოტანილი ინფორმაციის კონფიდენციალობის დაცვა სჭირდებათ.

აბრაჰამილინკინი, 1992 წელს

არაბეთის გაერთიანებული სა-ემიროების დედაქალაქ დუბაიში მაღე დაიწყება მსოფლიოში უმა-ღლესი ცათამბჟენის, დუბაი ტაუ-ერის მშენებლობა, რომლის სიმა-ღლეც პროექტის მიხედვით, 550 მეტრი იქნება.

ბოლო რამდენიმე კვირის გან-მავლობაში, არაბულ პრესაში გაჩნ-და ცნობები იმის შესახებ, რომ თი-თქოს, ამ პროექტის განხორციე-ლების უფლება მიეჩიჭა სამშენებ-ლო კორპორაცია "ბენ ლადენს", რომელიც საუდის არაბეთში უდი-დესი სამშენებლო კორპორაციაა და არაერთი გრანდიოზული პროე-ქტი განუხორციელებია. "ბენ ლა-დენი" ტენდერში კი მონაწილეობ-და, მაგრამ მისმა წარმომადგენელ-მა უარყო გარეცვლებული ინფორ-მაცია და სპეციალურ პრესკონფე-რენციაზე დაარწმუნა მედია იმაში, რომ ამ პროექტთან კორპორაციას უკვე აღარაფერი აქვს საერთო.

სპეციალისტები ვარაუდობენ, რომ პროექტს, რომელიც "ადამი-ანის უსაზღვრო შესაძლებლობა-თა განსახიერება უნდა გახდეს" (ეს პროექტის დევიზია), ალბათ, ამერიკულ სამშენებლო კორპო-რაცია "ტარნერს" მიანდობენ. ეს კორპორაცია უკვე ასი წელია, რაც მშენებლობის სფეროში მოლ-ვანეობს და მან სახელი გაითქვა იმით, რომ მთელი მსოფლიოს ცა-თამბჟენთა თითქმის 20 პროცენ-ტი მისი აშენებულია.

დუბაის კომპი უზარმაზარი ნაგებობა იქნება არა მხოლოდ სი-მაღლის მხრივ, არამედ დაკავებუ-ლი ფართობის მხრივაც – იგი 250 ჰექტარ ფართობს დაიკავებს და მშენებლობის დასრულების შემდ-გე, მისი სათავსები ულტრანათა-მედროვე ტექნიკით აღიჭურვება. სხვათა შორის, ეს იქნება მსოფ-ლიოში პირველი ცათამბჟენი, რომელიც დაცული იქნება თვით-მფრინავების თავდასხმებისგან.

შენობის დაცვას უზრუნველყოფს დრეკადი ბაგირების ქსელი. ამგ-ვარი ბაგირები ფართოდ გამოიყე-ნება ავიამზიდებზე, როგორც თვითმფრინავის დამუხრუჭების

დუბაის კოშკს “ბენ ლადენი” არ ააშენებს

დუბაის კოშკი ბურჯ დუბაი, რომელიც საპროექტო მაკეტია

დამატებითი საშუალება.

რაც შეეხება კორპორაცია "ბენ ლადენს", იგი გასული საუე-კუნის 30-იან წლებში დააარსა მსოფლიოს ნომერ პირველ ტერო-

რისტად აღიარებული უსამა ბენ

ლადენის მამამ, აზდულა ბენ ლა-დენმა, ვინც თავის დროზე იემენ-ის ქალაქ ადენში, მტვირთავად მუშაობდა, მაგრამ მეზობელ საუ-

დის არაბეთში გადაბარგდა და იქ საკუთარი სამშენებლო კომპანია ჩამოაყალიბა. "ბენ ლადენმა" დი-დი პროექტების განხორციელებე-ით გაითქვა სახელი არაბულ სამე-ყაროში. სწორედ ამ კორპორაცი-ის მიერაა რეკონსტრუირებული მუსულმანური სამყაროს ორი წმინდა ქალაქის, მექასა და მედინ-ას ინფრასტრუქტურა, რაც საერ-თი ჯამში 19 მილიარდი დოლარი დაჯდა.

კორპორაციის დამაარსებელი 1978 წელს, ავიაკატასტროფაში დაიღუპა. მისი უზარმაზარი ქონე-ბის ნაწილი უსამასაც ერგო, რომელმაც 300 მილიონი დოლარ-ის ქონება მიიღო მემკიდერობით. ოჯახმა უსამასთან საბოლოოდ კავშირი 1992 წელს განწყვიტა მას შემდეგ, რაც იარაღით არალეგა-ლური ვაჭრობისთვის, მას საუდის არაბეთის მოქალაქეობა ჩამოაო-თვეს.

რახან მსოფლიოს უმაღლეს მშენობებზე ვსაუბრობთ, იმის მო-ყოლაც ღირს, თუ ჩვენი პლანეტის რომელ ნაწილში რომელი მშენებე-ბია უმაღლესი. მაგალითად, მეხი-კომი ერთი წლის წინ დასრულდა ლათინური ამერიკის უმაღლესი ცათამბჟენის, "მთავარი კოშკის", ანუ "ტორე მაიორის" მშენებლო-ბა, რომელსაც 55 სართული გააჩ-ნია და რომლის სიმაღლეც სულ რაღაც 225 მეტრია. იგი მეხიკო-ის ერთ-ერთ ცენტრალურ უბანში, "პასეო დე ლა რეფორმას" ტერი-ტორიაზე მდებარეობს.

250 მილონ დოლარად ღირე-ბული ცათამბჟენის მშენებლობა ჯერ კიდევ 1998 წელს დაიწყო. მშენებლების საქმეს ის გარემოე-ბა ართულებდა, რომ ქალაქი სეი-სმურად აქტიურ ზონაში მდება-რეობს. თუმცა, პრეზიდენტმა ვი-სენტე ფოქსმა, ვინც ოფიციალუ-რად გახსნა შენობა, დაარწმუნა ქალაქის მოსახლეობა იმაში, რომ "ტორე მაიორი" მყარად ნაგები ცათამბჟენი იქნება და მასში გან-თავსებული ოფისების თანამშ-რომლებს არაფრის არ უნდა ემი-ნოდეთ.

ბირთვულსაწვავიანი რაკეტით იუპიტარიისკენ

ასე გამო-იყურება კომპი-უტერულ გარემოში "ჯუპიტერ აისი მენს ორბიტერი"

ცილა, რომლისც სისოცხლის ხანგრძლივობას 120 წლამდე ზრდის

ცხოვრების განმავლობაში ზომი-ერად იკვებებიან, ნაკლებად აქვთ მათი ასაკითვის დამახასიათებე-ლი სნეულებებით, მათ შორის, დიაბეტოდა და კიბოთი დაავადებე-ის შანსი.

მასაჩუსეტსელების აღმოჩენის თვებმდე, მეცნიერებმა მიიღეს ნიშით ადრე, მეცნიერებისთვის ცნობილი იყო, რომ ზომიერ შიმ-ძილობას ტუქუშნოვართა, მათ შორის ადამიანის სიცოცხლის და-ახლოებით 50 პროცენტით გახან-გრძლივება შეუძლია. ამასთან, ცნობილია ისიც, რომ ხშიერ ტუ-ქუნზოვრებს, რომლებიც მთელი

ციალი სრულად იწყებს მოქმედებე-ას. იგივე ცილას შესწევს უნარი, გაზარდოს ადამიანის სიცოცხლის მაქსიმუმი 120 წლამდე.

"ჩატარებული კვლევების სა-ფუძველზე, ჩვენ შეგვიძლია დიდი ნიშნით განვმარტოთ, თუ როგ-ორ მოქმედებს საკვების კალორი-ულობის შემცირება ადამიანის ჯა-მრთელობასა და სიცოცხლის ხა-ნგრძლივობაზე. ზომიერ შიმში-ლობას ადამიანის ჯანმრთელობის გაუმჯობესება და საბოლოო ჯამ-ში, მისი სიცოცხლის ხანგრძლივო-ბის გაზრდა შეუძლია", - ამბობს პროფესორი ბიოლოგიის დარგში

ლონარდ გარანტე, ვინც რამდე-ნიმე ათეული წელი შეალია თავეე-ბის, ჭეჭბისა და საფუარის ბაქტე-რიების დაბერების პროცესის შესე-ნავლას.

ამერიკელმა ბიოლოგებმა ცდე-ბის დროს თავებში აღმოაჩინეს განსაკუთრებული გენი, რომელიც ეგრეთ წოდებული "სიცოცხლის ცილის" გამომუშავებაზე პასუხი-სმევდებოდა. ამასთან, არის იმის დი-დი ალბათობაც, რომ მსგავსი გენი ადამიანის ორგანიზმშიც იქნება.

ყოველივეს საფუძველზე, მეც-ნიერები ვარაუდობენ, რომ მაღე შესაძლებელი იქნება უნიკალური

რაც შეეხება ევროპას, აქ დღე-ისათვის უმაღლესი ცათამბჟენია ფრანკფურტში მდებარე "კომერ-ცბანკ ტაუერი", რომლის სიმაღლე-ც 300 მეტრია. თუმცა, მაღე ძველ კონტინენტს, ალბათ, ახალი ლიდერი გამოუწნდება – ლონდო-ნში მიმდინარეობს 66-სართული-ანი "შერდ ოფ გლესის" მშენებ-ლობა, რომლის სიმაღლეც პროე-ქტით, 306 მეტრი იქნება.

ლონდონური ცათამბჟენი მდინარე ტემზის პირას, "საუთუ-ორკის" რაიონში შენდება და მის მშენებლობაში მონაწილეობას დაახლოებით 10 ადამიანი მიილ-ებს. ნავარაუდებია, რომ მშენებ-ლობა, რომელიც 495 მილიონ დო-ლარამდე დაჯდება, 2008 წლისთ-ვის უნდა დასრულდეს.

პროექტი დამუშავებულია მსოფლიოში სახელგანთქმულ არ-ქიტექტორ რენცო პიანოს მიერ, რომლის მიერ შექმნილი შენობებ-იც ამშვენებს ოსაკას, სიდნეის, ბერლინს და მსოფლიოს სხვა დიდ ქალაქებს. პიანოს შემოქმედების უმაღლეს მწვერვალად მიჩნეუ-ლია "ნიუ იორკ ტაიმისს" ცენტრა-ლური ოფისი.

თუმცა, შესაძლია, "შერდ ოფ გლესს" დიდხანს არ შერჩეს ევრო-პის უმაღლესი ცათამბჟენის ნო-დება – მოსკოვში გაძალებით მიმ-დინარეობს მუშაობა პროექტზე "მოსკვა სიტი", რომელიც ქალაქ-ში საქმიანი უბნის მშენებლობას ითვალისწინებს. ამ პროექტის მი-ხედვით, "მოსკვა სიტიში" 60-მდე ცათამბჟენი უნდა აშენდეს, რო-მელთაგან უმაღლესი იქნება კომ-პი "როსია". წინასწარი მონაცემე-ბით, ეს იქნება 115-სართულიანი შენობა, რომლის სიმაღლეც, აღბ-ათ, 600 მეტრს ასცდება. თუმცა, როდის განხორციელდება ეს გრა-ნდიოზული პროექტი და საერო-რად გახსნა შენობა, დაარწმუნა ქალაქის მოსახლეობა იმაში, რომ "ტორე მაიორი" მყარად ნაგები ცათამბჟენი იქნება და მასში გან-თავსებული ოფისების თანამშ-რომლებს არაფრის არ უნდა ემი-ნოდეთ.

აღ და ამ ციურ სხეულთა მიზილე-ლის დასაძლევად, მას დიდი ძალა და ენერგია ესაჭიროება, რომელს-აც სწორედ ბირთვული რაქტორი გამოიყუშავებს.

თეორიულად, სამივე მთვარეზე უზარმაზარი ოკეანეებია, რომლებ-იც მათი ყინულოვანი ზედაპირიდან გარკვეულ სიმაღლეზე მდებარე-ობს. ზონდმა ისინი უნდა აღმოაჩინ-ოს, გაარკვიოს მათი ქიმიური შემე-დგენლობა და თუ ეს შესაძლებელი იქნება, დაადგინოს, არსებობს თუ არა იქ ორგანული ნაერთები. გარდა ამისა, "ჯუპიტერ აისი მუნს ორბი-ტერი" შეისწავლის ოუპიტერისა და მისი სამი მთვარის ზედაპირზე მომ-დინარე პროცესებს.

გასარკვევია აგრეთვე პლანე-ტისა და მისი თანამგზავრების გრა-ვითცაციული ურთიერთქმედება და ის, თუ რა გავლენას ახდენს ყოვე-ლივე მათი ატმოსფეროების სიმკე-რივესა და ხასიათზე. რაც შეეხება კონკურსს, რომე-ლშიც ავიაკოსმოსური მრეწველობ-ის სამი ამერიკული გიგანტი მონა-წილეობს, მასზე კონკურსანტი კომ-პანიები თავიანთ კონცეპციებს 16 ივლისისთვის წარმოადგენენ. სამი-ვე ბაზისად გამოიყენებს ინჟინერ-თა სამთავრობო გუნდის მიერ შე-მუშავებულ კონსტრუქციას. კონ-კურსის მონაწილეებმა უნდა წარ-მოადგინონ აპარატი, რომელიც ინ-ტეგრირებული იქნება ბირთვული რეაქტორის მოდულთან. ამასთან, ხომოდღს უნდა ჰქონდეს გავლილი წინასწარი ტესტები. რაც შეეხება ხომოდღის კოსმოსში გამყვან რაკე-ტას, მას NASA მოამზადებს და თავ-ის პარამეტრებს წინასწარ შეუთან-ხმებს კონკურსში მოგებულ კომპა-ნიას.

ნამლის შექმნა, რომელიც შეძლებს ადამიანის ორგანიზმის მოტყუებე-სა და მას შიმშილობას დააძალებს. მანამ კი, სანამ ამგვარი ნამა-ლი არ არსებობს, მეცნიერები გვირჩევენ, შეძლებდესდაგვარად ხშირად შევუქმნათ ორგანიზმს კრიზისული სიტუაციები, მაგა-ლითად, იშვიათად ეჭმით და ამ-ით ვაიძულებთ ჩვენი ორგანიზმი, გამოიმუშაოს მასაჩუსეტსელების მიერ აღმოჩენილი გენი. ოლ-ონდ, რა თქმა უნდა, ამის გაკეთე-ბა ექიმთან კონსულტაციის გა-რეშე მაცნე არაა მიზანშეწონი-ლი.

ნამლის ფასი საქართველოს ტერიტორიაზე სამი (3) დოლარის ეკვივალენტს არ უნდა აღემატებოდეს ლარებში.